

T.C.
İSTANBUL SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI
MİMARLIK BİLİM DALI

DİNAMİKLEŞEN ŞEHİRLERDE MİNİMALİST İÇ
MEKAN TASARIMI: BULVAR REZİDANS ÖRNEĞİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Nevin TEMİMİ

İstanbul
Ağustos -2023

T.C.
İSTANBUL SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI
MİMARLIK BİLİM DALI

DİNAMİKLEŞEN ŞEHİRLERDE MİNİMALİST İÇ MEKAN
TASARIMI: BULVAR REZİDANS ÖRNEĞİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Nevin TEMİMİ

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Şahika ÖZDEMİR

İstanbul
Ağustos-2023

TEZ ONAYI

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğüne,

Bu çalışma, jürimiz tarafından Mimarlık Anabilim Dalı, Mimari Tasarım Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Danışman Doç. Dr. Şahika ÖZDEMİR .....

Üye Dr. Öğr. Üyesi Serhat ANIKTAR .....

Üye Doç. Dr. Yavuz ÖZDEMİR .....

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.

Doç. Dr. Erhan İÇENER
Enstitü Müdürü

BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ

Yüksek lisans tezi olarak hazırladığım “**Dinamikleşen Şehirlerde Minimalist İç Mekan Tasarımı: Bulvar Rezidans Örneği**” adlı çalışmanın öneri aşamasından sonuçlandığı aşamaya kadar geçen süreçte bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle uyduğumu, tez içindeki tüm bilgileri bilimsel ahlak ve gelenek çerçevesinde elde ettiğimi, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığımı, bu çalışmamda doğrudan veya dolaylı olarak yaptığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu beyan ederim.

Nevin TEMİMİ

ÖN SÖZ

Sayın Doç. Dr. Şahika Özdemir'e, sevgili danışmanıma, bu tezin hazırlanma sürecindeki değerli rehberliği ve destekleri için içten teşekkürlerimi sunmak istiyorum. Bilgeliğiniz, deneyiminiz ve rehberliğiniz sayesinde bu çalışmayı tamamlamayı başardım. Sizinle geçirdiğim her bir danışmanlık oturumu benim için paha biçilmez birer öğrenme deneyimiydi.

Tez süreci boyunca en büyük destekçilerim, babam Mustafa Temimi ve annem Nesrin Temimi 'ye teşekkürlerimi sunarım. Sizlerin sevgi dolu sabrı, cesaret verici sözleri ve sonsuz destekleri olmasaydı bu tezi tamamlamak benim için bu kadar anlamlı olmazdı. Sizin varlığınız, her zaman benim yanımda olduğunuzu hissetmemi sağlamıştır ve bu benim için büyük bir güç kaynağı olmuştur.

Tez çalışmamın tamamlanmasında emeği geçen tüm akademisyenlere, öğretim görevlilerine ve dostlarıma da teşekkür ederim. Ayrıca, bu çalışmada kullanılan kaynakların değerli yazarlarına ve araştırmacılara da minnet borçluyum.

Son olarak, bu tezi inceleyen herkese şükranlarımı sunarım. Sizin değerli zamanınızı ayırarak bu çalışmayı okuyup değerlendirmeniz, benim için büyük bir onur ve mutluluk kaynağı olacaktır. Umarım bu çalışma, sizlere faydalı bilgiler sunar ve yeni ufuklar açar.

Sayın Doç. Dr. Şahika Özdemir'e, Babam Mustafa Temimi 'ye ve Annem Nesrin Temimi 'ye tekrar teşekkürlerimi sunuyorum. Bu tez, sizlerin katkıları sayesinde sadece bir akademik çalışma olmanın ötesine geçerek, bir aile ve öğrenme yolculuğunun bir parçası haline gelmiştir.

Nevin TEMİMİ
İstanbul-2023

ÖZET
DİNAMİKLEŞEN ŞEHİRLERDE MİNİMALİST İÇ MEKAN
TASARIMI: BULVAR REZİDANS ÖRNEĞİ

Nevin TEMİMİ

Yüksek Lisans, Mimarlık

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Şahika ÖZDEMİR

Ağustos, 2023 – 136 Sayfa

"Dinamikleşen Şehirlerde Minimalist İç Mekan Tasarımı: Bulvar Rezidans Örneği" başlıklı bu çalışmada, dinamik şehir yaşamında dinginlik ve huzur sunan iç mekan tasarımının önemini ve etkisini araştırmaya amaçlanmaktadır. Araştırmamın temel amacı, minimalist tasarımın yaşam kalitesi üzerindeki olumlu etkilerini vurgulamaktır. Minimalist iç mekan tasarımı, sade ve işlevsel bir yaklaşımı benimseyerek gereksiz karmaşıklığı ortadan kaldırırken, dingin bir atmosfer yaratmayı hedeflemektedir. Bu çalışmada, Bulvar Rezidans örneği üzerinde minimalist tasarım ilkeleri kullanılarak iç mekanların nasıl düzenlenebileceği incelenmiştir. Bulvar Rezidans, şehir merkezinde yer alan modern bir konut kompleksi olarak seçilmiştir. Minimalist iç mekan tasarımıyla, geniş ve açık alanlar, nötr renk paleti ve az sayıda mobilyalar kullanılarak yalın bir estetik yakalanmıştır. Aynı zamanda iç mekanlarda doğal ışık kullanımıyla doğayla bağlantı kurularak iç mekanlara ferahlık ve canlılık sağlanmıştır. Çalışmanın sonuçları, minimalist iç mekan tasarımının şehir yaşamında dingin bir yaşam kalitesi sunmak için etkili bir yol olduğunu göstermektedir. Bulvar Rezidans örneği üzerinden yapılan minimalist yaklaşımla yeniden tasarım çalışması, minimalist yaklaşımın sakinlik ve huzur hissiyatını artırarak dinamik bir şehir ortamında yaşayan bireylere daha iyi bir yaşam deneyimi sunabileceğini ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Şehir, Konut, İç Mekan, Minimalist, Yalın.

ABSTRACT

MINIMALIST INTERIOR DESIGN IN DYNAMIC CITIES: THE EXAMPLE OF BULVAR RESIDENCE

Nevin TEMİMİ

Master Thesis, Architecture

Thesis Advisor: Assoc. Dr. Şahika ÖZDEMİR

August, 2023 – 136 Pages

This study titled "Minimalist Interior Design in Dynamic Cities: Boulevard Residence Example" aims to investigate the importance and impact of interior design that offers serenity and peace in dynamic city life. The main aim of my research is to highlight the positive effects of minimalist design on quality of life. Minimalist interior design aims to create a serene atmosphere while eliminating unnecessary complexity by adopting a simple and functional approach. In this study, it is examined how interior spaces can be arranged using minimalist design principles on the Bulvar Residence example. Bulvar Residence was chosen as a modern residential complex located in the city center. With the minimalist interior design, a simple aesthetic has been achieved by using large and open spaces, a neutral color palette and a small number of furniture. At the same time, by establishing a connection with nature through the use of natural light in the interior spaces, spaciousness and liveliness are provided to the interior spaces. The results of the study show that minimalist interior design is an effective way to offer a serene quality of life in city life. The redesign study with a minimalist approach, based on the Bulvar Residence example, revealed that the minimalist approach can offer a better life experience to individuals living in a dynamic city environment by increasing the feeling of calm and peace.

Keywords: City, Housing, Interior, Minimalist, Simple.

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAYI	i
BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ.....	ii
ÖN SÖZ.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ.....	viii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	ix
KISALTMALAR	xiii

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ	1
1.1.Problem	2
1.2. Amaç	3
1.3.Kapsam.....	4
1.4.Yöntem.....	5

İKİNCİ BÖLÜM

DİNAMİK ŞEHİR VE KONUT	7
2.1 Şehir Kavramı ve Yaşam Kalitesi	7
2.2. Konut Kavramı.....	10
2.2.1. Konut İç Mekan Tasarımına Etki Eden Etmenler.....	12
2.3. Günümüzde Dinamikleşen Şehir ve Konut.....	19

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KONUT İÇ MEKANINDA MİNİMALİZM.....	21
3.1. Minimalist Kavramın Tanımı ve Özellikleri.....	21
3.2. Minimalist İç Mekan Özellikleri ve Tasarım İlkeleri	25
3.2.1. Minimalist İç Mekanın Donatı Özellikleri.....	33

3.2.2. Minimalist Yaklaşımın İç Mekana Kazandırdığı Değerler.....	36
3.3. Konut Bağlamında Minimalist İç Mekan Örnek İncelemesi	42
3.3.1. John Pawson evi.....	42
3.3.2. Azuma evi	48
3.3.3. Farnsworth Evi.....	53
3.4. Üç Eserin minimalizm Kriterleri Üzerinden Karşılaştırılması	60

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ALAN ÇALIŞMASI.....	65
4.1. Materyal ve Metot.....	65
4.2. Bulvar Rezidans Projesi: Konum ve Çevre Analizi.....	65
4.3. Bulvar Rezidans Projesi : 4+1 Dairenin Mevcut Durum İncelemesi.....	75
4.3.1. Plan İncelemesi	76
4.3.2. 3B İncelemesi.....	78
4.3.3. Mevcut Durum İncelemesi Sonucunda Değerlendirme	89
4.4. Minimalist Yaklaşımla Yeniden Tasarım Süreci	92
4.4.1. Plan Çalışması.....	92
4.4.2. 3B Çalışması	95
4.5. Bölüm Sonucu.....	107

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ.....	111
-------------------	------------

KAYNAKÇA	115
-----------------------	------------

İNTERNET BAĞLANTILARI	121
------------------------------------	------------

ÖZGEÇMİŞ.....	123
----------------------	------------

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 3.1: Minimalist Yaklaşımın Tasarım İlkeleri, Donatı Özellikleri ve Elde Edilen Değerlerler Arasında İlişkilendirme Tablosu	40
Tablo 3.2: Üç Eserin Minimalist Tasarım İlkeleri Üzerinden Karşılaştırılması	61
Tablo 4.1: Mevcut Durum İncelemesi Sonucunda Değerlendirme Tablosu.....	91

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 2.1: Yaşam Kalitesini Etkileyen Değişkenler	9
Şekil 2.2: Ayakta ve Oturma Pozisyonunda İnsanın Antropometrik Boyutları.....	13
Şekil 2.3: Dinamik Olarak Farklı Pozisyonlarda İnsanın Antropometrik Boyutları..	14
Şekil 3.1: Kazimir Malevich, Siyah kare, Tretyakov Galerisi	22
Şekil 3.2: Kenneth Noland, Vur, American Art Galerisi	23
Şekil 3.3: Robert Morris. İsimlessiz, 1965. Tate Koleksiyonu	24
Şekil 3.4: Mies Van Der Rohe, Barselona Pavyonu 1929	25
Şekil 3.5: Tadao Ando, Rokko Konutları, Japonya 1998	26
Şekil 3.6: Tadao Ando, Işık Kilisesi, Japonya 1999	27
Şekil 3.7: John Pawson, Hayat Evi 2011- 2016	28
Şekil 3.8: Tadao Ando, 152 Elizabeth Rezidans, İç Mekanda ve Cephede Beton Kullanımı	29
Şekil 3.9: Claudio Silvestrin, Esplanade Daireleri, Melbourne, 2005	30
Şekil 3.10: Farnsworth Evi, Mies Van Der Rohe, 1945 – 1951.....	31
Şekil 3.11: Esnek Mobilya Örneği	33
Şekil 3.12: Sehpa Altı Kitaplık Örneği	34
Şekil 3.13: Gömme Dolap Örneği.....	35
Şekil 3.14: Modüler Duvar Rafları Örneği	36
Şekil 3.15: John Pawson Evi.....	43
Şekil 3.16: John Pawson Evi, Kat Planların Çözümü	44
Şekil 3.17: Pawson Evi, Bodrum Katta Mutfak.....	45
Şekil 3.18: Pawson Evi, Bodrum Katta Mutfağın Tezgahı.....	45

Şekil 3.19: Pawson Evi, Ahşap Merdivenin İki Duvar Arasında Görünümü	46
Şekil 3.20: Pawson Evi, Ahşap Merdiven.....	46
Şekil 3.21: Pawson Evi, Oturma Alanı ve Şömine Görünümü	47
Şekil 3.22: Azuma Evi, Ön Cephe Görünümü.....	48
Şekil 3.23: Azuma Evi, Sokak ve Komşu Evlerin Görünümü.....	49
Şekil 3.24: Azuma Evinin Üç Boyutlu Modeli	50
Şekil 3.25: Azuma Evi, Zemin Kat Planı.....	51
Şekil 3.26: Azuma Evi, Merdiven ve Avlu Görünümü.....	51
Şekil 3.27: Azuma Evi, Birinci Kat Planı	52
Şekil 3.28: Azuma Evi, Duvar ve Zemin Malzemesinin Görünümü	52
Şekil 3.29: Ludwig Mies van der Rohe, Farnsworth Evi.....	53
Şekil 3.30: Farnsworth Evi'nde Dış-İç Mekan İlişkisi.....	54
Şekil 3.31: Farnsworth Evin Planı	55
Şekil 3.32: Farnsworth Evi, İç Mekan Görünümü	56
Şekil 3.33: Farnsworth Evi, Oturma Alanında Donatı Elemanları	56
Şekil 3.34: Farnsworth Evi, Depolama Dolapları ve Şömine	57
Şekil 3.35: Farnsworth Evi, Yatağın Ahaşap Kütleyle Yaslanması.....	57
Şekil 3.36: Farnsworth Evi, Yatak Bölümün Oturma Alanı İle İlişkisi	58
Şekil 3.37: Farnsworth Evi, Ahşap Kütle Duvarında Banyo Kapısı.....	58
Şekil 3.38: Farnsworth Evi, Mutfak Bölümün Genel Görünümü	59
Şekil 3.39: Farnsworth Evi, Mutfak Bölümün Yemek Alanıyla İlişkisi.....	59
Şekil 4.1: Bulvar İstanbul Projesi Konum ve Çevre Analizi	66
Şekil 4.2: Bulvar İstanbul Göl Etabın Kamusal Alanı	67
Şekil 4.3: Göl Etabın Kamusal Orta Alanının Görünümü	68
Şekil 4.4: Kamusal Alandaki Yürüyüş Yolu ve Açık Havuz Görünümü	69
Şekil 4.5: Kamusal Alandaki Çocuk Parkı ve Basket Sahası Görünümü	69

Şekil 4.6: Göl Etabında Kreş Görünümü	70
Şekil 4.7: Konutların Zemin Katlarında Ticari Yapılaşma	70
Şekil 4.8: Bulvar Rezidans Projesinde Ana Giriş, Otopark Girişi ve Araç Yolu.....	71
Şekil 4.9: Bulvar Rezidans Yapısı ve Sitesinin Ana Girişi.....	73
Şekil 4.10: Bulvar Rezidansın Yaya Girişi ve Resepsiyon	73
Şekil 4.11: Giriş Katında Asansörler Holü ve Sosyal Tesis Resepsiyonu	74
Şekil 4.12: Rezidans Sosyal Tesisinde Spor Salonu ve Havuz.....	74
Şekil 4.13: Bulvar Rezidans Projesi, 4+1 Konutun Uygulama Alanının Mevcut Durum Planı	77
Şekil 4.14: Konutun Giriş Holü ve Yapay Aydınlatma	79
Şekil 4.15: Mutfağın Zemini ve Mutfağın MDF Ahşap Kapısı.....	80
Şekil 4.16: Konutun Mutfak Dolapları ve Tezgahı.....	80
Şekil 4.17: Mutfağın Buzdolabı, Fırın ve Mikrodalga Bölümü.....	81
Şekil 4.18: Mutfağın Kapısı Açıkken ve Kapılıyken Fırının Görünümü.....	81
Şekil 4.19: Balkon Girişinin Kapanması ve Mutfakta Oturma Alanın Darlığı.....	82
Şekil 4.20: Balkonun Genel Görünümü ve Kenar Oturma Alanı	83
Şekil 4.21: Salonda Televizyon Ünitesi Görünümü.....	83
Şekil 4.22: Salonda Oturma Gurubunun Görünümü.....	84
Şekil 4.23: Yemek Bölümü ve Pencere Görünümü	84
Şekil 4.24: Oturma Gurubuna Bağlı Altı Kişilik Yemek Masası.....	85
Şekil 4.25: İki Kişilik Yatak Odasının Zemini ve Duvar Görünümü	85
Şekil 4.26: Yatak ve Çalışma Masası Yerleşimi.....	86
Şekil 4.27: Yatak, Çalışma Masası ve Gardırop Yerleşimi	86
Şekil 4.28: Banyo ve Çamaşır Odasının Kapısı.....	87
Şekil 4.29: Banyo ve Duşakabin Görünümü.....	88
Şekil 4.30: Banyoda Dolaplı Lavabo ve Kapı Görünümü	88

Şekil 4.31: Bulvar Rezidans Projesi, 4+1 Konutun Uygulama Alanının Yeniden Tasarım Sonrası Durum Planı	93
Şekil 4.32: Minimalist Yaklaşımla Yeniden Tasarım Sonucunda Elde Edilen Giriş ve Koridor Görünümü.....	95
Şekil 4.33: Ortak Yaşam Alanında Salon ve Açık Mutfak	96
Şekil 4.34: Ortak Yaşam Alanında Açık Mutfak	97
Şekil 4.35: Açık Mutfağın Ön Bölümü	97
Şekil 4.36: Açık Mutfağın Orta Tezgahı.....	98
Şekil 4.37: Açık Mutfağın Masası ve Oturma Donatısı.....	98
Şekil 4.38: Açık Mutfağa Bağlı Balkon.....	99
Şekil 4.39: Ortak Yaşam Alanında Oturma Bölümü	99
Şekil 4.40: Oturma Bölümünde L Koltuk ve Orta Sehpa	100
Şekil 4.41: Oturma Donatısı ve TV Ünitesi	100
Şekil 4.42: Oturma Bölümünde TV Ünitesi.....	101
Şekil 4.43: Oturma Bölümüne Bağlı Yemek Bölümü	101
Şekil 4.44: Yemek Masası ve Konsol	102
Şekil 4.45: İki Kişilik Yatak Odasında Donatı Görünümü	103
Şekil 4.46: İki Kişilik Yatak Odasında Çalışma Masası ve Sürgülü Kapı.....	103
Şekil 4.47: Yatak Odasında İki Yatak ve Komodin.....	104
Şekil 4.48: İki Yatak Arasında Kitaplık, Pencere ve Tavanda Gizli Led Aydınlatması	105
Şekil 4.49: Banyoda Klozet, Havlupan, Aynalı Lavabo ve Depolama Dolapları....	106
Şekil 4.50: Banyoda Sürgülü Camlı Duşakabin ve Gizli Kasalı Sürgülü Kapı	106

KISALTMALAR LİSTESİ

TDK : Türk Dil Kurumu

MDF : MDF, "Medium Density Fiberboard" ifadesinin baş harflerinden oluşan bir kavramdır ve "Orta Yoğunluklu Lif Levha" anlamına gelmektedir

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Günümüzde hızla gelişen şehirler, artan nüfus ve değişen yaşam tarzları, konut tasarımının ve iç mekanların önemini giderek artırmaktadır. Şehirlerin dinamik yapısı, teknolojik ilerlemeler ve kültürel değişimler konut kullanıcılarının ihtiyaçlarını ve beklentilerini şekillendirmektedir ve konut projelerinin tasarım sürecinde yeni yaklaşımların ortaya çıkmasını sağlamaktadır. Bu bağlamda minimalist tasarım yaklaşımı, estetik değerlerin yanı sıra fonksiyonelliği ve sadeliği ön planda tutan bir çözüm sunmaktadır.

Ancak dinamik şehirlerdeki konut iç mekanlarında minimalist yaklaşımın yeterince kullanılmadığı gözlenmektedir. Konut projeleri genellikle karmaşık ve gereksiz detaylarla doludur ve kullanıcıların ihtiyaçlarını tam olarak karşılamaktan uzaktır. Bu durum iç mekanlarda huzur, sadelik ve işlevselliğe olan ihtiyacın göz ardı edildiğini ortaya koymaktadır. İç mekanların karmaşıklıktan arındırılması ve gereksiz detayların atılması, kullanıcıların rahatlık, işlevsellik ve dinginlik arayışına uygun bir ortam sağlamaktadır. Minimalist tasarımın, şehirlerin hızlı değişen dinamikleriyle birleşerek kullanıcıların ihtiyaçlarına yanıt veren yenilikçi konut projelerinin ortaya çıkmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Konu tasarımında minimalist yaklaşımın temel özellikleri arasında, açık renkli yüzeylerin tercihi, doğal malzemelerin kullanımı, doğal ışığın ön planda tutulması, küçük boyutlu, alçak ve açık renkli mobilyaların kullanımı bulunmaktadır. Minimalist mekanlar, yalın, basit, sessiz ve huzur verici bir atmosfere sahip mekanlar olarak tanımlanabilmektedir (İmamoğlu, 1987).

Konut, insana yaşam, beslenme, çalışma, dinlenme, uyuma gibi temel gereksinimlerini karşılamak için tasarlanmış bir mekandır. Bu işlevleri sadelikle bir araya getirmek, konutu da sadeliğe yönlendirmektedir. Minimalist mekan özellikleri, mekana sessizlik, sakinlik ve huzur değerleri katarak insanın psikolojisini olumlu yönde etkilemektedir. Bu tarz iç mekanlar, nesnelerin kalabalık ve dağınık bir şekilde yığılmadığı rahatlatıcı ve dingin alanlar yaratmaktadır, böylece insanların zihnini dinlendirerek uzun vadede daha huzurlu bir yaşam sunabilmektedir (Nergiz. 2005).

1.1. Problem

Dinamik şehirlerde konut iç mekanlarının kapsayıcı tasarımı, kullanıcı ihtiyaçları karşılanması, yaşam kalitesinin artırılması ve sürdürülebilirlik gibi önemli konuları içermektedir. Ancak, günümüzde hızla değişen şehir dinamikleri ve konut talepleri, yeni sorunları ve zorlukları ortaya çıkarmaktadır. Bu nedenle, konut iç mekanlarının tasarımında minimalist yaklaşımın kullanılması bu sorunlara etkili bir çözüm sunma potansiyeline sahip olduğu düşünülmektedir.

Yaklaşımın sunduğu birinci çözüm yolu; konut projelerinde yaşam alanlarının kapsamlı bir şekilde kullanılması ve fonksiyonelliğin sağlanmasına önem verilmesidir. Minimalist yaklaşım, sınırlı alanların en etkili şekilde kullanılmasına ve kullanıcıların ihtiyaçlarına uygun yaşam ortamının oluşmasını hedeflemektedir. Ayrıca, fonksiyonel alanların yaratılması da bu yaklaşımın bir parçasıdır. Minimalist tasarım, gereksiz süslemelerden arınmış basit ve işlevsel bir yaklaşım sunarak konut iç mekanlarında kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılamak adına çeşitli öneriler sunmaktadır.

Yaklaşımın sunduğu ikinci çözüm yolu; dinamik şehirlerdeki hızlı yaşam temposu ve değişen yaşam tarzları, kullanıcıların minimalist bir yaşam tarzına yönelmesini teşvik etmektedir. Minimalist yaklaşım, gereksiz tüketimin azaltılmasını, sade ve düzenli bir yaşam alanının tercih edilmesini, sakin bir yaşam tarzının benimsenmesini desteklemektedir. Bu nedenle, konut iç mekanlarında minimalist tasarımın kullanılması kullanıcıların yaşam kalitesini artırmak ve daha dingin bir ortamın sağlanması açısından önemlidir.

Yaklaşımın sunduğu üçüncü çözüm yolu ise; sürdürülebilirlik ve çevre bilincidir. Minimalist tasarım, gereksiz malzeme kullanımının azaltılmasını, enerji verimliliğini artırmayı ve çevresel etkileri en aza indirmeyi hedeflemektedir. Bu sayede, konut iç mekanlarında minimalist yaklaşımın benimsenmesi, sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sağlamaktadır ve çevresel sorumluluk bilincini artırmaktadır.

Bu bağlamda dinamik şehirlerde konut iç mekanlarında minimalist yaklaşım, önemli bir problemin çözüm potansiyeline sahip olduğunu göstermektedir. Tez çalışması, bu potansiyeli araştırmak, minimalist yaklaşımın konut iç mekanlarına etkisini değerlendirmek ve gelecekteki konut projelerine yönelik öneriler sunmak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

1.2. Amaç

Bu tez çalışmasının genel amacı, dinamik şehirlerdeki konut iç mekanlarında minimalist yaklaşımın kullanımının önemini vurgulamak ve konut projelerinin tasarım süreçlerine yeni bir perspektif sunmaktır. Bu amaç doğrultusunda, aşağıdaki alt amaçlar belirlenmiştir:

a) Dinamik Şehirlerde Konut İç Mekanlarının İhtiyaçları Karşılması: Günümüzde şehirler hızla değişmektedir ve insanların yaşam tarzları farklılaşmaktadır. Bu nedenle, konut iç mekanlarının kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılması önemli bir faktördür. Bu tez çalışması, minimalist yaklaşımın kullanıldığı konut projesinde, dinamik şehirlerde kullanıcıların gereksinimlerini nasıl karşıladığını araştırmaktadır.

b) Estetik ve Fonksiyonellik Dengesinin Sağlanması: Minimalist tasarım, estetik değerleriyle birlikte işlevselliği de ön planda tutmaktadır. Bu çalışma, minimalist iç mekan tasarımının konut projelerinde estetik ve fonksiyonellik arasında bir denge sağlama potansiyelini araştırmaktadır. Konut kullanıcılarının hem görsel olarak çekici bir iç mekana sahip olmasını sağlamak hem de günlük yaşamlarını rahatça sürdürebilecekleri işlevsel alanlar sunmak hedef olarak ele alınmıştır.

c) Gelecekteki Konut Projelerine Yönelik Önerilerin Geliştirilmesi: Tez çalışması, minimalist iç mekan tasarımının konut projelerinin gelecekteki tasarım süreçlerine nasıl entegre edilebileceğini araştırmaktadır. Bu doğrultuda, Bulvar Rezidans Projesi üzerinden elde edilen bulgular ve değerlendirmeler gelecekteki konut projelerinin tasarımında minimalist yaklaşımları destekleyecek önerilerin geliştirilmesine katkı sağlamaktadır.

Bu amaçlar doğrultusunda yapılan çalışmalar, konut iç mekanlarında minimalist yaklaşımın önemini vurgulayarak, konut projelerinin tasarım süreçlerine yeni bir perspektif sunmayı ve kullanıcıların yaşam kalitesini artırmayı hedeflemektedir. Ayrıca, elde edilen bulgular ve öneriler, gelecekteki konut projelerinin daha işlevsel, estetik ve sürdürülebilir olmasına katkı sağlamayı amaçlamaktadır.,

1.3. Kapsam

Bu tez çalışması, dinamik şehirlerdeki konut iç mekanlarında minimalist yaklaşımın kullanımının önemini ve etkisini araştırmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın kapsamı aşağıdaki unsurları içermektedir:

a) Dinamik Şehirlerde Yaşam Kalitesi ve Konut: Araştırma, dinamik şehir, yaşam kalitesi ve konut kavramlarını kapsamaktadır. Dinamik şehirler sürekli değişen yapılarıyla öne çıkmaktadır ve konut kullanıcılarının yaşam kalitesini olumlu veya olumsuz etkileyebilmektedir.

b) Konut İç Mekanında Estetik ve Fonksiyonellik Dengesi: Bu çalışma, iç mekanların minimalist yaklaşımla nasıl tasarlanabileceği konusuna odaklanmıştır. İç mekan tasarımında kullanılan renkler, malzemeler, mobilyalar ve aydınlatma gibi unsurlar, mekanın estetiğini ve işlevselliğini desteklemek amacıyla ele alınmıştır. Ayrıca, minimalist yaklaşımın kullanıldığı konut projelerinde estetik ve fonksiyonellik dengesinin nasıl sağlanabileceği bu çalışmanın kapsamı içerisindedir. Estetik değerlerin önemli olduğu kadar, kullanıcıların günlük yaşamlarını rahatça sürdürebilecekleri ve ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri işlevsel alanlara da önem verilmiştir.

c) Minimalist Kavramının Tanımı: Bu çalışmanın kapsamında minimalist kavramı, iç mekan tasarımında kullanılan bir yaklaşımı ifade etmektedir. Minimalist yaklaşım gereksiz süslemelerden kaçınarak basitlik, sadelik ve işlevselliğe odaklanan bir tasarım anlayışını temsil etmektedir. Minimalist iç mekanlar genellikle temiz hatlara, düşük profilli mobilyalara, nötr renklere ve az miktarda dekorasyona sahiptir. Bu yaklaşım, fazla eşyaların ve karmaşanın azaltılmasıyla birlikte ferahlık, dinginlik ve düzen hissi yaratmayı hedeflemektedir. Minimalist kavramı aynı zamanda "az çoktur" felsefesini yansıtarak, mekanın özünü ve işlevselliğini vurgulamaktadır. Minimalist iç mekan tasarımı, kullanıcıların zihinsel ve fiziksel açıdan rahatlatıcı bir ortamda yaşamalarını sağlamayı hedeflerken estetik değerlere de önem vermektedir.

d) Bulvar Rezidans Projesi: Bu çalışma, Bulvar Rezidans projesinin analiz edildiği ve yeniden tasarım sürecinin incelendiği bir araştırmayı içermektedir. Bu analiz ve yeniden tasarım süreci, minimalist yaklaşımın projeye nasıl uyumlu bir şekilde dahil edilebileceğini ve kullanıcıların ihtiyaçlarını nasıl karşılayabileceğini araştırmaktadır.

e) Gelecekteki Konut Projelerine Yönelik Öneriler: Araştırma, minimalist yaklaşımın gelecekteki konut projelerine nasıl entegre edilebileceğine yönelik öneriler geliştirmeyi de kapsamaktadır. Bulvar Rezidans Projesi üzerinden elde edilen bulgular ve değerlendirmeler gelecekteki konut projelerinin tasarım süreçlerine rehberlik etmek amacıyla ele alınmıştır.

1.4. Yöntem

Bu tez çalışmasında, dinamik şehirlerdeki konut iç mekanlarında minimalist yaklaşımın kullanımının önemini ve etkisini araştırmak amacıyla çeşitli yöntemler kullanılmıştır. Araştırmanın yöntemleri aşağıdaki şekilde detaylandırılmıştır:

a) Literatür Taraması: Konuyla ilgili akademik kaynaklar, bilimsel makaleler, kitaplar ve diğer yayınlar detaylı bir literatür taraması yapılarak incelenmiştir. Bu tarama, minimalist tasarım, dinamik şehirler, konut iç mekanları ve kullanıcı ihtiyaçları gibi konulara odaklanarak tezin temelini oluşturmaktadır. Literatür taraması, mevcut bilgi birikimini değerlendirmek, teorik temelleri sağlamlaştırmak ve çalışmanın amacına ulaşmak için önemli bir adımdır.

b) Analitik Çalışma: Araştırmanın bir parçası olarak, dinamik şehirlerdeki konut projeleri ve minimalist iç mekan tasarımı üzerine analitik bir çalışma yapılmıştır. Bu çalışma farklı minimalist konut projelerinin iç mekanlarını analiz etmeyi, minimalist tasarım prensiplerini değerlendirmeyi ve bu prensiplerin kullanıcı ihtiyaçlarını nasıl karşıladığını incelemeyi içermektedir. Ayrıca, Bulvar Rezidans Projesi üzerindeki analiz ve yeniden tasarım süreci de bu çalışmanın bir parçasıdır.

c) Yeniden Tasarım Süreci: Bulvar Rezidans Projesi üzerinde bir yeniden tasarım süreci gerçekleştirilmiştir. Mevcut proje incelenerek, minimalist yaklaşımın nasıl uygulanabileceği ve kullanıcıların ihtiyaçlarını nasıl karşılayabileceği araştırılmıştır. Yeniden tasarım süreci, planlama, üç boyutlu modelleme ve görselleştirme gibi aşamaları içermiştir. Bu süreç, tezin amacına ulaşmak için önemli bir adım olarak değerlendirilmiştir.

Bu yöntemlerin birleşimi, dinamik şehirlerdeki konut iç mekanlarında minimalist yaklaşımın önemini ve etkisini anlamak, konut projelerinin tasarım süreçlerine yeni bir perspektif sunmak ve gelecekteki konut projelerine yönelik öneriler geliştirmek

amacıyla kullanılmıştır. Yöntemlerin çeşitliliği, çalışmanın kapsamlı ve çok yönlü bir şekilde ele alınmasını sağlamıştır.

Sonuç olarak bu tez çalışması, dinamik şehirlerdeki konut iç mekanlarında minimalist yaklaşımın önemini vurgulamıştır ve Bulvar Rezidans Projesi üzerinden bir alan çalışması yapılmıştır. Bu çalışma minimalist iç mekan tasarımının konut kullanıcılarının ihtiyaçlarını karşılamada etkili bir araç olduğunu ve dinamik şehir yaşamına uyum sağladığını göstermeyi hedeflemektedir. Ayrıca, Bulvar Rezidans Projesi üzerinden gerçekleştirilen alan çalışması, minimalist tasarımın konut iç mekanlarına nasıl uygulanabileceğine dair bir örnek sunarak, gelecekteki projelerin ilham kaynağı olmayı amaçlamaktadır.

Tez çalışmasında ilk olarak, ikinci bölümde yer alan dinamik şehir ve konut kavramları analiz edilmiştir. Bu bölümde şehirlerin yaşam kalitesi ve konut iç mekan tasarımını etkileyen faktörlere odaklanılmıştır.

Çalışmanın üçüncü bölümünde, minimalist yaklaşımın tanımı, özellikleri ve tasarım ilkeleri ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Minimalist iç mekanın donatı özellikleri ve bu yaklaşımın kullanıcılara sağladığı değerler de kapsamlı bir şekilde ele alınmıştır. Aynı zamanda bu bölümde minimalist iç mekan tasarımının konut projelerinde nasıl uygulanabileceğine dair örnek incelemeleri de içermiştir. John Pawson evi, Azuma evi ve Farnsworth Evi gibi minimalist tasarım örnekleri üzerinden yapılan analizler, minimalist yaklaşımın iç mekanlara nasıl yansıdığını göstermiştir.

Dördüncü bölümde ise, tez çalışmasının alan çalışması olarak ele alınan Bulvar Rezidans Projesi'nin konum ve çevre analizi yapılmıştır. Projenin mevcut durum incelemesi plan ve fotoğraf arşivi ile detaylı bir şekilde gerçekleştirilmiştir. Ardından, seçilen konut alanında minimalist yaklaşımla yeniden tasarım süreci başlatılmıştır. Bu süreçte iki boyutlu ve üç boyutlu olarak projenin üzerinde çalışılmıştır. Minimalist yaklaşımla yeniden tasarım sonrası bölüm sonucunu ele alarak, minimalist yaklaşımın projeye nasıl bir katkı sağladığı değerlendirilmiştir.

Tez çalışmasının son bölümü olarak sonuçlar ve öneriler bölümünde, elde edilen sonuçlar ve öneriler, minimalist yaklaşımın konut iç mekanında önemi ve Bulvar Rezidans Projesi üzerinden elde edilen sonuçlar paylaşılmıştır. Ayrıca, gelecekteki konut projelerinin tasarım süreçlerine yönelik öneriler de sunulmuştur.

İKİNCİ BÖLÜM

DİNAMİK ŞEHİR VE KONUT

Günümüzde şehirlerin ve konutların önemi artarak devam etmektedir. Şehirler insanların yaşadığı, sosyal ilişkiler kurduğu ve hayatını sürdürdüğü karmaşık ve dinamik mekanlardır. İnsanların yaşam kalitesini etkileyen birçok faktör şehirlerin tasarımı, düzeni ve işleyişiyle ilişkilidir. Bu bağlamda şehir kavramı ve yaşam kalitesi arasındaki ilişki önemli bir araştırma alanı haline gelmiştir.

Konutlar ise bireylerin günlük yaşamlarını sürdürdükleri, özel alanlarını oluşturdukları ve kendilerini ifade etme imkanı buldukları mekanlardır. Konut kavramı, iç mekan tasarımının önemli bir parçasını oluşturmaktadır ve insanların ruh hallerini, davranışlarını ve yaşam tarzlarını etkileyen birçok faktörü barındırmaktadır.

Konut iç mekan tasarımında etkili olan etmenler arasında insana ilişkin, eyleme ilişkin ve çevreye ilişkin etmenler bulunmaktadır. Kullanıcıların konfor, fonksiyonellik ve estetik açısından memnuniyetlerini sağlamak için bu etmenler tasarım sürecinde göz önünde bulundurulmalıdır.

Günümüzde şehir ve konut, sürekli olarak değişen ve gelişen dinamiklere maruz kalmaktadır. Kentlerin hızla büyümesi, nüfus artışı, teknolojik ilerlemeler ve değişen yaşam tarzları, şehir ve konut kavramlarını da dönüştürmektedir. Bu dinamikler, şehir ve konut tasarımlarının sürekli olarak güncellenmesini ve yeniden düşünülmesini gerektirmektedir.

Bu bölümde şehir kavramı ile yaşam kalitesi arasındaki ilişki, konut kavramının iç mekan tasarımını etkileyen etmenler ve günümüzdeki dinamikleşen şehir ve konut kavramları ele alınmıştır. Bu değerler, şehirlerdeki yaşam kalitesini artırmak ve konutlarda uzun vadede daha verimli iç mekan deneyimleri sunmak için önemlidir.

2.1. Şehir Kavramı ve Yaşam Kalitesi

Şehirler insanların sosyal ihtiyaçlarını karşılamak ve ortak gereksinimlerini paylaşmak amacıyla kurulan yerleşim alanlarıdır. Bu alanlar günlük yaşamın yanı sıra barınma, eğitim, sağlık, iş imkanları ve sosyal aktiviteler gibi çeşitli ihtiyaçları karşılayarak

insanların toplumsal hayatını şekillendirmektedir. Artan göç nedeniyle şehirler hızla büyümektedir ve kentsel alanları da genişlemektedir (Güven, 2017).

Diğer bir tanıma göre şehir, fiziksel ve uygulanabilir oluşumlarının insanın ihtiyaçları, hayalleri ve inanışları etrafında şekillendiği bir yapıdır. Şehir tarihçilerinin düşüncesine göre şehrin mutlak bir tanımı yapılmamalıdır. Çünkü ihtiyaçlar, hayaller ve inanışlar sabit değildir. Her bir toplumun kendine has inanışları vardır ve her bir bireyin ihtiyaçları ve hayalleri değişkendir. Bu da şehrin sabit ve durağan bir tanımla sınırlı kalamayacağını göstermektedir (Topal, 2004).

Şehirlerin taşınması gereken sosyolojik özellikler hakkında Erkan'ın (2010) görüşlerine göre, şehrin belli bir nüfus büyüklüğüne ulaşması, eğitim düzeyinin kırsal alanlara göre daha yüksek olması, resmi kuralların sosyal normların yerini alması, alt yapı düzenlemelerinin belli bir düzeye ulaşması, tarımdan çok hizmet ve sanayi sektörlerinin var olması, geleneksel aileden çok çekirdek aile yapısının yayılması, geleneksel ilişkiden ziyade bireyin çıkarları öne çıkması, yerel değerlerin yerine ulusal değerlerin benimsenmesi ve şehirlerin daha karmaşık örgütsel iş bölümüne ve uzmanlaşmaya dayanan nüfus yapısına sahip olması gibi özelliklerin bulunması gerekmektedir.

Şehirler yüksek nüfus yoğunluğuna sahip olmaları ve ticaret, endüstri, eğitim ve kültür gibi pek çok farklı sektörde faaliyet göstermeleriyle bilinmektedir. Ancak şehirler, yaşam kalitesi açısından önemli farklılıklar da göstermektedir.

Yaşam kalitesi, bireylerin ve toplumun genel durumunu ifade eden kapsamlı tanımlardan biridir. Felsefe, sağlık, şehir yaşamı ve sosyoloji gibi birçok farklı alanda incelenmesi nedeniyle yaşam kalitesi kavramı birçok farklı şekilde tanımlanmaktadır (Neal ve ark., 2007).

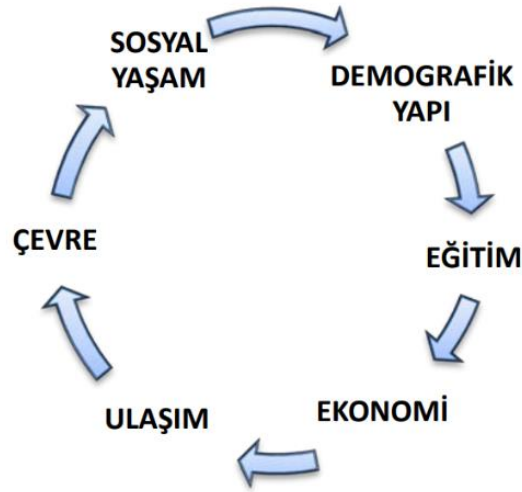
Bir şehirde yaşam kalitesi ise insanların hayat standartlarını belirleyen birçok faktöre bağlıdır. Bu faktörler arasında sağlık hizmetleri, eğitim, iş imkanları, güvenlik, ulaşım, çevre ve kültürel aktiviteler gibi birçok etken bulunmaktadır. Dolayısıyla iyi planlanmış ve yönetilen şehirler, yüksek yaşam kalitesi sunabilmektedir. Ancak şehirlerdeki yaşam kalitesi sorunları da sıkça görülmektedir.

Trafik sıkışıklığı, hava kirliliği, su kaynaklarına olan baskı, yetersiz yeşil alanlar ve sosyal ayrışma gibi sorunlar, insanların yaşamlarını olumsuz etkileyebilmektedir. Bu

nedenle, şehir planlama ve yönetimi konusunda yapılan çalışmalar, yaşam kalitesi açısından büyük bir öneme sahiptir.

Son 25 yılda şehirlerde yaşam kalitesi ölçümü için çeşitli ölçütler ve göstergeler oluşturmak adına önemli çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmaların sonucunda ortaya çıkan göstergeler arasında değişkenler olsa da genel olarak; açık ve kapalı mekan standartları (çevre temizliği, doğal çevre kalitesi ve yeşil alanlar), vatandaşların refah düzeyi (gelir dağılımı, gelir düzeyi, işsizlik, satın alma gücü ve güvenlik) ve hizmetlerin çeşitliliği ve kalitesi (sağlık, ulaşım, eğitim ve eğlence) gibi konular yer almaktadır (Yıldız, 2007).

Yaşam kalitesi kavramı, sosyal, ekonomik, kültürel ve diğer birçok alanda etkili olduğundan, endeksin değişkenlerini belirlemek için öncelikle belli sınıflandırmalara başvurulmaktadır. Endeksler arasında bazı farklılıklar olsa da genel olarak yapılan sınıflandırmada altı ana kategori bulunmaktadır (Şekil 2.1) (Şeker, 2010).

Şekil 2.1: Yaşam Kalitesini Etkileyen Değişkenler

Kaynak: Şeker, 2010

Özetle kişilerin yaşam kalitesi, doğal çevreleri, konutları, sağlıkları, güvenlikleri, ekonomik durumları gibi unsurları dikkate alarak dört boyutlu bir yaklaşımla ölçülebilmektedir. Bu boyutlar; yaşanabilir çevre, yaşam kabiliyeti, yaşam yararı ve yaşamın değeri olarak geçmektedir. Eğer birey bu dört boyutun tamamından memnun ise yaşam kalitesi yüksektir. Ancak bu dört boyutun herhangi birinde bir sorun varsa, yaşam kalitesi olumsuz yönde etkilenmektedir (Veenhoven, 2000).

Günümüzde, sürdürülebilirlik ve yaşam kalitesi kavramları, şehir planlama ve yönetimi süreçlerinde merkezi bir rol oynamaktadır. Planlama sürecinde insanların ihtiyaçlarını, beklentilerini ve isteklerini dikkate alınması, yaşam kalitesinin artırılması için önemlidir. Şehirlerin planlama ve yönetim süreçlerinde yaşam kalitesi kavramı, değişkenlerin ölçülmesi, analizi ve değerlendirmesi için etkin bir araç olarak kullanılmaktadır. Bu sayede şehirlerin yaşanabilirliği artırılarak yerel halkın ihtiyaçlarına uygun çözümler üretilebilmektedir.

Sonuç olarak şehirler, insan hayatının temel bir unsuru olarak kabul edilmekte olup, yaşam kalitesi kavramı, şehirlerin planlama ve yönetimi ile sıkı bir bağ içerisindedir. İyi planlanmış ve yönetilen şehirler, insanların günlük yaşamlarını daha konforlu, rahat ve kolay hale getirirken, kötü yönetilen şehirler ise insanların yaşam kalitesini önemli ölçüde olumsuz etkileyebilmektedir. Bu nedenle şehir planlaması ve yönetimi modern toplumların temel bir önceliği haline gelmiştir.

İyi planlanmış ve yönetilen şehirler, aynı zamanda konut iç mekan tasarımında minimalist bir yaklaşımın benimsenmesini teşvik etmektedir. Bu yaklaşım, şehirlerin planlama ve yönetimiyle birlikte düşünüldüğünde, şehir sakinlerinin konutlarında daha etkin bir yaşam sürmelerini sağlayabilmektedir. İyi planlanmış şehirlerde az eşya ve yalın düzenlemeler ile tasarlanan minimalist konut iç mekanların benimsenmesi, insanların yaşam kalitesinde uzun vadede olumlu etkilere neden olabilmektedir.

2.2. Konut Kavramı

Konutlar tipik olarak barınma, yemek yeme ve kişisel hijyen gibi temel faaliyetlerin düzenli olarak gerçekleştirilebileceği, güvenli ve korunaklı alanlar olarak tanımlanabilmektedir. TDK sözlüğü ise konutları, "insanların içinde yaşadıkları ev, apartman, yer, mesken, ikametgâh" olarak tanımlamaktadır (TDK, 2023).

İnsanın içgüdüsel olarak ihtiyaçlarını karşılamak ve kendini korumak isteği, sistemli ve düzenli bir şekilde barınaklar inşa etmesine yol açmıştır. Konut, olası tehlikelerden ve çevresel faktörlerden korunmak için güvenli bir alan, dinlenme ve uyku faaliyetleri için yatak odası, yemek pişirme ve yeme ihtiyacını karşılamak için bir mutfak, kişisel hijyen ve arınma ihtiyacı için banyo ve tuvalet, ayrıca sosyal faaliyetler ve günlük aktiviteler için özel bölümlerden oluşmak üzere tasarlanmaktadır (Tekeli, 1991).

Konut, salt bir barınma mekanı olmaktan öte, insanların psikolojik bağlar kurdukları bir mekan türü olarak da değerlendirilmektedir. Konut, bireyler arası iletişim, etkileşim, zaman, mekan ve anlam bütünlüğünü koruyan bir bağ oluşturmakla birlikte konutu ait olduğu topluluğun yaşam biçimini, kültürünü, tercihini ve kullanıcıyı yansıtmaktadır (Ateş, 2023).

Konut yalnızca pragmatik bir yarar nesnesi olmaktan öte, kültürel bir anlam birimidir. Konutun yapısını oluşturan faktörler, doğal ve kültürel verilerin üzerine inşa edilebilmektedir. Fiziksel çevrenin sunduğu doğal kaynaklar, malzemeler ve iklim koşulları konutun doğal belirleyicileridir. Ancak, konutun temel işlevlerinin bir araya gelmesindeki anlam kültürel belirleyiciler tarafından oluşturulmaktadır (Gür, 2000).

Aynı zamanda konut kavramı, insanların ihtiyaçlarına ve sosyo-ekonomik durumlarına göre değişebilmektedir. Örneğin, bazı insanlar küçük bir stüdyo apartman dairesinde yaşarken, diğerleri büyük bir müstakil evde veya villada yaşamaktadır. Ayrıca, bazı insanlar kendi evlerini satın alırken, diğerleri kiralık konutlarda yaşamayı tercih etmektedir.

Konutlar, sadece bir yapı türü değil, içinde yaşayan kişi için fiziksel, sosyal ve psikolojik sağlık açısından önemlidir. Konut kullanıcısı ile değerlendirildiğinde, konutun sağladığı fonksiyonların yanı sıra bireyin kişisel, sosyal ve psikolojik ihtiyaçlarının karşılanmasında da önemli bir rol oynamaktadır. Günümüzde standart konut yerleşimleri, insanların farklı ihtiyaçlarına uygun değildir. Bu nedenle, her kullanıcının ihtiyaçlarına uygun, kendine özgü bir yer hissi yaratan ve davetkar konut yerleşimleri oluşturulması gerekmektedir. Bu amaca ulaşmak için, fenomenolojik yaklaşım ve deneysel araştırma yöntemleri kullanılmalıdır (Ateş, 2023).

Konutların tasarımı ve planlanması, kullanıcıların kim olduğu, nasıl yaşadığı ve hangi bölgelerde bulunacakları gibi faktörlerle doğrudan ilişkilidir. Başarılı bir konut tasarımı, doğru insanlar için doğru örgütlenme, doğru zamanda ve doğru yerde gerçekleştirilmesiyle elde edilebilmektedir (Gür, 2000).

Konut kullanıcısının ihtiyaçlarına uygun bir şekilde tasarlanması kullanıcının fiziksel, sosyal ve psikolojik ihtiyaçlarının göz önünde bulundurulduğu bir tasarım sürecini gerektirmektedir. Tasarımcılar, kullanıcının yaşam tarzı, kültürü, aile yapısı, yaşam döngüsü ve kişisel tercihleri gibi faktörleri dikkate alarak konutun planlamasını ve iç mekan tasarımını yapmalıdır. Ayrıca, konutun doğal ışık, havalandırma, yeşil alanlar

gibi fiziksel özelliklerinin yanı sıra, kullanıcının mahremiyet, güvenlik ve kişisel alan gibi psikolojik ihtiyaçlarını da karşılaması önemlidir. Bu şekilde tasarlanan konutlar, kullanıcılarına daha sağlıklı ve konforlu bir yaşam alanı sunabilmektedir.

2.2.1. Konut İç Mekan Tasarımına Etki Eden Etmenler

Konut iç mekan tasarımı, insanların yaşam kalitesini artırmayı hedefleyen bir süreçtir. Bu süreçte dikkate alınması gereken çeşitli etmenler bulunmaktadır. Konut iç mekanında insana ilişkin etmenler tasarımın temelini oluşturmaktadır. Bu etmenlerden ergonomi ve insan ölçeği tasarımın genel boyutlarını belirlemektedir. Eyleme ilişkin etmenlerde fonksiyonellik, depolama alanları ve akıcı dolaşım önemlidir. Çevreye ilişkin etmenlerde ise enerji verimliliği ve sürdürülebilir malzemelerin kullanımı öncelik taşımaktadır. Tasarım sürecinde bu etmenlerin göz önünde bulundurulması, kullanıcı dostu, işlevsel ve çevreye duyarlı konut iç mekanların oluşmasına olanak sağlanmaktadır.

a) İnsana İlişkin Etmenler: Konut iç mekan tasarımı, insanların yaşam kalitesini ve konforunu artırmayı amaçlamaktadır. Bu nedenle, insana yönelik etmenler, tasarım sürecinde dikkate alınması gereken önemli bir unsurdur. İnsana ilişkin etmenler, bireyin fizyolojik, psikolojik ve davranışsal ihtiyaçlarına odaklanmaktadır.

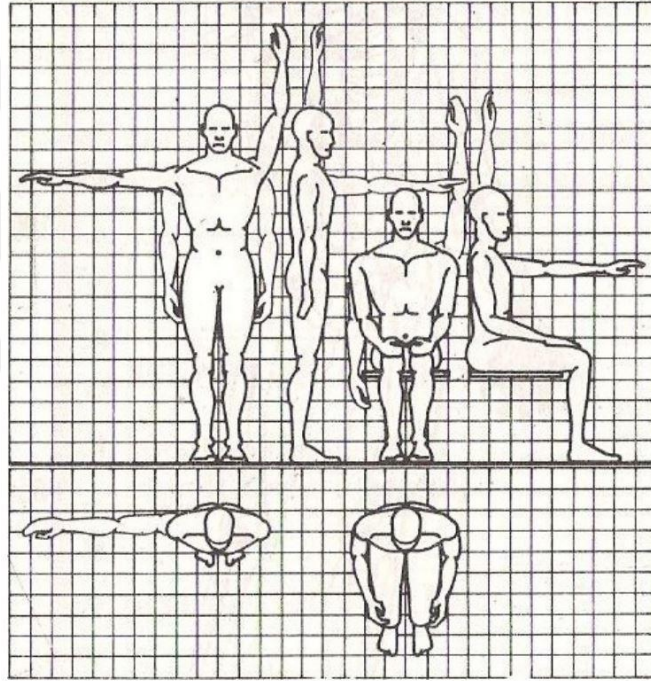
Konut iç mekan tasarımına etki eden insan odaklı etmenlerden *ergonomi*, insan vücudunun hareketleri, fiziksel özellikleri ve konfor gereksinimleri gibi faktörleri dikkate alarak işlevsel bir ortam yaratmaya amaçlanmaktadır. Konut iç mekanlarında ergonomi, mobilyaların ve eşyaların insan vücuduyla uyumlu olması, doğru oturma pozisyonları, aydınlatma düzenlemeleri ve çalışma alanlarının ergonomik olarak düzenlenmesini içermektedir.

Günümüzdeki tasarım prensipleri genellikle ortalama ölçü ve kapasitelerdeki kullanıcıları temel olarak oluşturulmuştur. Ancak, her bireyin ergonomik değerleri, hareket kabiliyetleri, görme ve işitme yetenekleri gibi faktörlerde az ya da çok farklılıklar bulunmaktadır (Ateş, 2023).

İnsana ilişkin etmenlerden *insan ölçeği*, konut iç mekanlarında işlevselliğin sağlanması adına tasarımda referans olarak kullanılmalıdır. Mobilya, koridor, kapı ve pencere gibi unsurlar, insanların rahatlıkla hareket edebileceği ve kullanabileceği

boyutlarda olmalıdır. İnsan ölçeği, kullanıcıların mekanı sıkışık veya fazla boş hissetmemesi için önemlidir.

Konut iç mekan tasarımları, eylemleri gerçekleştiren bireylere göre düzenlendiğinden dolayı farklı antropometrik boyutlar farklı iç mekan düzenlemelerini gerektirmektedir. İnsan vücudu hareketsiz durumdayken, standart bir duruş anında alınan boy, dirsekler arası mesafe, diz yüksekliği ve kalça genişliği gibi statik antropometrik ölçümler iç mekan tasarımlarında önemli boyutlar olarak kullanılmaktadır. Aynı zamanda İnsanın antropometrik boyutları hem ayakta hem de oturma pozisyonunda dikkate alınmalıdır. Bu boyutlar, vücudun farklı bölgelerinin ölçüleriyle ifade edilmektedir (Şekil 2.2) (Bayram, 2011).

Şekil 2.2: Ayakta ve Oturma Pozisyonunda İnsanın Antropometrik Boyutları

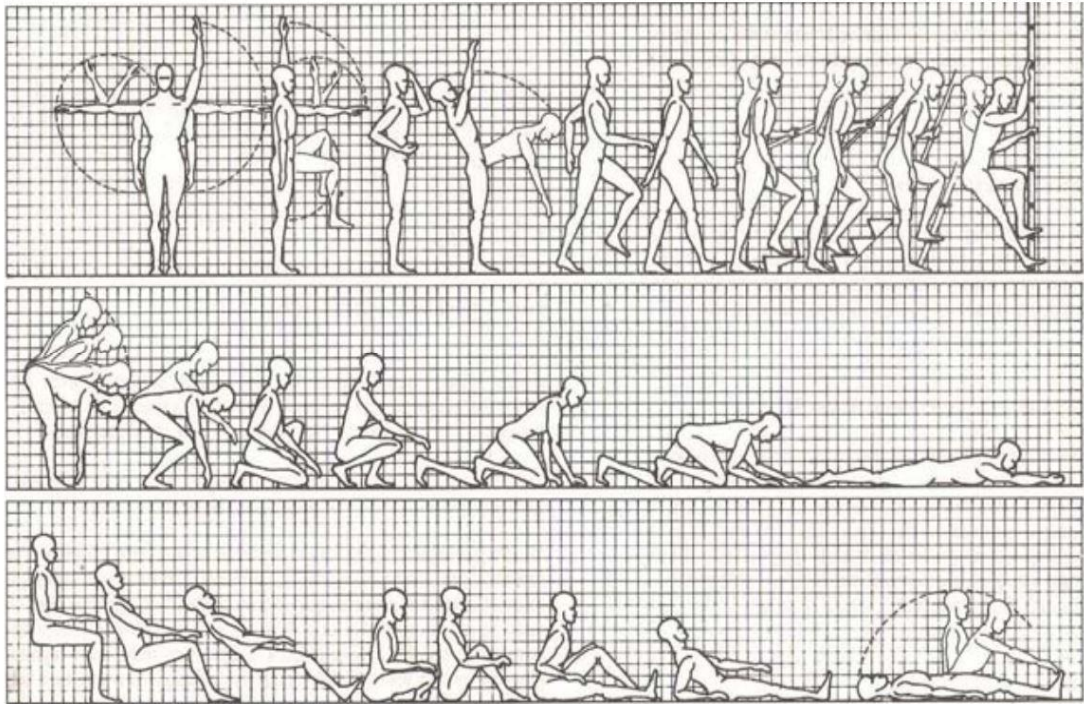
Kaynak: Arcan ve Evcı,1991

Ayakta duran bir insanın boyu, genel olarak en üst noktasından yere olan mesafeyi ifade etmektedir ve mekandaki tavan yüksekliğiyle ilişkilidir. Kalça genişliği, bireyin en geniş kalça bölgesiyle belirlenmektedir ve oturma yüzeylerinin genişliği ve ergonomisiyle ilgilidir. Dirsekler arası mesafe, iki yan taraftaki dirseklerin arasındaki mesafeyi ifade etmektedir ve masa, tezgah gibi çalışma alanlarının genişliğiyle ilişkilidir.

Oturma pozisyonunda ise oturma yüksekliği, sandalyeye veya koltuğa oturulduğunda bireyin yerden yüksekliğini belirlemektedir. Bacak uzunluğu, yerden başlayarak dizin üst noktasına kadar olan mesafeyi ifade etmektedir ve oturma yüzeyinin derinliğiyle ilişkilidir. Diz yüksekliği, otururken bacakların yerden yüksekliğini ifade etmektedir ve oturma yüksekliği ile ilişkilidir.

Bu antropometrik boyutlar, iç mekan tasarımında ergonomi ve kullanıcı konforu açısından dikkate alınmalıdır. Kullanıcıların farklı beden tipleri ve ölçülere sahip olduğundan dolayı tasarımlar, geniş bir kullanıcı kitlesine uygun olacak şekilde esneklik göstermelidir. Bireylerin farklı boyutlarına uygun olarak tasarlanan mekanlar kullanıcıların daha rahat ve etkili bir şekilde hareket etmelerini sağlamaktadır.

Dinamik antropometrik boyutlar ise, insanın hareket halindeyken alınan ölçümlerini ifade etmektedir. Bu ölçümler, insan vücudunun yatay ve dişey yönde esneklik yeteneklerini, örneğin uzanma, çömelme, sürünme gibi hareketleri kapsamaktadır. Bu durumlarda ölçülen değerler, vücudun farklı esneklik özelliklerini göstermektedir (şekil 2.3) (Bayram, 2011).

şekil 2.3: Dinamik Olarak Farklı Pozisyonlarda İnsanın Antropometrik Boyutları

Kaynak: Arcan ve Evcı,1991

Yatayda uzanma, çömelme, sürünme gibi esneklik özelliklerini içeren dinamik antropometrik boyutlar, kullanıcının mekan içinde farklı hareketler yapabilme yeteneğini yansıtmaktadır. Örneğin, bir oturma düzenlemesi tasarlanırken, insanların rahat bir şekilde çömelme veya oturup kalkma pozisyonlarını gerçekleştirebilmeleri göz önünde bulundurulmalıdır. Masa veya tezgah gibi çalışma alanları tasarlanırken ise insanların rahatlıkla uzanma veya eğilme hareketlerini yapabilecekleri bir mesafe düşünülmelidir.

Düşeyde ölçümler, insanın yükseklikle ilişkili hareket kabiliyetlerini ifade etmektedir. Örneğin, bir merdiven tasarımında basamak yükseklikleri, insanların rahatlıkla yukarı ve inebilmelerini sağlayacak şekilde ayarlanmalıdır. Tavan yükseklikleri ise insanların başlarını çarpmadan dik bir şekilde hareket edebilmelerini sağlamak için uygun bir yükseklikte olmalıdır.

Dinamik antropometrik boyutlar, kullanıcıların hareketlerini kısıtlamadan ve rahat bir şekilde mekan içinde etkileşimde bulunabilmelerini sağlamak amacıyla tasarımda göz önünde bulundurulmalıdır. Kullanıcıların farklı hareket yetenekleri ve esneklikleri olduğu unutulmamalıdır ve iç mekan tasarımları bu farklılıklara uyum sağlayacak şekilde oluşturulmalıdır.

İnsana ilişkin etmenlerden renk ve ışık tercihi, insan psikolojisi üzerinde farklı etkilerin oluşmasına neden olmaktadır. İç mekan tasarımında renklerin psikolojik etkileri ve ışığın mekan üzerindeki atmosferi değiştirebilme gücü göz önüne bulundurulmalıdır.

Renk tercihi mekanın duygusal bir atmosfere sahip olmasını veya belirli bir ambiyansın oluşmasını sağlayabilmektedir. Aynı zamanda farklı ışık tercihleri olarak doğal ve yapay ışık kaynakları mekanın aydınlatmasını ve kullanıcıların görsel konforunu etkilemektedir.

Rengin tasarıma yön verebilmesi, kullanıcı kitlesinde olumlu veya olumsuz etkiler yaratabilen psikolojik faktörler içermektedir. Örneğin, tasarım sürecinin başında kullanıcı kitlesinin belirlenmesi, nesne tasarımında kullanılan renklerin psikolojik tepkileri dikkate alınmasını sağlamaktadır. Bu doğrultuda, kullanıcının renklere verdiği psikolojik tepkiler tasarımın başlangıç sürecinde ele alınması, mekanda amaçlanan duygusal etkilerin oluşmasına olanak tanımaktadır (Erdoğan 2009).

Renk, etkili tasarım ilkeleri içinde önemli bir yere sahiptir ve farklı renk tercihleriyle aynı tasarıma çeşitli etkiler kazandırılabilir. Renkler, temel olarak sıcak ve soğuk renkler olmak üzere iki farklı grupta incelenmektedir. Soğuk renkler, mekanlara genişlik ve ferahlık hissi katarken, sıcak renkler ise zıt algıları oluşturmaktadır. Aynı zamanda renk değişiklikleri formu ve malzemeyi doğrudan etkileyebilmektedir (Kavasoğulları, 2021).

Konut iç mekan tasarımında insana ilişkin etmenler, yaşam kalitesi ve konfor açısından önemli bir rol oynamaktadır. İnsan merkezli bir yaklaşımla tasarlanan iç mekanlar, kullanıcıların ihtiyaçlarına ve beklentilerine cevap verecek şekilde düşünülmelidir. Ergonomik ve insan ölçeği gibi unsurlar, insanların konut içinde rahatlıkla hareket etmelerini ve işlevsel bir şekilde kullanmalarını sağlamaktadır.

Ayrıca, renk ve aydınlatma düzenlemesi gibi faktörler de insanların ruh halini etkileyebilmektedir ve iç mekanın atmosferini belirleyebilmektedir. İnsana ilişkin etmenlerin göz önünde bulundurulduğu konut iç mekanları, kullanıcıların tatmin edici ve konforlu bir yaşam sürmelerini sağlayabilmektedir.

b) Eyleme İlişkin Etmenler: Konut iç mekanlarının tasarımı, kullanıcıların günlük eylemlerini destekleyecek şekilde düzenlenmelidir. Eyleme ilişkin etmenlerden işlevsellik ve depolama, iç mekan tasarımının amacına ulaşması ve kullanıcının aktivitelerini yerine getirebilmesi açısından önemlidir.

İşlevsellik, eyleme ilişkin olarak konut iç mekan tasarımına etki eden önemli bir faktördür. Konut iç mekan tasarımı kullanıcıların ihtiyaçlarına karşılayabilecek şekilde işlevsel olmalıdır. Her oda, mekan veya alan belirli bir amaç için kullanılabilirlik sağlamalıdır. Örnek olarak, mutfakta yeterli depolama alanı veya çalışma masasında düzenli bir çalışma alanı fonksiyonelliği artırabilmektedir.

Konutun işlevselliği sadece konutun kendisi ve iç mekanıyla değil, aynı zamanda mobilyalar gibi donatı elemanlarıyla da sağlanabilmektedir. Konut tasarım, yapım ve özellikle kullanım aşamalarının bir bütünüdür. Konutun tasarım aşamasında kullanıcı kitlesinin yaşantıları ve eylemleriyle bağlantılı olarak düşünülmesi gerekmektedir. Başka bir deyişle konutun işlevselliği, sadece mekanların düzenlenmesinden daha fazlasını içermektedir. Bu nedenle, tasarım aşamasında işlevsellik etmeninin göz önünde bulundurulması oldukça önemlidir (Desagis, 2006).

İşlevsellik, konut tasarımında kullanıcı odaklı bir yaklaşımı gerektirmektedir. Kullanıcıların günlük aktivitelerini kolaylıkla gerçekleştirebilecekleri ve ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri bir yaşam alanı oluşturmak işlevsel bir iç mekan tasarımının temel amacını temsil etmektedir.

Eyleme ilişkin etmenlerden **depolama**, konut iç mekan tasarımında, kullanıcının eşyalarını düzenli bir şekilde saklayabilmesi ve gereksinimlerini karşılayabilmesi için önemli bir etmendir. Depolama çözümleri, iç mekandaki alanların etkin bir şekilde kullanılmasını ve kullanıcının yaşam alanını düzenli tutmasına yardımcı olmaktadır.

İç mekan tasarımında depolama alanlarının optimal kullanımı önemlidir. Dar alanlarda bile depolama çözümleri yaratmak, kullanıcının daha fazla nesneyi saklama imkanını sunmaktadır. Örneğin, duvar rafları, tavan arası depolama alanları veya yeraltı depolama alanları gibi yöntemler kullanılabilir. Ayrıca, mobilyaların içi depolama alanlarına sahip olması da kullanıcının ihtiyaçlarını karşılamada etkili olabilmektedir. Depolama amaçlı tasarlanan mobilyalar aynı zamanda işlevselliği sağlamak adına insan vücut ölçülerine uygun olarak tasarlanmalıdır (Ökem, 1998).

c) Çevreye İlişkin Etmenler: Konut iç mekan tasarımında çevreye ilişkin etmenler, dış çevrenin konuta olan etkilerini ve iç mekanın çevreye uyumunu kapsamaktadır. Çevreye ilişkin etmenlerin iç mekanın tasarım sürecinde göz önünde bulundurulması konut kullanıcıları üzerinde olumlu etkilere neden olabilmektedir.

Çevreye ilişkin etmenlerden **manzara ve doğal ışık**, konut iç mekan tasarımında büyük bir önem taşımaktadır. Konutun etrafındaki doğal manzara, iç mekanın estetiği ve atmosferi üzerinde büyük bir etkiye sahiptir. Doğal öğeleri kapsayan bir manzara yaşam alanına ferahlık ve huzur katmaktadır. Ayrıca, doğal ışık kaynaklarından yeterince faydalanmak iç mekanı aydınlık ve canlı hale getirmektedir ve bu nedenle, konut tasarımında manzara ve doğal ışık potansiyeli dikkate alınmalıdır.

Doğal ışıktan en iyi şekilde yararlanmak için, pencere ve ışık rafları, ışık tüpleri ve binaların doğru konumlandırılması gibi faktörler oldukça önemlidir. Mimari tasarımlarda geniş açıklıklar, çatı pencereleri, güneş tüpleri ve ışık raflarının kullanılması, gün ışığından maksimum verim elde etmek için gereklidir. İç mekan tasarımında havasız alanlarda bulunan odalar için çatı pencereleri veya çatı fenerleri gibi çözümler kullanılabilir. Aynı zamanda bu fenerleri galeri boşluğuyla aynı

seviyede yerleştirmek, alt ve üst katların doğal aydınlatmadan faydalanmasına olanak tanımaktadır (Kavasoğulları, 2021).

Konut iç mekan tasarımına etki eden çevreye ilişkin etmenlerden *yakın çevre* ise, bir konutun çevresindeki fiziksel ortamı temsil etmektedir ve konut iç mekan tasarımını etkileyen bir etmen olarak ele alınmaktadır. Yakın çevre faktörleri konutun bulunduğu bölgenin özellikleri, altyapı sistemleri, komşu yapıları ve çevredeki diğer fiziksel unsurları içermektedir.

Komşu yapıların kategorisi ve binaların yoğunluğu, konut iç mekanlarında gürültü düzeyini etkilemektedir. Yakın çevredeki yeşil alanlar, parklar ve rekreasyon alanları konut sakinlerine doğal ortamlarda dinlenme ve sosyal etkinliklerde bulunma fırsatı sunmaktadır. Ayrıca, ulaşım imkanları, toplu taşıma sistemleri, alışveriş merkezleri gibi unsurlar da yakın çevre etmenleri arasında yer almaktadır. Tüm bu faktörler konutun yaşam kalitesi, konforu ve kullanılabilirliği üzerinde önemli bir etkiye sahiptir.

Sonuç olarak, konut iç mekan tasarımına etki eden etmenler bölümünde incelenen faktörler, konut iç mekan tasarımını etkileyen unsurları açıklamaktadır. İnsana ilişkin etmenlerde *ergonomi, insan ölçeği, renk ve ışık tercihleri* ele alınmıştır. Ergonomi, kullanıcıların konut içerisinde rahat ve verimli bir şekilde hareket etmelerini sağlayan düzenlemeleri ifade etmektedir. İnsan ölçeği, mekanın insan bedenine uygun ölçeklendirilmesini ve kullanıcıların konforunu artıran bir faktördür. Renk ve ışık tercihleri ise, konut iç mekanının atmosferini ve kullanıcıların psikolojik etkileşimini belirleyen önemli unsurlar içermektedir.

Eyleme ilişkin etmenlerde *işlevsellik* ve *depolama* ön plana çıkmaktadır. İşlevsellik, konut iç mekanının kullanıcı ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde düzenlenmesini ifade etmektedir. Depolama ise kullanıcıların eşyalarını düzenli bir şekilde saklamalarını sağlayan etkili çözümleri sunmaya amaçlamaktadır.

Çevreye ilişkin etmenler arasında *manzara ve doğal ışık* ile *yakın çevre* faktörleri yer almaktadır. Manzara ve doğal ışık, konut iç mekanına doğal güzellik ve aydınlık getirerek kullanıcıların tatmin edici bir ortamda yaşamalarını sağlamaktadır. Yakın çevre ise konutun bulunduğu çevresel faktörleri ve etkileşimleri içermektedir.

Bu faktörler, konut iç mekan tasarımında kullanıcı deneyimini iyileştirmek ve konforlu bir yaşam alanı oluşturmak için birlikte değerlendirilmelidir. Konut iç mekanının

ergonomik düzenlemelerle kullanıcıların ihtiyaçlarına cevap vermesi, insan ölçeğiyle uyumlu olması, renk ve ışık kullanımının atmosferi olumlu etkilemesi gibi etmenler, iç mekan tasarımının amacına ulaşmasını sağlamaktadır. Aynı zamanda işlevsellik ve depolama çözümlerinin etkili olması iç mekanlarda yaşam kalitesini artırmaktadır. Manzara, doğal ışık ve yakın çevre gibi faktörler ise uzun vadede etkin ve konforlu bir konut iç mekan tasarımı için göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

2.3. Günümüzde Dinamikleşen Şehir ve Konut

Günümüzde, şehirlerin ve konutların hızla değişen dinamikleri, yaşam kalitesi üzerinde etkili olan önemli faktörler haline gelmiştir. Şehir kavramı, artan nüfus, ekonomik değişimler, teknolojik ilerlemeler ve sosyal dönüşümler gibi etkenlerle birlikte sürekli olarak evrim geçirmektedir. Bu değişimler, konut kavramının şekillenmesinde ve dönüşmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

a) Şehir ve konut kavramının dinamikleşmesi: Günümüzdeki dinamikleşen şehirler, çeşitli fonksiyonel bölgeler, altyapı sistemleri ve sosyal etkileşim alanlarıyla karakterizedir. Şehirlerin büyümesi ve gelişimi, konut tipolojisinin çeşitliliğini artırmakla birlikte farklı konut tiplerinin ortaya çıkmasına yol açmıştır. Örneğin, kentsel dönüşüm projeleri, konut ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla eski endüstriyel bölgelerin yeniden değerlendirilmesini ve dönüştürülmesini sağlamaktadır.

Dinamikleşen şehirlerde, konutların işlevsel ve sosyal donatıları da büyük önem taşımaktadır. Konut projelerinde, yaşam kalitesini artırmak ve sakinlerin ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla ortak kullanım alanları, yeşil alanlar, spor alanları, oyun alanları, toplumsal etkileşim alanları gibi sosyal donatılar öncelikli olarak planlamalıdır. Böylelikle, konutlar sadece birer yaşam alanı olmanın ötesine geçerek sakinlere sosyal ve kültürel etkileşim imkanları sunan karmaşık yapılar haline gelmektedir.

Dinamik şehirlerde konutların tasarımı, teknolojik ilerlemelerin etkisiyle de değişme uğramaktadır. Akıllı ev sistemleri, enerji yönetimi, güvenlik sistemleri ve diğer yenilikçi teknolojiler, konutların daha işlevsel, güvenli ve sürdürülebilir olmasına olanak tanımaktadır. Bu sayede, sakinlerin yaşam kalitesi artmaktadır ve şehirlerin sürdürülebilirlik hedefleri desteklenmektedir.

b) Günümüzdeki konut tipolojisinin özellikleri: Günümüzdeki dinamikleşen şehir ve konut kavramları, daha sürdürülebilir, işlevsel, estetik ve sosyal açıdan zengin bir yaşam kalitesi sunmayı hedeflemektedir. Şehir planlaması ve konut tasarımında çevresel, sosyal ve ekonomik faktörlerin dikkate alınması, geleceğe yönelik daha yaşanabilir ve sağlıklı şehirlerin inşa edilmesine katkı sağlamaktadır. Bu nedenle, şehirlerin ve konutların sürekli olarak gözden geçirilmesi, değişen ihtiyaçlara ve yeniliklere uyum sağlanması önemlidir.

c) Günümüzdeki dinamik şehir ve konut üzerinde minimalist yaklaşımın etkisi: Minimalist iç mekan tasarımı, gereksiz karmaşıklığı ve süslü detayları ortadan kaldırarak, sadelik ve işlevselliği vurgulamaktadır. Bu tarzda tasarlanmış konutlar, açık ve ferah bir atmosfer sunmaktadır. Temiz hatlar, düz yüzeyler ve nötr renk paletleri minimalist tasarımın temel özellikleridir. Mobilyalar ve dekoratif unsurlar da sade ve basit formlardan oluşmaktadır. Minimalist yaklaşım birçok nedenden dolayı günümüzde ilgi ve çekicilik kazanmıştır, bu nedenlerden:

Birincisi, günümüzde dinamik şehirlerde yaşayan ve yoğun bir yaşam tarzına sahip olan insanlar, minimalist iç mekanları sakinleştirici ve stres azaltıcı bir yaşam alanı olarak algılamaktadır. Minimalist konut iç mekanları temiz ve düzenli bir ortam olduğunda insan zihnini rahatlatmasıyla odaklanmayı artırmaktadır.

İkincisi, minimalist iç mekan tasarımı, yaşam alanlarında kullanılan alanı optimize etmektedir. Az sayıda mobilya ve gereksiz eşyaların kullanılmaması, odaların daha geniş ve ferah görünmesini sağlamaktadır. Aynı zamanda, minimalist yaklaşım işlevselliği ön planda tutması yaşam alanının kullanımını kolaylaştırmaktadır.

Üçüncüsü ise, minimalist iç mekan tasarımı estetik bir cazibeye sahiptir. Basitlik ve zarafet, minimalist konutlarda dikkat çekici bir şekilde bir araya gelmektedir. Temiz hatlar ve nötr renkler, ferah bir atmosfer yaratırken, odak noktası haline gelen birkaç vurgulu unsurla birlikte minimalist iç mekanlar göz alıcı bir görünüm sunmaktadır.

Sonuç olarak, günümüzde dinamikleşen şehirler ve değişen yaşam tarzları, konut tasarımlarını etkilemektedir ve minimalist iç mekan tasarımını ilgi çekici bir hale getirmektedir. Bu minimalist yaklaşım, sadelik, işlevsellik ve estetik cazibeyi bir araya getirerek günümüz konut kullanıcılarının beklentilerine odaklanmayı amaçlamaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KONUT İÇ MEKANINDA MİNİMALİZM

3.1. Minimalist Kavramın Tanımı ve Özellikleri

Minimalizm kavramı asıl olarak Fransızcada "minimum" anlamına gelen "minimal" kelimesinden gelmektedir. Minimumun sözcük anlamı, bir şey için gerekli en az veya en küçük miktardır. Matematikte bir değişkenin inebileceği en alt basamak, asgari, minimal anlamına gelmektedir (TDK, 2022). Akımın adı Serial Art, ABC Art, Cool Art, Art in Process, Systemic Painting ve Primary Structures olarak adlandırılmış olsa da hiçbiri minimal sözcüğü gibi açıklayıcı olmamıştır (Germaner, 1997).

Minimalizm terimi kavramsal bir sözlük tanımına sahip olmaması nedeniyle minimalizm konusunda önde gelen düşünürler arasında farklı tanımlamalar ortaya çıkmıştır. Alman filozof Immanuel Kant'a göre minimalizm, “Akla hem de saf bir akla hitabeden sadece saf akıl ile haz alınan bir güzelliştir.” Alman filozof Friedrich Hegel ise minimalizmi, “Sade ama basit olmayan, yalın ama yayvan olmayan bir güzellik anlayışıdır.” şeklinde tanımlamıştır (Irmak, 2002).

Minimalizm felsefenin ünlü “Less is more” (Az çoktur) sözünü dile getiren Ludwig Mies Van Der Rohe, “Fakirlik, yoksunluk, eksiklik değildir minimalizm aksine bilinçli bir tercihtir, zor olanı seçmektir ve azla çok yapmaktır.” şeklinde minimalizm kavramını yorumlamıştır (Ertürk, 2011). İngiliz mimar John Pawson ise, "minimum" terimini bir eserin eksiltme veya çıkarma yoluyla daha fazla iyileştirilmesi mümkün olmadığına elde edilen mükemmellik olarak tanımlamıştır (Canbazoglu, 2022).

İkinci dünya savaşı sonrasında ortaya çıkan Minimalizm akımı, gerçekten gerekli olmayan unsurların elenmesi ve üretilen malzemelerde sadeliğin sağlanması, değişkenliğin, belirsizliğin ve fazlalığın önüne geçilmesi ilkesine dayanmaktadır (Ambrose ve Harris, 2012). Minimalizm, tasarımın görsel özelliklerini en aza indirerek vurgulanması olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca süssüz, sade, mütevazî ve basit gibi bazı temel kavramları da içermektedir, kendinden başka hiçbir nesne veya düşünceyle uyum sağlamamaktadır (Civelek, 2021).

Literatür taramasında minimalizm, resim, heykel, edebiyat ve tiyatro gibi sanat dallarında belirgin bir şekilde yerini göstermektedir. Aynı zamanda mimari tasarımda da birçok eserde minimalist yaklaşımın yansımalarına rastlanmaktadır.

Resim sanatında minimalizmin girişi, İngiliz filozof Richard Wallheim'in etrafındaki sanatçıların eserlerinde minimum düzeyde çabaladıklarını öne sürdüğü "Minimalizm" adlı bir makalesinden türetilmiştir. Sanat eleştirmeni Barbara Rose 'un 1965 yılında Art Amerika'da yayınlanan "ABC Art" başlıklı makalesinde yeni bir sanat formundan bahsederken kullandığı "minimum" kavramının "minimalizm" kavramına hayat verdiği kabul edilmektedir (Akbulak, 2019).

Rus ressam Kazimir Malevich, 1915 yılında modern resme minimalist bir tavır sergilemiştir ve 1918 yılında "beyaz zemin üzerine siyah kare" ve "beyaz zemin üzerine beyaz" kompozisyonlarıyla minimalizmin ilk sinyallerini vermiştir. Ünlü ressam çalışmalarında malzemelerin sadece kendi rengini kullanmak, boyada temel renkler ile yetinmek ve formları en basit geometrilerle oluşturmak gibi kriterlerle ilerlemiştir. Neredeyse yarım asır önce Malevich, 1960'larda New York'ta filizlenen minimalizm akımına en azı kullanarak en fazla işlevselliği sunarak önemli bir katkı sağlamıştır (Şekil 3.1) (Yalur, 2019).

Şekil 3.1: Kazimir Malevich, Siyah kare, Tretyakov Galerisi

Kaynak: Url-3.1, 2022

Minimalist sanatçılar resimlerinde sade ve minimal bir tarz benimsemektedir. Bu yaklaşımda keskin hatlar, geometrik şekiller, sınırlı renk paleti ve doğrudan tüpten kullanılan renkler gibi tercihler görülmektedir. Minimalist resimler genellikle sert ve

keskin hatlara sahip olmakla birlikte renkler arasında ani geçişleri de dikkat çekmektedir. Aynı zamanda minimalist sanat yaklaşımında genellikle geometrik şekiller, resimlerdeki ana unsurların vurgulanması adına tekrarlanan desenler olarak kullanılmaktadır. Bu özellikler, minimalist resimlerin sade ve etkileyici bir tarza sahip olmasına olanak tanımaktadır (Porwal, 2014). Bu özellikleri taşıyan bir resim örneği ise ressam Kenneth Nolan'dın (Shoot) “Vur” adlı çalışmasıdır (Şekil 3.2).

Şekil 3.2: Kenneth Nolan, Vur, American Art Galerisi

Kaynak: Porwal, 2014

Minimalist akımın heykeltıraş sanatında yansıması, Amerika’da 1960’lı yıllarda başta heykeltıraşlar olmak üzere bir grup sanatçı ve düşünür tarafından gerçek mekanın, gerçek rengin ve gerçek malzemenin gücünü ve özelliklerini vurgulayan yeni bir anlayış olarak dile getirilmiştir. Bu anlayış daha sonra da minimalizm olarak adlandırılmıştır (Karaaslan, 2011).

Amerikalı heykeltıraş Robert Morris heykelleri ve teorik yazılarıyla 1960'larda minimalizmin ana figürlerinden biriydi. Morris'in sanat vizyonu basit geometrik şekillerin mecazi imalarına ve izleyicinin eserle etkileşimine dayanmaktadır. 1960'ların ortalarında Morris, yüzey dokusu veya dışavurumcu içerikten yoksun, devasa, tekrarlayan geometrik dikdörtgen şekiller ve küpler ile minimalist heykel sanatının bazı birincil örneklerini yaratmıştır (Şekil 3.3) (Karahan, 2015).

Şekil 3.3: Robert Morris. İsimsiz, 1965. Tate Koleksiyonu

Kaynak: Karahan, 2015

Minimalizm kavramını çeşitli şekillerde yorumlayan tasarımcı John Pawson, "Minimum" adlı kitabında minimalizm kavramının mimarlık tarihinde birçok medeniyet ve kültür tarafından kullanıldığını dikkat çekmektedir (Pawson, 1998). Bu kavram mimarlık ve tasarım alanında sanat eserlerinden farklı bir yol izlemektedir. Mimari ve tasarımda en basit, en ekonomik ve en işlevsel sonuca en az malzeme ile ulaşmak olarak tanımlanmaktadır. Minimalist yaklaşım yalınlık, sadelik ve öze ulaşmayı hedefleyerek, günümüzün hızlı ve tüketim odaklı çağına rağmen sakin bir felsefe benimsemesiyle olumlu bir etki yaratmaya başarmıştır. Bu etki birçok mimari eserin tasarımını da etkilemiştir (Islakoğlu, 2006).

Mimari tasarımda minimalizmin temelleri 20. yüzyılın ressamı Kazimir Malevich'in "Less is more" ilkesini benimseyen mimar Mies van der Rohe'nin süssüz binalar yaratmasına dayanmaktadır. Hayatın her alanında etkisini gösteren minimalist felsefe gücünü doğadan almaktadır. Sadece mimari yapılarda değil iç mekan uygulamalarında da kendine yer bulmuştur. Mies van der Rohe, minimalist akımın öncülerinden biri olarak mimari tasarımda çelik ve camı basit üç boyutlu kompozisyonlarla kullanmıştır. Hareketin en önemli yapılarından Barselona Pavyonu, Mies van der Rohe tarafından 1929 yılında hayata geçirilmiştir (Şekil 3.4) (Civelek, 2021).

Şekil 3.4: Mies Van Der Rohe, Barselona Pavyonu 1929

Kaynak: Url-3.2, 2022

Minimalist mimari tasarımlarda izleyicinin ve çevresindeki mekan arasında farklı bir algılama şekli yansıtmayı amaçlanmaktadır. Soyut dışavurumculuk akımı sırasında mimari tasarımcılar, çeşitli eserlerini kişisellikten kaçınarak nötr ve soğuk geometrik şekillere üç boyutlu bir görünüm kazandırarak oluşturmuştur (Yinelek, 2014).

İyi düşünülmüş mimarinin formu herhangi bir dekoratif sistemin altına gizlenmemelidir. Forma eklenen gereksiz fazlalık olarak süsleme ve karmaşıklık mekan ve formu özünden uzaklaştırmaktadır ve saflığını yok etmektedir (Sırmalı, 1969). Özet olarak minimalizm; renkler, değerler, şekiller, çizgiler ve dokular aracılığıyla bir fikri minimuma indirerek aktarmaya odaklanmaktadır, kendinden başka düşünceyi, nesneyi ya da deneyimi yansıtmaya çalışmamaktadır. Aynı zamanda yaklaşım, gerçek mekan ve gerçek malzeme anlayışından yola çıkarak sembollere aldırış etmeyen tarafsız bir zevki temsil etmeye amaçlamaktadır (Ertürk, 2011).

3.2. Minimalist İç Mekan Özellikleri ve Tasarım İlkeleri

Önceki bölümde tanımı geçen minimalist kavramı bu bölümde iç mekanda yerini somut bir ifade olarak çözümlenmeye çalışılmıştır. Mimarinin temel unsurlarını baz alınarak iç mekanda Minimalizm'i var eden özellikler aktarılmıştır.

Minimalist iç mekan özellikleri ve tasarım ilkeleri yanında minimalist iç mekanın donatı özellikleri ve yaklaşımın iç mekana kazandırdığı değerlerde ele alınmıştır.

Minimalist iç mekanlar, yalınlığı ve doğallığı vurgulayan özelliklerle donatılmaktadır. Bu özelliklerin arasında doğa ile uyumlu bir tasarım, iç ve dış mekanların bütünlüğü, doğal ışık kaynaklarının kullanımı ve iç mekandaki malzemelerin doğallığına sadık kalması gibi nitelikler yer almaktadır. Ayrıca, yapının coğrafi konumuna göre uyumlu bir tasarım minimalist iç mekanların önemli ilkelerinden biridir (Nergiz, 2005).

a) Doğa ile İlişkili: Her mimari yapı, doğaya bir katkı ve yeryüzüne bir müdahaledir. Yalın bir mimari tasarımı sağlayan unsurlar ise bu müdahalenin en aza indirilmesi, doğanın denge ve bütünlüğü ile birleşme çabası gösterilmesi, su, hava, taş, ağaç, bitki örtüsü bileşenleri gibi doğal verilerin tasarımda öncelik olarak dikkate alınması ve yapay olanın doğayı taklit etmeden onunla birleştirilme gayreti gösterilmesidir (Özberk, 2002).

Doğal-yapay bileşenler arasında sağlıklı bir ilişki kurulması sonucunda ortaya çıkan yapı olumlu bir şekilde işlevini gerçekleştirebilmektedir. Modern teknolojileri, malzemeleri ve katı geometrik şekilleri yapılarına yansıtan mimarlardan Tadao Ando, mimarinin gereklerini doğa ile uyumlu bir şekilde yansıtmaktadır. Ando'ya göre doğa, mimariye sembolik bir çizgi kazandıran bir unsurdur. Geometri ve doğal unsurların bir arada bulunduğu bir yapı inşa etmek, doğaya mimariyi katmak ve insan yapımı doğa yaratma arzusunu ifade etmektedir. Rokko konutlarında Ando'nun doğayı evin içine yerleştirme çabasını görülmektedir (Şekil 3.5) (Güler, 2000).

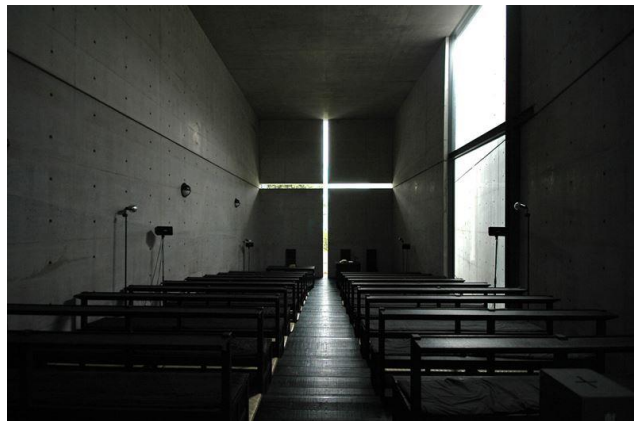
Şekil 3.5: Tadao Ando, Rokko Konutları, Japonya 1998

Kaynak: Url-3.3, 2022

Ando, doğa-insan ilişkisini ele almayan bir mimari yaklaşımın geometrik oyunların ötesine geçemeyeceğini açıklamaktadır. Ando'nun yapılarında tasarım, genellikle Japon geleneğinden etkilenmektedir (Güler, 2000). Uzak Doğu ülkeleri arasında Japonlar, minimal yaşam tarzının en çok benimseyen topluluktur. Japon ve doğa arasındaki ilişkinin doğasını, zihniyetini ve etkisini doğru bir şekilde belirlemek önemlidir. İnsan-doğa arasındaki bu ilişki, insanın doğaya bir katılımı olarak açıklanmaktadır (Akcan, 1997).

b) Doğal Işık Kullanımı: Minimalist iç mekan tasarımında doğal ışık kullanımı büyük bir öneme sahiptir. İç mekanların algılanmasında ışık ve gölgenin etkisi yadsınmamaktadır. Aynı zamanda mekanda kullanılan malzemeler ışık sayesinde tüm detaylarıyla görülebilmektedir. Bir minimalist tasarımcı, diğer tasarımcıların çeşitli çabalarla oluşturdukları efektleri yalnızca ışığı bir alana ekleyerek veya harmanlayarak elde edebilmektedir. Doğal ışık, Tadao Ando'nun yapılarına açıkça sadeliği ve uyumu sağlamaktadır. Yapılarında kullandığı brüt beton yüzeylerin yansıttığı doğal ışık, yarı ışık ve gölgeler Ando'nun mimarisinin mükemmelliğini yansıtmaktadır (Irmak, 2002).

Ando'nun ışığı en ustaca kullandığı yapı, Osaka'nın bir yerleşim bölgesinde bulunan Işık Kilisesidir (Şekil 3.6). Kilisenin içinde oturma yerlerinin baktığı taraftaki duvarda haç şeklinde bir yırtık bulunmaktadır. Dar açıklığın karanlık yüzeyinden sızan ışık, oldukça loş olan kilisenin iç mekanıyla büyük bir kontrast oluşturmaktadır. Tasarım, insan ve ışık ilişkisini bozabilecek hiçbir detay içermemektedir ve bu nedenle kilisenin içi oldukça sadedir (Ertürk, 2011).

Şekil 3.6: Tadao Ando, Işık Kilisesi, Japonya 1999

Kaynak: Url-3.4, 2022

Ando, mimari bir objeyi tasarlarlarken doğa, malzeme, ışık ve geometriyi kullanarak mekansal bir dil oluşturmaktadır ve bu dörtlü seçim zamanla mimarın ilkeleri haline gelmiştir (Kahya, 2017).

Minimalist mimaride doğal ışık, biręok kez tasarımının merkezinde yerleştirilmiştir. Bu tasarım yaklaşımı minimalizmin en önemli özelliklerinden biri olan basitliği vurgulamak için kullanılmaktadır. Doğal ışığın kullanımı, algısal olarak iç mekanları genişletmektedir ve açık alan hissi yaratmaktadır. Ayrıca doğal ışık, renklerin ve malzemelerin doğal tonlarını ortaya ęıkararak iç mekanların daha organik ve sıcak bir atmosfere sahip olmasına olanak tanımaktadır.

c) Doğal Malzeme Kullanımı: Yapay malzemeye göre doğal malzeme psikolojik olarak daha olumlu bir şekilde algılanmaktadır. Doğal ahşap malzeme genellikle tasarımcıların ve kullanıcıların beğenilerini ve ilgisini kazanmaya başarmıştır. Mobilya tasarımında ahşabın önemi ve yeri tarih boyunca belli olmuştur. Hem renk hem de yapı olarak sahip olduğu nitelikler sayesinde kullanıcılar tarafından ęoęunlukla tercih edilmektedir. Ayrıca ahşap sayesinde insanlar ve ęevre arasındaki ısı alışverişi dengeli bir şekilde geręekleřerek, kullanıcıların ahşabı daha sıcak bir malzeme olarak tanımlamasına ve ergonomi açısından önemi artmasına neden olmuştur (Erdem, 2007). Minimalist iç mekanda doğal ahşap malzeme kullanımının bir rneği olarak John Pawson'nun 2016'da tamamlanan Hayat Evi'dir. Evdeki mutfağın n bölümünde duvarlar ve tavan nötr tonlu doğal ahşap ile kaplanmıştır. Malzemenin bu şekilde kullanılmasıyla mekana bütünlük, dinginlik ve sıcaklık sağlanmıştır (şekil 3.7).

şekil 3.7: John Pawson, Hayat Evi 2011- 2016

Kaynak: Url-3.5, 2022

d) Malzemenin Kendi Rengi ve Dokusu ile Kullanımı: Minimalist mekanlarda renk ve doku ne kadar gerçekse, etkisi de o kadar gerçekçidir. Malzemelerin doğal renk ve dokularıyla olduğu gibi kullanılması minimalist mekanlara saflık kazandıran bir özelliktir. Aynı zamanda bu yaklaşım, mimaride minimalizmin doğa ile bağlantısını gösteren bir nitelik olarak değerlendirilebilmektedir (Nergiz, 2005).

Tasarımda malzemenin doğası gereği zorlanmadan kullanılmadığı takdirde yanlış detaylandırılmış çözümler ve kullanılan emek, zaman ve finansal imkanlar zorluğun ardına düşecektir. Eğer malzeme kendine benzemiyorsa bütün yapı ve yapıldığı yerler samimiyetini ve sadeliğini kaybetmektedir (Pamir, 2001). Maddenin özelliğini yok etmek ve onunla sahte etkiler yaratmak maddenin asaletini ve kişiliğini de yok etmektedir (Sırmalı, 1969). Örnek olarak, Japon mimar Tadao Ando'nun "152 Elizabeth Rezidans" projesinde cephe ve iç mekanda beton malzemesinin yapısına müdahale etmeden ve boyamadan kullanmasıdır (Şekil 3.8). Aynı şekilde iç mekanda kullanılan doğal ahşap kendi rengini ve dokusunu korumaktadır.

Şekil 3.8: Tadao Ando, 152 Elizabeth Rezidans, İç Mekanda ve Cephede Beton Kullanımı

Kaynak: Url-3.6, 2022

e) Malzeme Kategorisinin Minimuma İndirgenmesi: Malzeme seçimi ve kullanımı, mimari yalınlığın sağlanmasındaki ana etkenleri oluşturmaktadır. Kullanılan malzeme çeşitliliğinin sınırlandırılması, iç mekanda sadeliğin oluşmasında önemli bir rol oynamaktadır. Tasarımda malzeme türü arttıkça, mekanda farklı malzemelerin birbiri ile uyum sağlamasında zorluklar ortaya çıkmaktadır (Ortaç, 2004).

f) Renk Paletin Sınırlığı ve Açık Tonlar Tercihi: Renk şemalarındaki en büyük tehlike fazlalıktır. Minimalist bir mekanda çok fazla renk ve doku çeşitliliğinin gözü yormasına olanak sağlanmamaktadır. Bir mekanda çok fazla renk ve doku çeşitliliği varsa, kaotik ve rahatsız edici etkiler oluşmaktadır (Alp, 1977).

Yalınlığı ve sadeliği vurgulayan beyaz renk, geniş ve ferah bir mekanda birçok eşyayı sergileyen soğuk beyaz ışık, minimalist mobilya ve yalın aksesuarlar her zaman minimalist mekan tasarımının ortak özellikleri olmuştur. Minimalist butikler, modern sanat galerilerinin sanat eserlerini sergilediği gibi nesnelerin sergilendiği yerler haline gelmiştir. Bu yaklaşım konut tasarımını da etkilemiştir ve modernizmin geleneklerini hatırlatan minimalist evlerde, düzenli kısıtlamalar, sınırlamalar, temel geometrik formlar ve beyazın hakimiyeti gibi nitelikler kullanılmaya başlanmıştır (Erdoğan, 2009). Bu yaklaşımın önemli bir örneği ise Esplanade Daireleri, Mimar Claudio Silvestrin tarafından tasarlanmıştır ve birçok tasarımcıya yol göstermiştir (Şekil 3.9).

Şekil 3.9: Claudio Silvestrin, Esplanade Daireleri, Melbourne 2005

Kaynak: Url-3.7, 2022

Aynı zamanda, sadece rengin kullanım şekliyle bile kullanıcılar mekana dair farklı bir algıya sahip olabilmektedir. Mekanda bulunan tüm olumsuz fiziksel özelliklere rağmen renk konusunda doğru uygulamalar ile durumu olumlu yöne çevirebilmektedir (Özsavaş, 2016). Minimalist tasarımın temel prensiplerinden biri olan renk paletinin sınırlılığı, mekanda bütünlük ve dinginlik hissi yaratmak için önemlidir. Bu nedenle, açık tonlar minimalist iç mekanlarda sıklıkla tercih edilmektedir. Açık tonlar, mekanda ferahlık hissi yaratırken aynı zamanda sadelik hissi vermektedir ve gözü yormadan uzun süreli kullanım için uygun bir atmosfer oluşturmaktadır.

Rengin seçiminde bu yaklaşım, minimalist iç mekan tasarımının en belirgin özelliklerindedir. Aynı zamanda minimalizmin temel felsefesi olan "az çoktur" anlayışına uyum sağlayarak felsefenin amacına ulaştırmaktadır.

g) Yalın Form Tercihi: Mimarlıkta form, malzeme, detay, işlev ve çevre bağlantılı bir ilişki içindedir. Orantı, ritim, düzen, denge ve yineleme gibi tasarım teknikleri, yalın formları elde etmek amacıyla mimarlar tarafından kullanılan tekniklerdir. Form açısından birçok tasarımcının önem vermediği ayrıntıya minimalist tavırda önem verilmesi tasarımda ayrı bir başarıya neden olmuştur (Franklin, 2000).

Ünlü mimari tasarımcı Mies Van Der Rohe, tasarımlarında saf geometrik ve yalın formlar kullanmaktadır ve bunun sonucunda yapılarında netlik ve kesinlik nitelikleri yansımaktadır (Şekil 3.10). Mies'a göre tasarımda sadelik ve minimalizm bir kısıtlama değildir, aksine bir ihtiyaç karşılamasıdır (Ortaç, 2004).

Şekil 3.10: Farnsworth Evi, Mies Van Der Rohe, 1945 – 1951

Kaynak: Url-3.8, 2022

Yunan filozof Platon'a göre hafıza yoluyla ulaşılan "güzellik" fikrini yansıtmamanın en iyi yolu uyum, sayı ve orantı kullanmaktan geçmektedir. Bu doğrultuda saf geometrik şekillerin kullanılması güzelliğe ulaşmak için en etkili yöntemdir (Alparslan, 2019).

Formun anlatmak ve ulaştırmak istediği fikre göre mekanın şekli oluşmaktadır dolayısıyla form, bir tasarım dili olarak minimalizmi mimariye ve mekana aktaran

araçlardan biri olarak ele alınmaktadır. Temel geometrik şekillerin özü değiştirilmeden yapılan ve somut sanatlardan ilham alan formlar, doğru tasarlanmış ışık, renk ve dokularla mekanı sadelik ve yalınlık sağlayabilmektedir (Canbazoğlu, 2022).

h) Fonksiyonellik – İşlevsellik: Tasarımda işlev, kullanım ya da işleyiş bakımından amaca uygunluk ve amacı gerçekleştiren eylem uğruna belli bir şeyin yapıldığı görev olarak tanımlanmaktadır. İşlevsel kavramı ise, kullanım amacına uygun olan veya fonksiyonel olarak geçmektedir (Hasol, 2005).

Mimaride ve tasarımda minimalizmin karşılığı “en az malzeme ile en basit, en ekonomik ve en işlevsel sonuç” olarak tanımlanmaktadır (Kazmaoğlu, 1997). 1901 yılında Fransız mimar Julien Guadet tarafından sistematik hale getirilen mimari tasarım ilkeleri ise, bir yapı tasarlanırken ilk şartın yapının amacını anlamak ve görevini yerine getirmek olmuştur. Ardından tasarımın karmaşık olmaması ve mimari ifadenin gerçeği dikkate alması gerektiğini açıklamıştır (Ertürk, 2011).

Sonuç olarak minimalist tasarım, işlevsellik ve fonksiyonellik konusunda etkili bir yaklaşım sunmaktadır. İşlevsellik, minimalist tasarımlarda öncelikli bir hedef olduğundan kullanıcıların ürünleri veya sistemleri kullanırken en rahat ve en etkili şekilde kullanmalarına olanak tanımaktadır. Bu nedenle minimalist tasarımın temel felsefesi, işlevselliğin en üst düzeyde sağlanmasını ve kullanıcılara basit ve etkili bir deneyim sunulmasını vurgulamaktadır.

i) Mekansal Boşluk Algısı: Minimalist tavır, mekan içerisinde gereksiz objeleri elemek yöntemi ile fazlalıklardan kurtulup mekansal boşluğu elde etmektedir. Minimalist mimar John Pawson, malzemeleri ve detayları ortaya çıkmasını sağlayan, mekandaki pürüzsüz yüzeylerin algılanmasını ön planda tutan mekansal boşluk kavramını tasarımlarında temel bir amaç olarak kullanmıştır. Pawson’a göre mekansal boşluğun var olması, belirli bir eliminasyon sonucunda elde edilebilmektedir (Pawson, 1998).

Boş alan bir dezavantaj veya eksiklik değildir, alanın etkisini okumak için az sayıda nesne kullanılmalıdır. Bir iç mekanın duvarları ise nesnelere arka planı veya desteği olarak değil, ışığın algılandığı düz yüzeyler olarak kalmalıdır (Irmak, 2002).

3.2.1 Minimalist İç Mekanın Donatı Özellikleri

Donatıların iç mekanda konumu, birbirleri ile olan ilişkileri, form, renk ve doku gibi faktörler mekanın farklı şekillerde algılanmasına neden olmaktadır. İç mekanlar insan ihtiyaçlarını karşılamaya odaklı tasarlandığına göre bir anlamda işlevsel, huzurlu ve rahat bir ortam olması gerekmektedir (Erdem, 2007).

Mobilyaların tasarım sürecinde veya bir iç mekanda yerleşiminde, doğru kompozisyon kurallarına göre ilerleme sonucunda mekanın kolay kurgulanmasına ve kullanıcının işleve bağlı ihtiyaçları ve konfor beklentisinin karşılanmasına olanak sağlamaktadır. Bir iç mekanın düzene konulma süreci, donatı elemanlarının kullanıcının beğenisine ve konfor şartlarına göre seçilmesi ve düzenlenmesidir. Bu aşamada mobilyalar işlevsellik, iç mekan sirkülasyonu ve iç mekanda kullanım alanlarını düşünerek yerleştirilmelidir (Özel, 2021). Minimalist iç mekan tasarımında donatı ve mobilyalar esneklik, modülerlik ve depolama niteliklerine dayanmaktadır (Civelek, 2021).

Esneklik özelliğine sahip mobilyalar, ihtiyacı duyulan ve tanımlanmış her ihtiyacı karşılayacak şekilde tasarlanmalıdır. Donatı elemanlarında esneklik özelliği üç ana durum altında ele alınmaktadır. Birinci durum, mobilya elemanlarının üst üste bindirilmesiyle gerçekleşmektedir. Böylece bir donatı elemanı sadece bir işleve hizmet etmek yerine birden fazla eylem için kullanılabilir (Şekil 3.11) (Üst, 2015).

Şekil 3.11: Esnek Mobilya Örneği

Kaynak: Url- 3.9, 2022

İkincisi mobilyanın günün farklı zamanlarda farklı eylemleri hizmet edebilmesidir. Bu türden esnek mobilyanın örneği açılıp kapatılabilen kanepelerdir çünkü hem oturma hem de uyuma işlevine sağlayabilen bir mobilyadır. Üçüncü durumda donatı elemanların kullanılmayan bölümlerine işlevler yüklenmesidir. Bu tasarımlarda

mobilyalar ana işlevinin yanı sıra birçok farklı ihtiyacı da karşılamaktadır, örnek olarak sehpa altı kısımları kitaplık olarak kullanılmalıdır (Şekil 3.12) (Üst, 2015).

Şekil 3.12: Sehpa Altı Kitaplık Örneği

Kaynak: Url- 3.10, 2022

Minimalist tasarımda esneklik özelliğine sahip mobilyalar, kullanıcılara değişen ihtiyaçlara uyum sağlama ve mekanların farklı amaçlar için kullanılabilmesi konusunda pratik çözümler sunmaktadır. Esneklik özelliği sayesinde minimalist iç mekanlarda fonksiyonellik ve kullanım kolaylığı ön planda tutulurken, aynı zamanda estetik bir bütünlük sağlanmaktadır.

Diğer bir özellik olan depolama, iç mekanlarda kullanılmayan alanları depolama mobilyaları ile donatılarak ve mekanın üç boyutunda bulunan hem uygun hem de boş alanları değerlendirerek çeşitli depolama sorunlarını giderebilen çözümlerdir. Aynı zamanda iç mekanda duvar sistemlerini depolama mobilyasına dönüştürülmesi etkili bir çözüm olarak uygulanmaktadır. Bu yöntemi kullanan minimalist tasarımcılar çeşitli objeler için bir depolama alanı sağlayabilmektedir. Duvar depolama sistemi başlığı altında ele alınabilecek mobilyalar gömme dolaplardır. Eski Türk evindeki “yükçük” konseptiyle örtüşen gömme dolap sistemi, Batı tarzı iç mekanlarda yatak odası ile birleşen “closet” olarak tasarlanmaktadır (Şekil 3.13) (Ökem, 2001).

Şekil 3.13: Gömme Dolap Örneği

Kaynak: Canbazoğlu, 2022

Modülerlik ise genel anlamıyla, bir sistemin bileşenleri parçalara ayırabilip ve farklı bir amaç için yeniden birleştirebilme özelliğini ifade etmektedir (Url-3.11, 2022).

Mobilya tasarımında modülerlik, farklı ihtiyaçları orantılı bölmeler oluşturarak karşılamak ve bu birimleri yan yana veya üst üste getirerek tamamlayıcı bir sistem oluşturmak üzerine kuruludur. Bu sayede bir ihtiyacın tamamen karşılandığı ve kullanıcının gereksinimlerine uygun çözümlerin elde edildiği esnek ve işlevsel bir yapı elde edilmektedir. Diğer fonksiyonel mobilyalara benzer şekilde modüler mobilyalar da kullanıcının değişen veya farklılaşan ihtiyaçlarını karşılayabilmektedir (Üst, 2015).

Üniteleri bir araya getirerek farklı mekanlara uyum sağlama yeteneği kazanan modüler mobilyalar ile çok amaçlı ve bütünleşik objeler oluşturabilmektedir. Bu mobilyaların çıkış noktası, tek hacimli mobilyalar tasarlamak yerine tasarımda parçadan bütüne geçmektir (Üst, 2015).

Modülerlik özelliğinin bir örneği ise modüler duvar raflarının isteğe ve ihtiyaca bağlı farklı şekillerde birleştirilmesidir (Şekil 3.14).

Şekil 3.14: Modüler Duvar Rafları Örneği

Kaynak: Url- 3.12, 2022

Sonuç olarak, minimalist iç mekanların esneklik, modülerlik ve depolama donatı özellikleri kullanıcıların ihtiyaçlarına uyum sağlama ve mekanları en verimli şekilde kullanma konusunda pratik çözümler sunmaktadır. Esnek mobilyalar, değişen ihtiyaçlara göre kolayca düzenlenebilmektedir ve mekanların farklı amaçlar için kullanılmasına imkan tanımaktadır. Modüler donatılar, parçaların birleştirilip ayrılabilmesine olanak tanıyan özellikleri sayesinde kullanıcılara özelleştirme ve uyarılama seçenekleri sunmaktadır. Depolama donatıları ise çeşitli iç meknlarda gereksiz eşyaları saklama ve düzenleme imkanı sağlamaktadır. Minimalist iç meknlar işlevselliği korurken estetik bir bütünlük sağlayarak kullanıcıların yaşam alanlarında pratiklik ve düzen elde etmelerine yardımcı olmaktadır.

3.2.2 Minimalist Yaklaşımın İç Mekana Kazandırdığı Değerler

Bu bölümde, Minimalist iç mekan tasarım ilkeleri ve donatı özelliklerin mekana kazandırdığı ferahlık, yalınlık, sessizlik ve zamansızlık gibi Minimalizm'i var eden ve var ettiği birtakım değerler ele alınmıştır.

Ferahlık kavramı, bir iç meknlın genel çekiciliğini, duygusal güzelliğini, işlevine göre organizasyonu, içinde planlanan eylemler ve buna katılan kişi sayısına göre meknlın fiziksel ve psikolojik boyutunu ölçen bir değerlendirme aracıdır (İmamoğlu, 1987).

Minimalist iç mekan tasarımında, form açısında yalın geometrik formlar tercihi, renk kullanımında açık tonlar ve sınırlı renk paleti ile yetinmek, doğal ışığı ve doğayı bağlılık sağlamak, mekansal boşluk anlayışını ön planda tutmak, fonksiyonsuz ve süs amacına kullanılan donatılar yerine yalın, sade ve fonksiyonlu donatılar kullanmak gibi nitelikler iç mekanda bulunan insanlar için “Ferahlık” hissi sağlayabilmektedir. Ferahlık, insanların huzur bulmaları, zihin ve gözlerin dinlenmesi ve yaşadıkları yerde konforlu bir hayat bulmaları için önemli bir faktördür (Nergiz, 2005).

Boş bir oda ferah olarak sayılmamaktadır çünkü ferahlık ve boşluk ayrı kavramlardır. Mekanda ferahlık, Minimalist iç mekan tasarım ilkelerinde ele alındığı gibi fonksiyonun gerektirdiği eşyaları ve donatıları doğru ve bilinçli bir şekilde düzenlemesi ile gerçekleşmektedir. Aynı zamanda mekandaki eşyaların düzen seviyesine bağlı ferahlık oranı değişiklik gösterebilmektedir. İç mekanda eşyaların düzeni kadar rengin ve boyutun ferahlık konusunda önemli bir rolü vardır. Koyu renkli, hacimli ve uzun donatılarla kıyasla açık renkli, küçük ve yere yakın donatılar, sahip oldukları minimal hacim ve açık renk sayesinde mekanda ferahlık görünümünü destekleyebilmektedir (Erdem, 2007).

Minimalist yaklaşım iç mekanlara ferahlık kazandıran önemli bir değeri temsil etmektedir. Minimalist tasarımın beyaz ve açık renk tonları, doğal ışık ve açık alanlarla birleştiğinde mekana aydınlık ve ferahlık değerleri sağlamaktadır.

Yalınlık niteliği ise, hayatın gerçek değerini artırmaktadır ve etrafımızda neyin gereksiz neyin gerekli olduğuna dair farkındalığımızın belirsizliğini ortadan kaldırmaktadır. Minimalist mimari yalınlık, biçimsel boşluk ve çarpıcı durgunluk ile karakterizedir (Ertürk, 2011).

Aynı zamanda minimalist yaklaşım, maddi sadeliği sağlamayı ve mümkün olduğunca gereksiz unsurları ortadan kaldırmayı amaçlamaktadır. Bu nedenle değişkenlik, belirsizlik ve fazlalık riskini ortadan kaldırmaya odaklanmaktadır (Yinelek, 2014).

Minimalist mekanlar, yalınlık kavramını sunarak ferah ve sade bir atmosfer yaratmaktadır. Az eşya kullanımı ve minimalist mobilyalar, mekanın işlevsel ve estetik bir denge yakalamasına yardımcı olmaktadır.

Yalınlık, görsel olarak huzur verirken aynı zamanda zihni de rahatlatmaktadır. Sadece gerekli olanın bulunduğu minimalist mekanlar, gereksiz kalabalıktan arınmış bir yaşam alanı sunmaktadır. Bu kavram, kullanıcıların zihinsel açıdan sakinleşmesine ve

minimalist bir yaşam tarzını benimsemesine olanak tanımaktadır. Yalınlık, görsel rahatlık ve işlevsellik arayanların tercihi olup, minimalizmin temel felsefesini yansıtmaktadır.

John Pawson, "Minimum" adlı kitabında, minimalist tasarımın yalınlık anlayışı hakkında bu ifadeleri dile getirmiştir: “Yalınlık fikri birçok kültür tarafından paylaşılan ve tekrarlanan bir düşüncedir. Hepsi mülkün ölü ağırlığından arınmış bir yaşam tarzına aramaktadır. Japon kültüründen Zen zihniyetine ve diğer kültürlere kadar sadeliğe aranmaktadır. Minimal hayat her zaman özgür olmayı ve hayatın gerçekleriyle bağlantı kurmayı önermektedir. Yalınlık, doğuştan gelen samimi bir anlayışın yansıması olarak görülebilmektedir. Bencil olmama ve materyalist olmama durumunu ifade eden manevi bir boyutu vardır” (Pawson, 1996).

Minimalist mekanın yalınlığı esas olarak yaşam felsefesinin ve düşünce sisteminin sadeliğinden kaynaklanmaktadır. Bir yerin doğru ve gerçekçi olarak algılanabilmesi için sade ve yalın olmalıdır. Genel olarak bir biçim ne kadar basit ise o kadar net ve tanınabilmektedir (Balkan, 1980).

Sessizlik de aynı zamanda yalın mimariyi, özellikle de yalın iç mekanları tanımlamak için sıklıkla bahsedilen bir niteliktir. Büyük bir huzurun, sükunetin ve düzenin olduğu yerler vardır. Bu mekanlarda var olan her şey varlığından şüphe duyulmayacak ve kafa karışıklığına, çelişkiye veya rahatsızlığa neden olmayacak şekilde dengelenmiştir. Eksikliği veya fazlalığıyla hiçbir nesne o yere zarar verememektedir. Bu mekanlar sessizdir, bizi de sessizleştirir ve zamanın akışını durdurmak gibi bir etkiye sahiptir (Murray ve ark., 1999).

Minimalist, iç meknlara sade ve az eşyalı bir tasarım ile yaklaşarak mekanda gereksiz detayların ortadan kaldırılmasıyla birlikte sakin ve dingin bir ortam yaratmayı amaçlamaktadır. Bu yaklaşımın önemli kazanımlarından biri sessizliktir. Minimalist bir mekanda gereksiz objelerin olmaması sayesinde ortamda oluşabilecek gürültü ve karmaşa azalmaktadır. Bu da insanların mekanda sessiz bir şekilde dinlenip rahatlayabilecekleri ve konsantrasyonlarını artırabilecekleri ortamların oluşmasını sağlamaktadır.

Temel fiziksel ve psikolojik farkındalığın anlık eylemleri, mekan, zaman ve sessizlik gibi değerlerle birleştirilerek maneviyatla diyalog kurmaktadır. Zihinsel, sessiz ve zamansız boşluk insanın gerçeği farklı bir açıdan görmesine sağlamaktadır. Buradaki

amaç dünyevi günlük yaşamı geride bırakarak daha huzurlu ve yaşanmaya değer bir yaşamın varlığını hissettirmektedir. Minimalizm aldatici ve fazla materyalizmden sıyrılıp hakikati ve maneviyatı 'öz' de arayan bir manifestodur (Stevanovic, 2013).

Zamansızlık kavramı, mimaride her zaman var olan bir kavramdır. Tarihsel referanslardan ve geçici hareketlerden uzak bir mimariyi ifade etmektedir. Hangi döneme veya hangi mimara ait olduğunu belirten referanslardan arındırılmış bir yapı, minimalizmi destekleyen bir zamansız mimarinin örneğidir. Minimalist tasarımlı mimari yapılar genellikle imzasız ve zamansızdır. Tüm detaylardan arındırılmış ve olabildiğince sadeleştirilmiş bir yapının modası geçmesi gibi bir durumu yoktur. Bunun sonucunda günümüzde ve gelecekte varlığını sürdürebilmektedir (Canbazoglu, 2022).

Asal geometrik formlar ile zamansızlık kavramı kendini ifade edebilmektedir. Bu formlar yalındır çünkü zihin tarafında diğer tüm biçimlerden daha kolay ve daha hızlı algılanabilmektedir. Bu kolay algılama, formlara mekanı ve zamanı aşabilen bir güzellik katmaktadır. Asal geometrik formlu ve zamansız bir yapı örneği ise Mısır piramitleri. Mısır piramitlerin tasarım temellerinde kalıcılık ve kütesellik vardır, bu temel sayesinde meydana ölümsüz bir eserler getirilmiştir. Piramitlerin beğenilmesinin ve onlara karşı oluşan hayranlık nedeni kesinlik ve sade ifadeleri, masif, basit ve yekpare formlara sahip olmalarıdır (Özer, 1986).

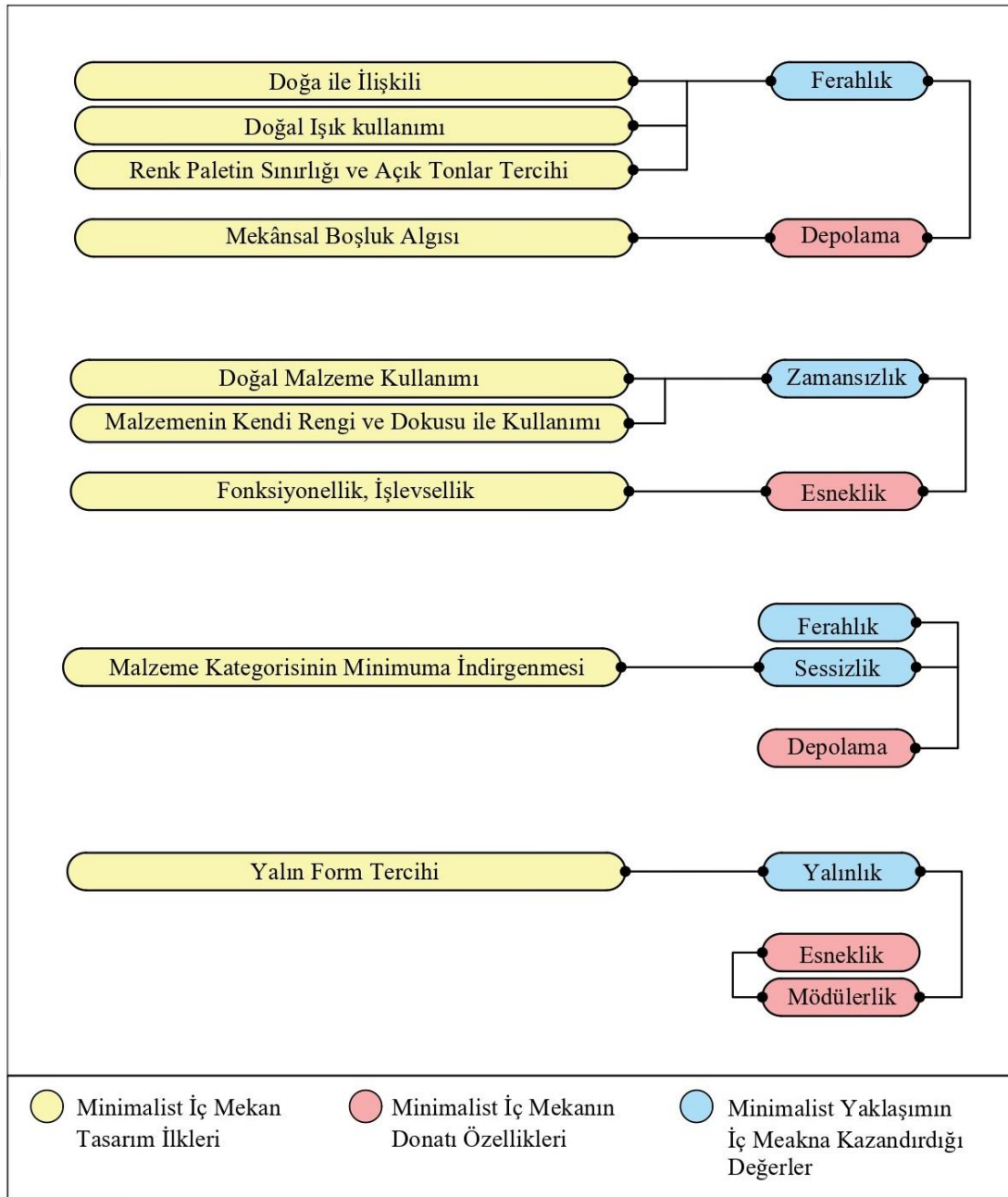
Minimalist yaklaşım, iç mekan tasarımında zamanın ötesinde bir estetik anlayışı benimsemektedir. Bu yaklaşıma göre mekanlar sadece günümüze değil, geleceğe de hitap etmelidir ve zamanın değişkenliklerine uyum sağlayabilmelidir. Minimalist mekanlarda kullanılan sade ve kalıcı tasarım öğeleri zamanın geçmesine rağmen modası geçmeyen bir estetik yaratmaktadır. Bu sayede mekan, zamansız bir güzelliğe sahip olur ve uzun yıllar boyunca tercih edilebilmektedir.

Sonuç olarak mimaride minimalist yaklaşım iç mekana ferahlık, yalınlık, sessizlik ve zamansızlık gibi değerleri kazandırarak bir denge ve huzur ortamı oluşturmaktadır. Minimalist tasarımın sadeliği ve az eşya kullanımı sayesinde mekanlar daha ferah ve açık bir his verirken, sade ve temiz çizgileriyle yalınlığı vurgulamaktadır.

Aynı zamanda, minimalist düzenlemelerle gürültü ve karmaşa azaltılarak sessizlik ve dinginlik sağlanmaktadır. Minimalizm, zaman kavramıyla çelişen bir estetik sunarak zamansızlık hissini güçlendirmektedir ve mekanın ömrünü uzatmaktadır. Bu değerler

bir araya geldiğinde, minimalist yaklaşım iç mekânlara derinlik, rahatlık ve kalite katarak yaşam alanlarında sakinlik ve huzurun bulunmasını sağlamaktadır. Bu bölümde ele alınan minimalist tasarım ilkeleri, donatı özellikleri ve yaklaşımın iç mekâna kazandırdığı değerlerin ilişkileri aşağıdaki (Tablo 3.1)'de ele alınmıştır.

Tablo 3.1: Minimalist Yaklaşımın Tasarım İlkeleri, Donatı Özellikleri ve Elde Edilen Değerler Arasında İlişkilendirme Tablosu

Bu tabloda üç ana başlığın maddeleri arasında bir ilişki kurulmuştur. Minimalist tasarım ilkeleri arasında doğa ile ilişkili, doğal ışık kullanımı, renk paletin sınırlılığı ve açık tonlar tercihi ve mekansal boşluk algısı, minimalist donatı özelliklerinden depolama ve minimalist yaklaşımın iç mekana kazandırdığı değerlerden ferahlık değeri ile bağlantı kurulmuştur. İç mekanda doğa ile ilişki kurulması, doğal ışığın kullanılması ve açık tonların tercihi sonucunda ferah bir atmosfer oluşmaktadır. Donatı elemanların fazla eşyaları depolayarak mekanda mekansal boşluk algısının oluşumuna yardımcı olmaktadır ve dolaylı olarak mekanda ferahlık değeri de kazanılmaktadır.

Minimalist yaklaşımın tasarım ilkeleri arasında yer alan doğal malzeme kullanımı, malzemenin kendi rengi ve dokusu ile kullanılması ve işlevsellik, minimalist donatı özelliklerinde yer alan esneklik ve kazanılan değerler arasında zamansızlık değeri ile bir ilişki kurulmuştur. İç mekan tasarımında doğal malzemenin doğasına sadık kalacak şekilde kullanılması, mekanın bir trendi veya modayı yansıtmasını olarak tanınamaktadır. Bundan dolayı belirli bir zaman dilimine bağlılık göstermemektedir ve zamansızlık kavramını benimsemektedir. Fonksiyonellik veya işlevsellik ilkesinde ise, minimalist tasarımın odaklandığı az eşya anlayışını ve mekanda yer alan donatıların az sayıda ama çok işlevli olmasını sağlamak adına, donatı elemanlarında esneklik niteliği olmalıdır. Böylece bir donatı elemanı ile farklı fonksiyonlar gerçekleştirilebilmektedir. Aynı zamanda esnek bir donatı zamansızlık kavramı ile bir uyum içindedir. Esnek bir donatı elemanı belirli bir döneme aitliğini göstermemektedir bunun nedeni, insanların farklı kuşaklarda yaşamalarına rağmen ortak ihtiyaçları ve fonksiyonları değişmemesidir.

Tasarım ilkelerinde malzeme kategorisinin minimuma indirgenmesi sonucunda iç mekanda dokuların, renklerin ve desenlerin sınırlı olmasıyla sessizlik değeri oluşmaktadır. Bu sessizlik mekanda sadeliğin, yalınlığın ve yeterli depolama elemanları ile lede edilen ferahlığın oluşumundan kaynaklanmaktadır.

Son olarak iç mekanda minimalist tasarım ilkelerinde yalın form tercihi, mekanda yalınlık değerini oluşturmaktadır. Bu yalınlık değeri de donatıların modülerlik özelliğine benimsemesine yardımcı olmaktadır. Bir donatının elemanları yalın bir forma sahip ise bu donatı modüler olma olasılığı artmaktadır. Donatının modüler olması, farklı ihtiyaçlara farklı hizmeti sunarak aynı zamanda esnek olabilmektedir.

Sonuç olarak, minimalist yaklaşımın tasarım ilkeleri, donatı özellikleri ve mekana kazandırdığı değerler tümsel bir bağlantı içindedir. Minimalist yaklaşımla tasarlanan bir iç mekanın tasarım sürecinde her ilkenin, özelliğın ve değerin arasında ilişki göz önünde bulundurulmalıdır.

3.3 Konut Bağlamında Minimalist İç Mekan Örnek İncelemesi

Konut bağlamında minimalist iç mekanlar, sadeleştirilmiş tasarım anlayışıyla öne çıkan estetik ve işlevsellik açısından dikkat çeken mekanlardır. Bu bölümde, ünlü mimar John Pawson'nun evi, Azuma Evi ve Farnsworth Evi olmak üzere üç önemli minimalist iç mekan örnekleri incelenmiştir.

Bu evler, minimalist tasarım anlayışını benimseyen ve mekanlarında ferahlık, yalınlık, sessizlik ve zamansızlık gibi değerleri yansıtan örneklerdir. Her bir ev, az eşya ve temiz hatlara sahip tasarımıyla iç mekana ferahlık ve dinginlik getirirken, işlevselliği ve kullanıcı deneyimini de ön planda tutmaktadır. Bu örnekler minimalist yaklaşımın konut tasarımında nasıl uygulandığını gösterirken, insanların yaşam alanlarında sade, sakin ve estetik bir ortamın değerini vurgulamaktadır. Aynı zamanda bu bölümde, minimalist konutların incelenmesi sonucunda elde edilen verileri kullanarak üç projenin karşılaştırma tablosu oluşturulmuştur. Tablodaki karşılaştırma sonucunda her mimarın farklı bir minimalist yaklaşımı benimsediği ortaya çıkmıştır bu da minimal mimarinin farklı yaklaşımlar ile var olabileceğini göstermektedir.

3.3.1. John Pawson Evi

Mimar: John Pawson

Tarih: 1999

Yer: Londra, İngiltere

Pawson evi olarak bilinen yapı (Şekil 3.15), John Pawson tarafından Londra'da tasarlanmıştır ve 1994-1999 yılları arasında çeşitli değişikliklere tabi tutulmuştur. Bu değişiklikler, evin kat planlarının maksimum fonksiyonelliği sağlamak amacıyla yapılmıştır. Pawson, evin cephesine dokunmadan iç mekanı tamamen değiştirmek için tüm kat planlarını yeniden tasarlamıştır. Yapının dar ve uzun planı nedeniyle alt kattan üst kata çıkan merdiven duvara yaslı bir şekilde yerleştirilmiştir. Bu sayede planın

yataylığı daha da vurgulanmıştır ve yaşam alanlarında daha fazla yer açılmasını sağlanmıştır. İç mekanın yeniden tasarlanması sonucunda doğal ışığın evin en iç noktalarına kadar ulaşması sağlanmıştır. Pawson'nun tasarladığı bu evde öz ve sadeliği en mükemmel şekilde yakalamaya çalışılmıştır (Ertürk, 2011).

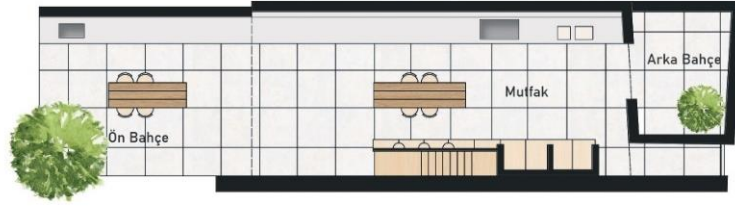
Şekil 3.15: John Pawson Evi

Kaynak: Url- 3.22, 2023

Bodrum katının üzerindeki katta, yenileme öncesinde iki ayrı alanda giriş ve karşılama bölümleri tasarlanmıştır. Ancak daha sonra bu iki alan birleştirilerek geniş bir yaşam alanı elde edilmiştir. İkinci katta ebeveyn yatak odası ve geniş bir banyo, en üst katta ise tamamen çocuklara ayrılmış bir banyo ve iki ayrı yatak odası yerleştirilmiştir (Pawson, 2000).

Evin kat planlarında yatak odaları, banyo ve tuvalet gibi mahremiyet gerektiren mekanlarda konvansiyonel plan çözümleri tercih edilmiştir. Ancak evin mutfağı ve oturma alanında bölücü duvarlar kullanılmamıştır. Bu durum, mimarın minimalist yaklaşıma dayanarak açık plan çözümünü tercih ettiğini göstermektedir. Açık plan

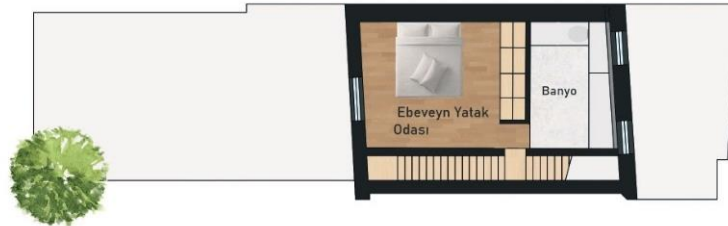
çözümlerinde bölücü duvarların bulunmaması nedeniyle mekanda ferahlık ve aydınlık hissi yaratmaktadır (Şekil 3.16).

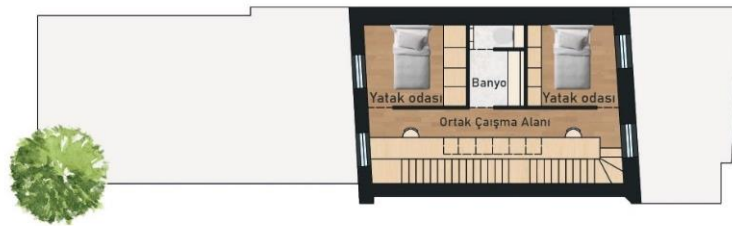
Bodrum Kat

Birinci Kat

İkinci Kat

Üçüncü Kat

Şekil 3.16: John Pawson Evi, Kat Planların Çözümü

Kaynak: Haydaroğlu, 2022

Bodrum katta bulunan mutfak, ön bahçeye ilişkili olarak tasarlanmıştır. Mutfak tezgahı, ön bahçeye doğru uzanarak dışarıda kullanılabilen bir mutfak düzenlemesi oluşturmaktadır. Mutfak ile bahçe arasında beyaz çerçevesiz, şeffaf camlı ve sabit bir

bölücü elemanı kullanılmıştır. Bu sayede, iki mekan arasındaki ilişki güçlendirilmiştir ve doğal ışığın iç mekana olan etkisi korunmuştur (Şekil 3.17).

Şekil 3.17: Pawson Evi, Bodrum Katta Mutfak

Kaynak: Url- 3.13, 2022

Mekanda kullanılan malzemeler, renk olarak beyaz ve ahşap tonlarıyla sınırlıdır. Zemin, tavan ve duvarlarda beyaz renk tercih edilmişken, masada ve oturma alanlarında doğal ahşap kullanılmıştır. Bu tercihler, minimalist mekanı var eden ilkelerle uyum sağlamaktadır. Mutfağın tezgahı, eşit ve ritmik detaysız dolap tasarımıyla birlikte basit bir biçim kazanmıştır bu da minimalist estetiği vurgulamıştır (Şekil, 3.18).

Şekil 3.18: Pawson Evi, Bodrum Katta Mutfağın Tezgahı

Kaynak: Url- 3.13, 2022

Evdeki merdiven bodrum kattan en üst kata kadar ulaşım imkanı sağlamaktadır. Merdiven, iki duvar arasında konumlanmış olup, bir tarafı dış duvara dayanırken diğer tarafı iç duvara yaslanmaktadır. Merdivenin malzemesi doğal ahşap olarak tercih edilmiştir (Şekil 3.19).

Şekil 3.19: Pawson Evi, Ahşap Merdivenin İki Duvar Arasında Görünümü

Kaynak: Url- 3.13, 2022

Minimalist tavır nesnelerin en üst düzeyde fonksiyonel olmasına odaklanmaktadır. Pawson'nun merdiven tasarımında, merdivenin işlevini gerçekleştirirken ötesinde herhangi bir süsleme çabası göstermemesi, iç mekanda minimalist yaklaşımın en önemli ilkesini yerine getirmiştir (şekil 3.20).

Şekil 3.20: Pawson Evi, Ahşap Merdiven

Kaynak: Url- 3.13, 2022

Bodrum katın bir üst katında geniş bir oturma alanı bulunmaktadır. Mekanın tasarımında ahşap malzeme ve beyaz renk ön plandadır. Aynı zamanda bu katta doğal masif ahşap döşeme yekpare bir şekilde devam etmektedir.

Duvarda gri tonlu uzun taştan bank oturma eylemini, şömine aydınlatma ve ısıtma görevini üstlenmektedir. Mekanda donatı elemanları olarak dikdörtgen masa, etrafındaki bank ve sandalyelerde aynı ahşap malzemesi kullanılmıştır (şekil 3.21).

Şekil 3.21: Pawson Evi, Oturma Alanı ve Şömine Görünümü

Kaynak: Url- 3.14, 2022

John Pawson minimalizmi şu sözlerle somutlaştırılmıştır; “İnsanlar evimi görüp güzel olduğunu söyleyip ancak burada nasıl yaşadığımı merak ettiklerinde hep şaşırıyorum. Aslında her şey nasıl yaşadığımla, yani evimin nasıl olması gerektiğiyle ilgilidir. Hayat bütün insanlar için aynı doğrultuda değildir. Herkes için tek ortak kriter, mekanın konforlu ve onu kullanan kişiler için uygun olup olmadığıdır. Gerçek konfor, büyük bir kanepeden daha fazlasıdır. Rahatlık, gözlerin, zihnin ve fiziksel bedeninin rahat, huzurlu olduğu ve uyumsuz hiçbir şeyin olmadığı bir boşluk durumuna eşittir (Pawson, 2004).

3.3.2. Azuma Evi

Mimar: Tadao Ando

Tarih: 1975-1976

Yer: Osaka, Japonya

Şekil 3.22: Azuma Evi, Ön Cephe Görünümü

Kaynak: Url- 3.15, 2023

Tadao Ando'nun önemli eserlerinden biri olan Azuma Evi (Şekil 3.22), 1976'da inşa edilmiş olup, 1979'da Japonya Mimarlar Odası tarafından büyük ödüle layık görülerek Japon mimarisinde büyük bir etki yaratmıştır (Yamamoto, 1995).

Ev, Osaka'da ahşap sıra üç ev arasında konumlanmıştır. Azuma Evi'nin sokağa bakan cephesi, sağır beton duvarlardan oluşmaktadır. Bu sayede şehrin karmaşası tamamen ortadan kaldırılmıştır ve evin sakinleri ile yaşamları hakkında hiçbir yansıma verilmemiştir. Cephenin tek açıklığı ve evin içindeki tek yaşamsal unsur, evin ön kapısıdır (Şekil 3.23) (Kahya, 2017).

Şekil 3.23: Azuma Evi, Sokak ve Komşu Evlerin Görünümü

Kaynak: Url- 3.15, 2023

Sıra Ev olarak da bilinen Sumiyoshi'deki Azuma Evi, Tadao Ando'nun ilk çalışmalarından biriydi. Mimar, basit geometriden oluşan günlük yaşam alanını, soyut bir avlu ile rüzgar ve ışığın oyununa adanmış şekilde evi üç bölüme ayırmıştır. Amacı, “günlük hayatımızı etkileyen monotonluğa meydan okumak “olduğunu söylemiştir (Url -3.15, 2023).

Bina tamamen avluya açılan ve içe dönük iç mekanlardan oluşmaktadır. Azuma evin tasarım anlayışı Tadao Ando'nun konut kavramıyla yakından ilgilidir. Bu konuda mimarın sık sık dile getirdiği inancı ise, “bir yuvanın en önemli özelliği sağladığı manevi huzur ve sükunettir” (Çevik, 1999).

Azuma evinin bir açıklığı yoktur, yalıtımlı sağlam beton duvarları var ve tamamen kapalı olan bina çevre ile diyaloga girmemektedir. Ortaçağ manastırlarında olduğu gibi doğal ışık ve hava sadece evin ortasında bulunan avludan girebilmektedir (Şekil 3.24).

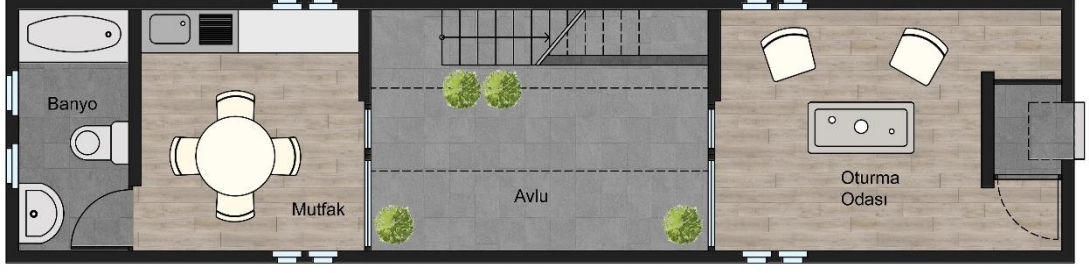
Şekil 3.24: Azuma Evinin Üç Boyutlu Modeli

Kaynak: Url- 3.16, 2023

Soyut ve modern bir malzeme olan beton aracılığıyla Ando, madde ve doğa arasında bir bağ kurmaktadır. Cepheyi oluşturan betonarme duvarlardaki bağlantı delikleri malzemenin ustaca kullanıldığının bir göstergesidir. Görünür küçük eğimler, kıvrımlar, ve pürüzsüz veya mükemmel görünmeyen beton duvarlar kullanılmıştır. Ando'ya göre tasarımda aşırı basitlik, hesaplanmış karmaşıklığın bir sonucudur (Knopek, 2016).

Avlunun en önemli özelliği ise evi doğa ile buluşturmasıdır. Yapının tasarımı sayesinde bir yerden bir yere gitmek için avludan geçmek gerektiğinden, bu evde yaşayan insanlar kaçınılmaz olarak doğa ve yaşamla iç içedir (Nergiz, 2005).

Azuma evin zemin kat planı, oturma odası, avlu ve mutfak ile banyo bölümü olarak üç ana bölümden oluşmaktadır. Evin ana giriş kapısı oturma alanına bağlı bir hole açılmaktadır böylece mekana mahremiyet sağlanmaktadır. Oturma alanından cam sürgülü kapı ile avluya ulaşılmaktadır. Avlunun bir diğer tarafında mutfak, yemek alanı ve ona bağlı banyo bulunmaktadır. Yapı tamamen sağır beton duvarlardan ibaret olsa da özellikle mutfak ve banyo alanlarında havalandırma amaçlı küçük pencere açıklığı bırakılmıştır (Şekil 3.25).

Şekil 3.25: Azuma Evi, Zemin Kat Planı

Kaynak: Kahya, 2017

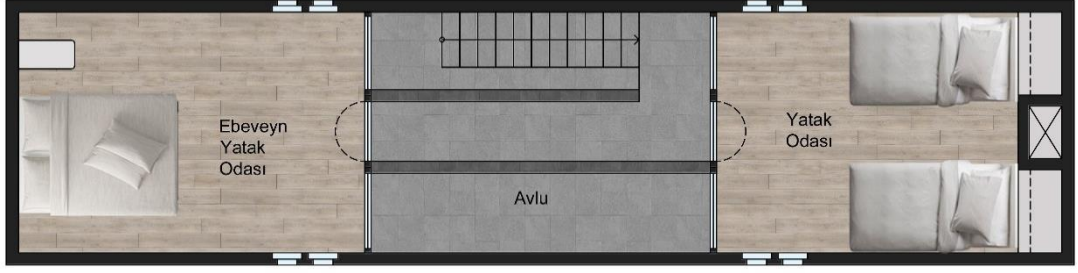
Avluyu sadece bir geçiş olarak kullanmak yerine bitki ve oturma mobilyası ekliyerek doğal havada bir oturma alanı oluşturulmuştur. Üst kata ulaşmak için avluda duvara yaslı merdiven tasarlanmıştır. Merdivenin üst kata doğru sirkülasyonu terasa benzer bir geçiş ile bağlanmaktadır. Yapının iç duvarında kullanılan beton blokları, yapının kabuğu ile aynı malzeme olacak şekilde kullanılmıştır. Avlunun zemininde kare ve kullanılan beton rengine yakın gri seramik kullanılmıştır (Şekil 3.26).

Şekil 3.26: Azuma Evi, Merdiven ve Avlu Görünümü

Kaynak: Url- 3.17, 2023

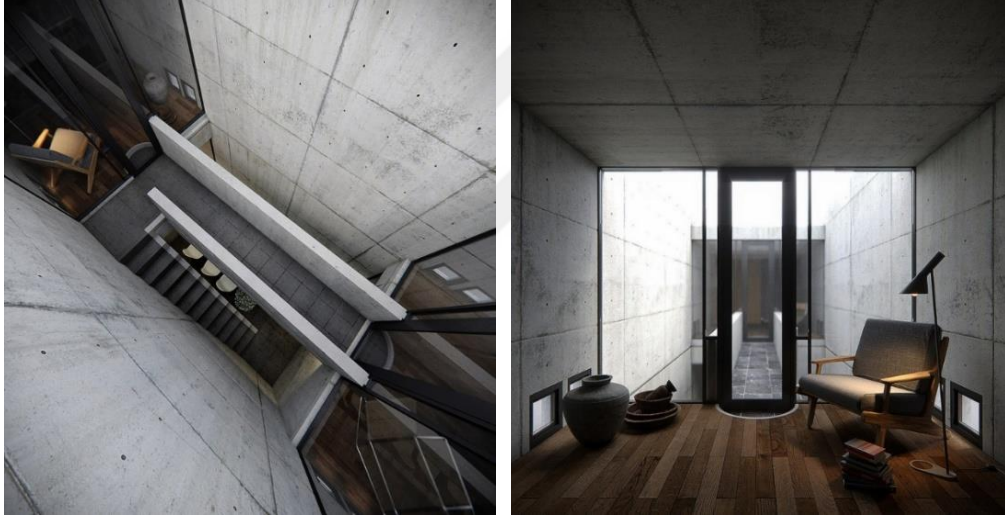
Evin birinci kat planı ise ebeveyn yatak odası, çocuk yatak odası ve avlu olarak zemin katla aynı hızda üç ana bölümden oluşmaktadır. İki oda avluda bulunan geçiş terası ile bağlantılıdır ve tersin bir trafımda zemin kata bağlı merdivene ulaşabilmektedir (Şekil 3.27).

Şekil 3.27: Azuma Evi, Birinci Kat Planı

Kaynak: Kahya, 2017

Terasın duvarlarında beton blokları, zemininde avlu ile aynı olacak şekilde kareli gri seramik kullanılmıştır. Yatak odalarında ise seramikten daha sıcak görünümlü doğal ahşap parke tercih edilmiştir (Şekil 3.28).

Şekil 3.28: Azuma Evi, Duvar ve Zemin Malzemesinin Görünümü

Kaynak: Url- 3.17, 2023

Genel olarak Azuma Evi'ne minimalist tasarım ilkeleri açısından bakılırsa, evin ortasında bulunana avlu sayesinde doğa ile ilişki ve doğal ışık kullanımı sağlanmıştır. Yapının malzemesi olarak beton, seramik, cam ve ahşap tercih edilmesi doğal malzeme kullanımı, malzemenin kendi rengi ve dokusu ile kullanımı, malzeme kategorisinin minimuma indirgenmesi ve renk paletin sınırlılığı kriterleri uygulanmıştır.

Evde bulunan mobilyarın formu ile yalın form tercihi, işlevsiz nesnelere bulunmaması ile işlevsellik ve son olarak bu tercihlerin sonucunda mekansal boşluk algısının var olması şeklinde, minimalist yaklaşımın tasarım ilkeleri sağlanmıştır. Ando, Azuma

Evi tasarımı minimum alanda maksimum etki yaratmak, doğayla etkileşim biçimi, malzemelerin doğal kullanımı ve en önemlisi ışık ve gölge oyunuyla yarattığı zenginlik ile minimal mimarinin etkili bir örneğini inşa etmiştir (Kahya, 2017).

3.3.3. Farnsworth Evi

Mimar: Ludwig Mies van der Rohe

Tarih: 1945-1950

Yer: Plano, Illinois / ABD

Şekil 3.29: Ludwig Mies van der Rohe, Farnsworth Evi

Kaynak: Url- 3.18, 2023

20. yüzyılın konut mimarisinin en önemli örneklerinden biri olan Farnsworth Evi (Şekil 3.29), sadeliğin ve yalınlığın hakim olması, doğayla sağlanan ilişkisi, detay ve mekanın mükemmelliği, kütlede bölücülerin olmaması, açık renk ve doğal malzemeler tercihi gibi nitelikler, evin tasarımı minimalist bir yaklaşıma sahip olduğunu göstermektedir. Mimariye büyük etkisi olan bu ev, çok az elemanlarla tüm kapsamlı fonksiyonları yerine getirebilmektedir (Dunster, 1990).

Ev, 23,4m x 8,8m ölçülerinde dikdörtgen bir hacimden oluşmaktadır ve 16,7m x 6,7m ölçülerinde bir terasa sahiptir. Tek katlı dikdörtgen bir kütlede oluşan Farnsworth'un hafta sonu evi, büyük ağaçlarla çevrili, düz ve geniş bir arazide inşa edilmiştir. Aynı

zamanda yapının çevresinde başka hiçbir yapı bulunmamaktadır ve güneyde Fox Nehri'ne bakmaktadır (Blaser, 1972).

Farnsworth Evi'nde Rohe, geleneksel evi bir cam prizmaya, tuvalet ve banyo hacmi dışında hiçbir kapalı alanı olmayan saf evrensel bir alana indirgermiştir. Modern mimarlık tarihinde büyük bir öneme sahip olan ev "tümel mekan" kavramına sahiptir. Bu anlayış iç mekan tasarımında geleneksel mekan kavramını göz ardı ederek, iç ve dış mekanlar arasındaki görsel engelleri kaldırmayı amaçlamaktadır (Tanyeli, 1993).

Mimar, kendi söylemleriyle desteklenen planlarına minimalist bir yaklaşım yansıtmaktadır ve Mies'in mimarisine X-ışını iskeletleri veya modern klasik cam kutulara benzetilmektedir (Johnson, 1950).

Rohe için, dışarının içeriye bağlanması tasarımın en önemli noktalardan biriydi, aynı zamanda boydan boya bölünmemiş cam ve pürüzsüz yüzeyler tercihi sayesinde oluşan doluluk-boşluk oranı ile ritmi yakalamaya başarmıştır (Şekil 3.30).

Şekil 3.30: Farnsworth Evin'de Dış-İç Mekan İlişkisi

Kaynak: Url- 3.18, 2023

Evin açık planı, zemin malzemesini yekpare bir şekilde tüm yapıda kullanılmasına olanak tanımıştır. Tasarımda renk paleti ise, yapının elemanlarında beyaz, donatı elemanlarında kahve tonları tercih edilmiştir. Mimar, temel aydınlatma kaynağı olarak

doğal ışığı tercih etmektedir, bu nedenle tasarımlarında büyük açıklıklar hakimdir ve bu dili tasarım boyunca gözlemlemek mümkündür (Kahya, 2017).

Farnsworth evin açık plan şeması minimalist bir yaklaşımla tasarlanmıştır (Şekil 3.31). İnce taşıyıcılardan ve cam yüzeylerden oluşan yapı kütlelerinde duvarlar minimize edilmiştir ancak mekan, fonksiyon açısından çok çeşitlidir. Evin cam mekanı içinde ıslak hacimlerin bulunduğu, ikincil ve masif ahşaptan oluşan bir dikdörtgen kütle tasarlanmıştır. Bu ahşap kütle, iki adet banyo ve bir adet servis-çamaşır odası barındırmaktadır. Kütle arkasına yaslanan mutfak bölümü ile bu mekanların toplam alanı ise 16.2 metre kare'dir (Ertürk, 2011).

Şekil 3.31: Farnsworth Evin Planı

Kaynak: Url- 3.19, 2023

Farnsworth evi, zeminden 5 basamak kadar yükseklikte olması nedeniyle ilk açık terasa bir merdiven ile ulaşılmaktadır. Aynı sirkülasyon istikametinde 6 basamaklı ve ikinci terasa ulaşım sağlayan ikinci bir merdiven tasarlanmıştır. İkinci terasın sağ tarafında evin ana giriş kapısı bulunmaktadır. Ev, açık plana sahip olması nedeniyle içeriye girildiğinde ferahlık ve mekansal boşluk algısı gibi nitelikler oluşmaktadır.

Evde mahremiyet gerektiren bölümleri planın ortasında yerleştirilmesi, yapının tüm dış hatları cam olarak tercih edilmesine olanak tanımıştır böylece, iç mekanın doğal ışık ve doğa ile ilişkisi güçlendirilmiştir (Şekil 3.32).

Şekil 3.32: Farnsworth Evi, İç Mekan Görünümü

Kaynak: Kahya, 2017

Giriş bölümünün sol tarafında yemek alanı, sağ tarafında ofis alanı ve bu alanın karşısında oturma alanı tasarlanmıştır. Oturma bölümünde tercih edilen donatı elemanları ise aynı renk, malzeme ve seri türüne sahiptir (Şekil 3.33).

Şekil 3.33: Farnsworth Evi, Oturma Alanında Donatı Elemanları

Kaynak: Url- 3.18, 2023

Evin ortasındaki masif ahşap kütlelin sağ duvarına, oturma alanını destekleyen depolama dolapları ve şömine yerleştirilmiştir. Böylece, minimal çözüm ile mekânın tümsel ihtiyaçları karşılanmasını sağlanmaktadır.

Depolama dolapları ahşap kütle ile aynı renk ve malzemeye sahiptir. Süssüz, yalın ve sadece işleve hizmet veren bir tasarımı vardır, bu da minimalist tasarım ilkelerine uyan bir yaklaşımdır. Şömine ise dolapların altında taş zeminli, metal tavanlı olarak tasarlanmıştır (şekil 3.34).

Şekil 3.34: Farnsworth Evi, Depolama Dolapları ve Şömine

Kaynak: Url- 3.18, 2023

Oturma alanının bitiminde ve sol tarafında, ahşap masif kütleyle yaslanmış yatak bölümü bulunmaktadır. Bu bölümde sadece uyku eylemi için gereken mobilyalar vardır onlarda yatak ve komidindir. Çok basit ve minimalist tasarımı çağrıştıran bir yatak ve beyaz nevresim kullanılmıştır (Şekil 3.35).

Şekil 3.35: Farnsworth Evi, Yatağın Ahaşap Kütleyle Yaslanması

Kaynak: Url- 3.18, 2023

Evde açık plan tercihi nedeniyle oturma ve yatak bölümü doğrudan ilişkili olsa da onları orta kütlelin farklı yönlerinde konumlandırarak bir ayrışma çabası gösterilmiştir (Şekil 3.36).

Şekil 3.36: Farnsworth Evi, Yatak Bölümünün Oturma Alanı İle İlişkisi

Kaynak: Url- 3.18, 2023

Evdeki ıslak hacimleri kapsayan dikdörtgen kütlelin iki ucunda banyo bulunmaktadır. Biri giriş bölümüne bağlıdır, diğeri ise yatak bölümüne bağlıdır ve yatağın yaslandığı ahşap duvardan açılmaktadır (Şekil 3.37). Banyonun bu şekilde konumlandırılması, yatak bölümünde bireyin tüm ihtiyaçlarını karşılamasına olanak tanımıştır ve mekanın işlevselliğini artırmıştır.

Şekil 3.37: Farnsworth Evi, Ahşap Kütle Duvarında Banyo Kapısı

Kaynak: Url- 3.20, 2023

Son olarak evin mutfak alanı, bu alan ahşap kütleyle yaslanmıştır ve ahşap dolaplarla donatılmıştır. Mutfakta pişirme alanı, tek dikdörtgen alüminyum tezgah olarak tasarlanmıştır. Tezgahın üstünde dört gözlü ocak ve lavabo, altında dolaplar,

çekmeceler, buzdolabı ve fırın yerleştirilmiştir. Tezgahın karşısında zeminden tavana kadar uzanan pencere elemanları bulunmaktadır ve koridor şeklinde olan bu mutfak alanının genişliği yaklaşık olarak 120cm'dir (Şekil 3.38).

Şekil 3.38: Farnsworth Evi, Mutfak Bölümünün Genel Görünümü

Kaynak: Url- 3.18, 2023

Mutfağın evin diğer mekanlarıyla ilişkisine bakıldığında bir tarafı yemek alanıyla, diğer tarafı ise yatak bölümüyle ilişkilidir (Şekil 3.39). Mutfak alanının tasarımında minimum malzeme, alan ve renk kullanarak gereken tüm fonksiyonları karşılama çabası gösterilmiştir.

Şekil 3.39: Farnsworth Evi, Mutfak Bölümünün Yemek Alanıyla İlişkisi

Kaynak: Url- 3.21, 2023

Farnsworth Evi'ne minimalist tasarım ilkeleri açısından bakıldığında, evin dış sınırında cam duvarları tercih ederek, doğa ile ilişki ve doğal ışık kullanımı sağlanmıştır. Rohe, konut alanlarında doğanın önemini şu sözlerle dile getirmiştir: "Evlerimizde ve dekorasyonlarımızda abartılı renklerle onu rahatsız etmekten kaçınmalıyız. Doğayı, evi ve insanı iç içe ve bir bütünlüğe sürüklemeye çalışmalıyız. Farnsworth Evi'nin cam duvarlarının ardından doğaya bakan bir kişi, dışarıdan bakan bir kişiden daha derinden etkilenmektedir" (Schulz, 1958).

Evin malzemeleri ahşap, cam ve alimünyüm ile sınırlı olması malzeme kategorisinin minimumda tutmak ilkesini yerine getirmiştir. Aynı zamanda ahşabı doğal hali ile kullanılması hem doğal malzeme kullanımı hemde malzemenin kendi doku ve rengi ile kullanımı ilkeleri gerçekleştirilmiştir. Evin iskeletinde, zemininde ve genelinde beyaz rengin hakimiyeti, açık tonlar tercihi ilkesini sağlamıştır. Aynı zamanda mobilyaların basit ama işlevsel tasarımı ile yalın form tercihi ve fonksiyonellik gibi minimalist tasarım ilkeleri uygulanmıştır. Son olarak mekansal boşluk algısı, evin açık planıyla, cam duvarlarıyla ve doğal ışık kullanımıyla elde edilmiştir.

Bu örneğin inceleme sonucunda Farnsworth evin mimarı Ludwig Mies van der Rohe, tasarımda attığı adımlarda ve kullandığı tekniklerde görünür bir şekilde minimalist iç mekan tasarım yaklaşımı bulunmaktadır.

Rohe, modern mimarinin dilini minimize ederek mimariyi sessiz inşaat sanatı olarak tanımlamaktadır. Modern malzemeleri en yalın haliyle kapsamlı bir şekilde kullanmaktadır. Olağanüstü orantıları ve ayrıntıları en küçük detayına kadar vurgulamaktadır ve tümü minimal malzemelerle yapılan çok olgun ve çağdaş bir görünüm sunmaktadır (Atılğan, 2000).

3.4. Üç Eserin Minimalist Tasarım İlkeleri Üzerinden Karşılaştırılması

Bu bölümde ele alınan konut projelerin mimarları John Pawson, Tadao Ando ve Mies van der Rohe, tasarımlarında genel olarak minimalist yaklaşımlar görülmektedir. Mimarların her biri farklı kültüre sahip olmasına rağmen bu yaklaşımı projelerinde uygulamaya başarmışlardır bu da yaklaşımın çeşitli yorumlamalara açık olduğunun bir göstergesidir. Konut projelerin karşılaştırma tablosunda ele alınan ilkeler minimalist tasarımın temel hatlarını yansıtmaktadır (Tablo 3.2).

Tablo 3.2: Üç Eserin Minimalist Tasarım İlkeleri Üzerinden Karşılaştırılması

Mimar	John Pawson	Tadao Ando	Mies van der Rohe
Konut projesi	 Pawson Evi	 Azuma Evi	 Farnsworth Evi
Konum	Londra, İngiltere	Osaka, Japonya	Plano, Illinois / ABD
Konut planı/ planları	 Dikdörtgen plan	 Dikdörtgen plan	 Dikdörtgen açık plan
Doğa	Yeşil öğeler	Gökyüzü	Yeşil öğeler
Işık	Doğal ışık	Doğal ışık	Doğal ışık
Malzeme	Ahşap – cam - seramik- taş	Brüt beton – ahşap -cam -seramik	Çelik- ahşap -cam - seramik
Renk	Beyaz rengi hakim	Gri rengi hakim	Beyaz rengi hakim
Form	Yalın formlar	Yalın formlar	Yalın formlar
İşlevsellik	İşlevsiz bir eleman yoktur	İşlevsiz bir eleman yoktur	İşlevsiz bir eleman yoktur
Mekansal boşluk algısı	Açık renkler ve az donatı ile elde edilmiştir	Avlu ve az donatı ile elde edilmiştir	Açık plan ve az donatı ile elde edilmiştir
Donatı	Az ve yalın	Az ve yalın	Az ve esnek

Karşılaştırmaya göre konutlarda yalın ve basit planlar, minimal ayrıntılara sahip cam yüzeyler, temiz formlar, düz yüzeyler, doğal ışık ve doğal malzemeler kullanılmıştır. Plan tipleri açısından Pawson Evi ve Azuma Evinde duvar bölmeli dikdörtgen plan, Farnsworth Evinde ise dikdörtgen açık plan kullanılmıştır. Evlerin doğa ile ilişkileri, büyük pencerelerle veya avlu yoluyla sağlanmıştır.

İç mekanda ise donatı elemanları az sayılı, işlevsel ve yalındır, duvarlar süssüzdür ve renk paleti sınırlıdır. Kullanılan malzemeler ahşap, cam, seramik ve beton ile sınırlıdır ve her yapıda malzemelerin çeşidi minimum şekilde kullanılmasına yönelik tasarımcı tarafından tercihler yapılmıştır. Bu üç kontun diğer ortak özelliği ise, sirkülasyonun oldukça basit ve mekanların birbiri ile bağlantılı olmasıdır. Her bir konut örneğinde kullanılan malzeme ve renklerin farklılıkları da minimalizmin farklı şekillerde uygulanabileceğini göstermektedir.

Tablo 3.2'ye göre, John Pawson Evi ve Farnsworth Evi doğa ile ilişkileri evin çevresindeki doğal öğeler ile gerçekleştirilmektedir. Azuma Evi ise evin ortasında yer alan avlu aracılığıyla doğayla gökyüzü ile etkileşime geçmektedir.

Her üç evde, doğal ışığı birincil aydınlatma kaynağı olarak kullanma yaklaşımı farklı şekillerde uygulanmıştır. John Pawson Evi, uzun cam pencereleri ve terasıyla bu yaklaşımı benimserken, Azuma Evi avlu tasarımıyla doğal ışığı iç mekanlara yönlendirmiştir. Farnsworth Evinde ise yapı kabuğunda şeffaf cam duvarlar kullanılarak doğal ışığı en etkili şekilde iç mekanlara ulaştırılmaktadır. Bu özellikleriyle Farnsworth Evi, doğal ışığı en etkin şekilde kullanan ev olarak öne çıkmaktadır.

John Pawson Evi, Azuma Evi ve Farnsworth Evinde tercih edilen ortak malzemeler ahşap, cam ve seramik olmuştur. Bu yapıların tasarımında malzemelerin doğal halleriyle, renkleri ve dokularıyla kullanımına özen gösterilmiştir. Bunun yanı sıra her üç evde farklı malzemeler de kullanılmıştır. John Pawson Evi'nde taş, yapıya özgün bir karakter katarken, Azuma Evi'nde brüt beton yapının temel malzemesi olarak tercih edilmiştir. Farnsworth Evi'nde ise yapının heykeli olarak çelik kullanılmıştır.

John Pawson Evi ve Farnsworth Evi'nde renk tercihleri açısından beyaz ve açık tonlara yönelinmiştir ve bu iki evde genellikle nötr renkler kullanılmıştır. Öte yandan, Azuma Evi'nde brüt betonun ana malzeme olarak tercih edilmesi, evde gri tonlarının hakim

olmasına neden olmuştur. Bu evde, endüstriyel bir hissiyat yaratmak adına daha çok gri tonları tercih edilmiştir.

Yapılara form tercihi açısından bakıldığında, John Pawson Evi, Azuma Evi ve Farnsworth Evi'nde yalın, basit ve asal geometrik formların kullanıldığı görülmektedir. Üç evin tasarımında, planlardan mobilyalara kadar her detayda yalın formların kullanımına özen gösterildiği görülmektedir. Bu yaklaşım evlere genel bir yalınlık ve sadelik hissiyatı sağlamıştır.

Minimalist yaklaşımla tasarlanan bu evlerde işlevsellik ilkesi ön planda tutulmuştur. Her üç evde, işlevsiz veya gereksiz nesnelere yer verilmemiştir. Bu sayede mekanlarda gereksiz detaylardan kaçınılmış ve karmaşıklık önlenmiştir, böylece fonksiyonelliği en üst düzeye tutma hedefine ulaşılmıştır.

Mekansal boşluk algısı, farklı yöntemlerle elde edilebilen bir niteliktir. Her üç evde az donatı ile mekanda genişlik ve boşluk hissi yaratılmıştır. Aynı zamanda John Pawson Evi'nin genelinde ve donatılarında açık tonların tercihi, Azuma Evi'nde avlunun varlığı ve Farnsworth Evi'nde ise açık plan tasarımıyla mekansal boşluk algısı sağlanmıştır.

Donatı elemanlarının formu ve sayısı, konut iç mekanlarında yaşam kalitesini etkileyen önemli bir faktördür. John Pawson Evi'ndeki donatı elemanları, benzer tasarım biçimine sahip olup yalın bir görünüm sergilemektedir. Azuma Evi'nde donatı elemanları modern tasarımıyla mekana uyum sağlamaktadır. Farnsworth Evi'nde ise donatı elemanları aynı yalın tür ve seriden seçilmiştir. incelenen üç evde donatı elemanları minimalist yaklaşım ilkelerine uygun bir şekilde yalın, esnek ve modüler olarak tasarlanmıştır böylece mekanda işlevsellik sağlanmıştır ve donatı elemanlarının depolama özelliği ile gereksiz karmaşıklık önlenmiştir.

Sonuç olarak bu üç evin arasındaki karşılaştırma, minimalist tasarımın farklı yaklaşımlarını ortaya koymaktadır. Her biri, işlevselliği ve sadeliği ön plana çıkarmaktadır ve bu minimalist tasarım ilkelerinin gücünü göstermektedir.

John Pawson'nun Evi, Azuma Evi ve Farnsworth Evi, minimalist tasarım ilkelerini farklı şekillerde yansıtmaktadır. John Pawson'nun Evi, sade bir renk paleti, temiz hatlar ve az sayıda mobilya ile, Azuma Evi sınırlı malzeme kullanımı ve yalın plan düzeni ile ve Farnsworth Evi ise cam duvarlar ve minimalist mobilyalarla yalın bir ifade ve minimalist bir yaklaşım sergilenmektedir.

Bu konutların ortak noktası minimalist tasarım ilkelerini benimsemeleri olsa da her biri kendine özgü bir tarz sunmaktadır. Yapıların tasarımında kullanılan malzemelerin kalitesi ve doğal ışık gibi doğal unsurların kullanımı önemli bir rol oynamıştır. Aynı zamanda bu yapılar, minimalist tasarımın güçlü birer örnekleri olarak günümüz mimarisine ilham vermeye devam etmektedir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ALAN ÇALIŞMASI

Alan çalışması bölümünde Bulvar Rezidans projesinin değerlendirilmesi ve projeden 4+1 dairenin seçilen alanları minimalist yaklaşımla yeniden tasarım sürecini kapsamaktadır. Bu bölümde, Bulvar Rezidans projesinin konumu ve çevre analizi, konutun mevcut durum incelemesi, minimalist yaklaşımla yeniden tasarım süreci ve bölümün sonucu ele alınmıştır.

4.1. Materyal ve Metot

Bu bölümde, Bulvar Rezidans projesinin analizi ve yeniden tasarım süreci ele alınmıştır. Projeden seçilen konutun yeniden tasarım süreci tablo 3.1'deki minimalist yaklaşımın tasarım ilkeleri ve donatı özellikleri dikkate alınarak gerçekleştirilmiştir.

Bulvar Rezidans projesinin analizi ve yeniden tasarım süreci için çeşitli materyaller ve metotlar kullanılmıştır. Materyaller arasında projenin mevcut planı ve görsel kaynaklar olarak fotoğrafları yer almaktadır. Metotlar ise konum ve çevre analizi, plan incelemesi, üç boyutlu inceleme, plan ve modelleme çalışması gibi adımları içermektedir. Bulvar Rezidans projesinden seçilen konutun yeniden tasarım süreci ve sonuçların görselleştirilmesi için kullanılan yazılımlar aşağıda belirtilmiştir:

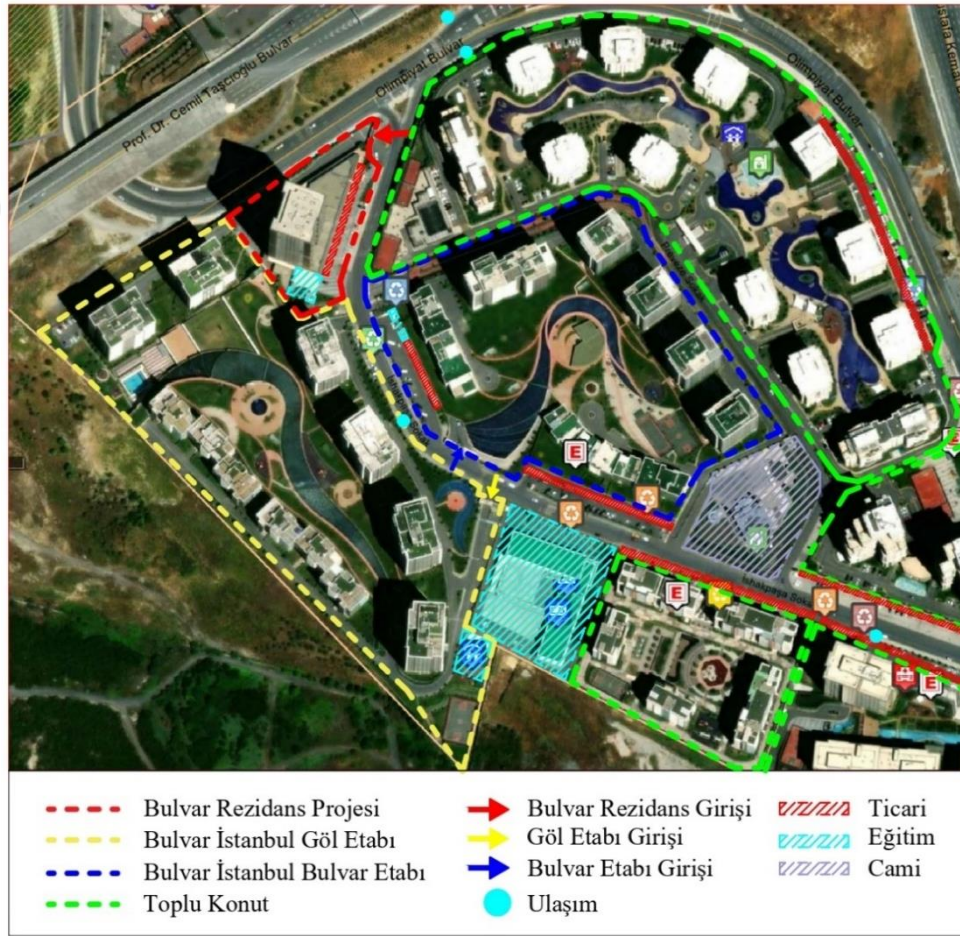
- İki boyutlu çizimler için AutoCAD kullanılmıştır. AutoCAD, profesyonel düzeyde çizimler oluşturmak için yaygın olarak kullanılan bir tasarım ve çizim yazılımıdır.
- Üç boyutlu tasarımlar için 3dsMax kullanılmıştır. 3dsMax, üç boyutlu modellemeler için kullanılan bir yazılımdır.
- Görselleştirmede V-Ray Render kullanılmıştır. V-Ray, üç boyutlu modellemeleri görselleştirmek ve fotogerçekçi görüntüler elde etmek için kullanılan bir yazılımdır.

4.2. Bulvar Rezidans Projesi: Konum ve Çevre Analizi

Bulvar Rezidansın konum ve çevre analizi bölümünde, Bulvar Rezidans projesinin konumu ve çevresel faktörlerin değerlendirmesi sunulmaktadır. Bu analizde, proje

alanının konumu, ulaşım erişilebilirliği ve hizmetlerin durumu gibi faktörler ele alınmıştır. Ayrıca, proje alanının çevresel özellikleri olarak doğal güzellikler, yeşil alanlar, komşu yapılar ve bölgenin genel gelişimi gibi unsurlar da incelenmiştir. Bulvar Rezidans projesinin çevresel potansiyelini analiz etmek sonucunda elde edilen veriler, konutun seçilen alanı minimalist yaklaşımla yeniden tasarımı için önemli bir yol haritası oluşturmuştur.

Bulvar Rezidans projesi, Türkiye'nin İstanbul şehrinde, Başakşehir ilçesinde yer almaktadır. Konumu itibarıyla, İstanbul'un hızla gelişen bölgelerinden birinde bulunmaktadır. Başakşehir modern yapıları, altyapı olanakları ve ulaşım ağıyla dikkat çeken bir ilçedir. Proje ulaşım açısından avantajlı bir konumda bulunmaktadır. Yakınında bulunan ana yollar ve bağlantı noktaları, proje sakinlerine kolay erişim imkanı sağlamaktadır. Ayrıca toplu taşıma ağı da geliştirilmiştir, dolayısıyla şehir merkezi ve diğer önemli bölgelere de ulaşım pratik bir hale gelmektedir.

Şekil 4.1: Bulvar İstanbul Projesi Konum ve Çevre Analizi

Kaynak: Url- 4.1, 2023

Başakşehir ilçesi çevre düzenlemeleri ve yeşil alanlarıyla da dikkat çekmektedir. Bu yeşil alanlar proje sakinlerine doğayla iç içe bir yaşam sunmaktadır. Başakşehir ilçesinin altyapı hizmetleri, su, elektrik ve doğalgaz gibi temel ihtiyaçların karşılanmasında yeterli düzeydedir. Ayrıca, güvenlik ve diğer kamu hizmetleri de ilçede etkin bir şekilde sağlanmaktadır.

Yukarıda bulunan analiz paftasının (Şekil 4.1) referansı ile Bulvar Rezidans projesinin konum ve çevre analizi bu şekildedir; Bulvar İstanbul projesi modern bir konut kompleksi olup Bulvar Rezidans, Göl Etabı ve Bulvar Etabı olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır. Proje, yaklaşık dört farklı toplu konut projesiyle çevrilidir bu da bölgenin yoğun konutlaşmaya sahip olduğunu göstermektedir. Bulvar İstanbul projesi ve diğer toplu konut projeleri site içerisinde çeşitli kamusal alanlar barındırmaktadır ve bu alanlar, konut kullanıcılarına doğa içinde konforlu ve sosyal bir yaşam alanı sunmaya amaçlamaktadır.

Bulvar Rezidans projesi Göl Etabı ile bağlantısı vardır ve bu sayede rezidans sakinleri etabın tüm kamusal alanlarına kolayca ulaşabilmektedir. Göl etabında yeşil alanlar, açık ve kapalı havuzlar, çocuk parkları, yürüyüş yolları, piknik alanları gibi birçok kamusal alan bulunmaktadır (Şekil 4.2).

Şekil 4.2: Bulvar İstanbul Göl Etabın Kamusal Alanı

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Bulvar İstanbul Projesi'nin Göl Etabı, etkileyici bir kamusal alan düzenlemesine sahiptir. Bu etapta, alan boyunca uzanan bir göl yerleştirilmiştir. Göl, alanın kot farkını değerlendirerek alt kotlara doğru şelale şeklinde tasarlanmıştır.

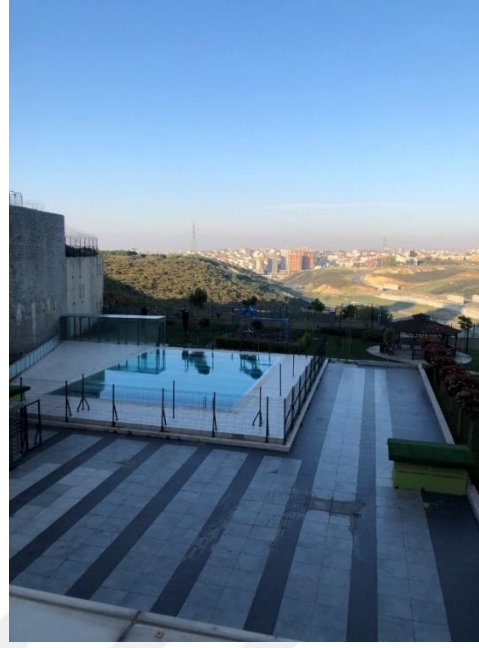
Bunun yanı sıra kamusal alanın ortasında dairesel ve daha küçük bir göl bulunmaktadır. dairesel gölün etrafında da oturma bankları yerleştirilmiştir. Bu oturma alanları ve göl yeşil öğelerle de çevrelenmiştir böylece, kullanıcılara doğayla iç içe bir atmosfer yaratılmıştır (Şekil 4.3).

Şekil 4.3: Göl Etabın Kamusal Orta Alanının Görünümü

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Göl etabının kamusal alanı, sakinlere açık havada yürüyüş yolu ve havuz gibi imkanlar sunarak etkileyici bir sosyal yaşam deneyimi sağlamaktadır. Bu sayede projenin kapalı sosyal tesislerinde bulunan spor ve havuz imkanlarına destekleyen başka bir alternatif yer verilmiştir. Bu kamusal alan, sakinlere hem açık havada aktivite yapmak hem de sağlıklı bir yaşam tarzını benimsemelerini desteklemektedir (Şekil 4.4).

Şekil 4.4: Kamusal Alandaki Yürüyüş Yolu ve Açık Havuz Görünümü

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Projede, çocuk kategorisi için özel olarak düşünülmüş parklar, oyun alanları ve açık havada basket sahası gibi çeşitli alanlara yer verilmiştir. Çocukların doğa içinde güvenli bir şekilde vakit geçirebilecekleri, sosyal becerilerini geliştirebilecekleri ve fiziksel aktivitelerini gerçekleştirebilecekleri ortamların oluşturulması, kullanıcıların yaşam kalitesi artırılmasına neden olmaktadır (Şekil 4.5).

Şekil 4.5: Kamusal Alandaki Çocuk Parkı ve Basket Sahası Görünümü

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Göl etabın kamusal alanına bağlı olarak bir kreş bulunmaktadırdır. Aynı zamanda projenin çevresinde ilkokul ve ortaokul gibi eğitim yapıları bulunmaktadırdır. Böylece sakinlerin çocukları eğitim ihtiyaçlarına kolaylıkla yanıt verebilmektedir (Şekil 4.6).

Şekil 4.6: Göl Etabında Kreş Görünümü

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Ticari yapılaşma ise, toplu konut projelerinin caddeye bakan zemin katlarında yoğunlaşmaktadır. Bu yapılaşmada mağazalar, restoranlar ve diğer ticari işletmelerin bulunması, kullanıcıların farklı ihtiyaçlarını karşılamak adına çeşitli seçeneklerin sunulmasını sağlamaktadır. Ayrıca, projeyi destekleyen bir cami de bulunmaktadır, böylece sakinlerin ibadet ihtiyaçlarına da yanıt verilmektedir (Şekil 4.7).

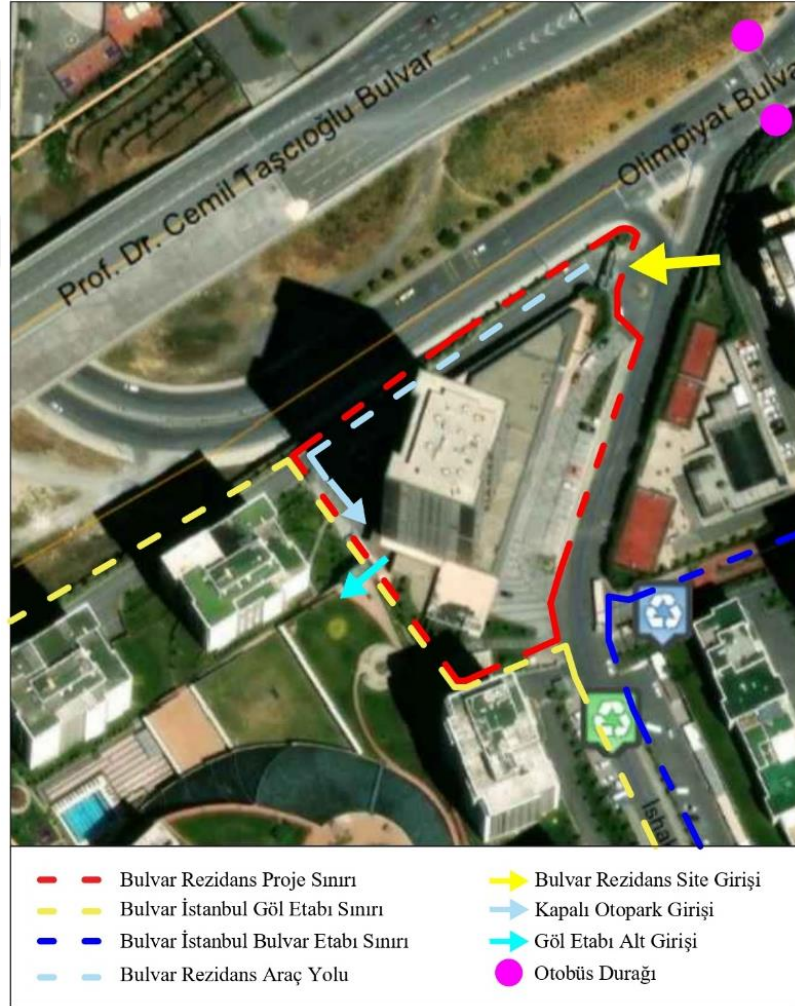
Şekil 4.7: Konutların Zemin Katlarında Ticari Yapılaşma

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Bulvar İstanbul Projesi, çevresindeki toplu konut projeleri, çeşitli kamusal alanlar, eğitim yapıları, ticari olanaklar ve ulaşım kolaylığı ile kapsamlı bir konut kompleksi sunmaktadır. Bu özellikler, konut sakinlerine sağlıklı ve tatmin edici bir yaşam tarzı sunmaya amaçlayan modern bir yaşam alanı yaratmaktadır.

Aynı zamanda Proje, ulaşım açısından da avantajlı bir konuma sahiptir. Yakın mesafelerde bulunan toplu taşıma durakları, sakinlerin şehirdeki diğer bölgelere kolayca erişimini sağlamaktadır. Bu durum, proje alanının ulaşım kolaylığına sahip olduğunu göstermektedir.

Bulvar Rezidans projesinin ana girişi Olimpiyat Bulvarı ana yoluna bağlanmaktadır. Projenin alt yolu ise İshak Paşa Sokağıdır. Toplu taşımayla ulaşım, Olimpiyat Bulvarı ana yoluna bağlı olan Bulvar İstanbul durağından yapılabilmektedir (Şekil 4.8).

Şekil 4.8: Bulvar Rezidans Projesinde Ana Giriş, Otopark Girişi ve Araç Yolu

Kaynak: Url- 4.1, 2023

Konut kullanıcıların yaşam kalitesini etkileyen diğer bir faktör ise araç park alanının durumu. Bulvar Rezidans projesinin ana giriş istikametinden erişilen üç katlı kapalı otoparkı bulunmaktadır. Bu otopark, site sakinlerine güvenli ve rahat bir otopark çözümü sunmaktadır. Otoparkın alt katlarında ise sığınak, tesisat odası ve su deposuna yer verilmiştir.

Projede genel olarak ulaşım olanakları ve kamusal alanlar, konut kullanıcılarının çeşitli ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla öncelikli olarak tasarlanmış olduğu görülmektedir. Başakşehir gibi hızla yoğunlaşan ve yeni bir konut yapılaşmasına sahip bir ilde bu kapsamlı tasarım ve planlama yaklaşımı önemli bir değer taşımaktadır. Aynı zamanda bu yaklaşım, Bulvar Rezidans projesi'nin konut kullanıcılarına uzun vadede kaliteli bir yaşam deneyimi sunma potansiyelini artırmaktadır.

Yapı olarak ise Rezidans tek blok halinde inşa edilmiştir ve 37 katlıdır. Projenin arsa alanı 110,000 metrekaredir, konut metrekare alanı ise 159-341 arasındadır. Rezidans'ta toplam 165 konuta yer verilmiştir. Daire tipi olarak 3+1 ve 4+1 dairelerin yanı sıra 5+1, 6+1 ve 7+1 dubleks dairelere sahiptir.

Bulvar İstanbul projesi, kot farkı geniş bir arazide konumlandırılmıştır ve Rezidans binası ise, arazinin yüksek kotunda yerleştirilmiştir . Bu kot farkı yapının çok katlı olmasıyla birlikte Rezidansın çevre yapılarına göre oldukça yüksek olduğunu algılanmaktadır. Ancak projenin tasarım sürecinde yapı konumlandırılmasında ve peyzaj düzenlemelerinde doğru tercihlerin yapılması, kot farkının olumsuz bir etki yaratmasını önlenmiştir.

Bulvar Rezidansın diğer iki etaptan müstakil bir girişi bulunmaktadır ve bu girişten göl etabına da erişim sağlanabilmektedir. Sitenin ana girişinde hem araç hem de yaya girişi bulunmaktadır. Aynı zamanda sitenin güvenliği sağlamak adına girişte bir güvenlik odasına yer verilmiştir (Şekil 4.9).

Şekil 4.9: Bulvar Rezidans Yapısı ve Sitesinin Ana Girişi

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Yaya girişi ise Rezidansın üç ana kapısında yapılabilmektedir. Yapının giriş katında, asansörler, teknik servis ve geniş bir resepsiyon alanı tasarlanmıştır . Rezidansın giriş katında çeşitli hizmet olanaklarının sunulması konut kullanıcıların yaşam kalitesini olumlu etkilemektedir (Şekil 4.10).

Şekil 4.10: Bulvar Rezidansın Yaya Girişi ve Resepsiyon

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

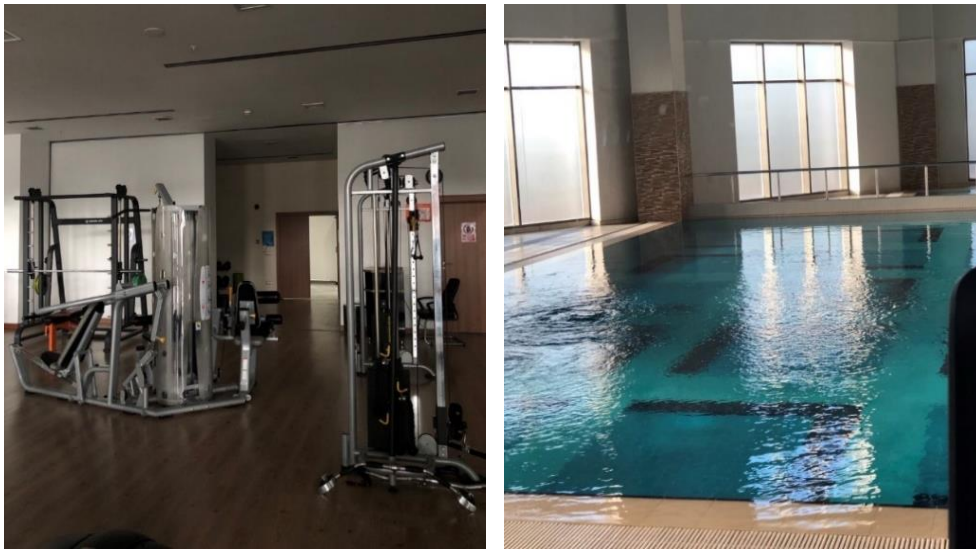
Ana giriş kapısı hizasında asansörler holüne açılan ikinci bir giriş bulunmaktadır bu da konut sakinleri için güvenliği artıran bir detaydır. Resepsiyon alanınının sol tarafında ise sosyal tesislere bağlı resepsiyon ve giriş bulunmaktadır, bu girişten sosyal tesis alanına erişim sağlanabilmektedir (Şekil 4.11).

Şekil 4.11: Giriş Katında Asansörler Holü ve Sosyal Tesis Resepsiyonu

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Rezidansa özel sosyal tesis bölümünde havuz, spor salonu, plates salonu, sauna, buhar odası, masaj odası, türk hamamı, soyunma odaları ve duş alanları bulunmaktadır. Bu geniş ve kapsamlı tesislerde konut sakinleri farklı aktiviteler ile çeşitli ihtiyaçlarını karşılayabilmektedir. (Şekil 4.12).

Şekil 4.12: Rezidans Sosyal Tesisinde Spor Salonu ve Havuz

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Bulvar Rezidans projesinin konum ve çevre bağlamında yapılan analizler sonucunda aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir:

- Bulvar Rezidans projesi stratejik bir konumda yer alarak, çevresindeki sosyal olanaklara kolay erişim ve ulaşım avantajı sağlamaktadır. Planlama aşamasında yapılaşmanın bütünsel bir şekilde düşünülmesi, projenin konumunu daha avantajlı bir hale getirmektedir. Ayrıca, çevresindeki yeşil alanlar ve parklar gibi doğal öğeler, sakinlere doğayla iç içe bir yaşam deneyimi sunmaktadır.

- Çevre analizi, projenin çevresel faktörlerini değerlendirerek konut kullanıcılarının yaşam kalitesini etkileyen önemli faktörleri ortaya koymaktadır. Proje peyzajında yeşil alanlar ve su gölleri gibi doğal öğeler, sakinlere doğayla iç içe bir yaşam deneyimi sunmaktadır. Ayrıca, kamusal alanların çeşitliliği ve tüm yaş gruplarına hitap etmesi projenin kullanıcılarına önemli bir avantaj sağlamaktadır.

- Konum analizi, projenin yaşam kalitesini artıran diğer faktörleri değerlendirerek çeşitli tespitleri ortaya koymaktadır. Proje yakınlığındaki ticari ve eğitim yapıları, sakinlerin günlük yaşam ihtiyaçlarını kolaylıkla karşılamalarını sağlamaktadır. Aynı zamanda, projenin çevresindeki diğer konut projeleri ve yapılaşmalarla uyumlu bir yaşam ortamı oluşturulduğu gözlemlenmektedir. Aynı zamanda farklı ve çeşitli sosyal mekanlara kolay erişim, sosyal etkileşimi ve toplumsal bağları güçlendirmektedir.

Bu sonuçlar, Bulvar Rezidans projesinin konum ve çevre analizi açısından yaşam kalitesini önemseyen bir yaklaşım benimsediğini göstermektedir. Yapının konumu, çevresel faktörlerin uygunluğu ve sosyal olanaklara erişim kolaylığı gibi unsurlar projenin kullanıcılara sağlıklı, konforlu ve sosyal açıdan zengin bir yaşam deneyimi sunmaya amaçladığını ortaya koymaktadır.

4.3. Bulvar Rezidans Projesi : 4+1 Dairenin Mevcut Durum İncelemesi

Bu bölümde, Bulvar Rezidans projesinde 4+1 dairenin uygulama alanı olarak seçilen iç mekanların, plan üzerinde iki boyutlu ve fotoğraf arşivi ile üç boyutlu incelemesi gerçekleştirilmiştir. Bu incelemenin ana amacı minimalist yaklaşımla yeniden tasarım süreci için bir yol çizelgesi belirlemektir.

Ayrıca, incelemenin ardından ele alınan konutun mevcut durum incelemesi sonucunda değerlendirme bölümü bulunmaktadır. Bu bölümde minimalist yaklaşımın ilkeleri göz önünde bulundurularak konutun tasarım tercihleri yorumlanmıştır.

Bu yorumlamada dinamik şehirde inşa edilen Bulvar Rezidans projesi kullanıcısının yaşam kalitesini azaltan dezavantajları ve sorunları ele alarak, yeniden tasarım sürecinde çözüm odaklı yaklaşımlar benimsenmiştir.

4.3.1. Plan İncelemesi

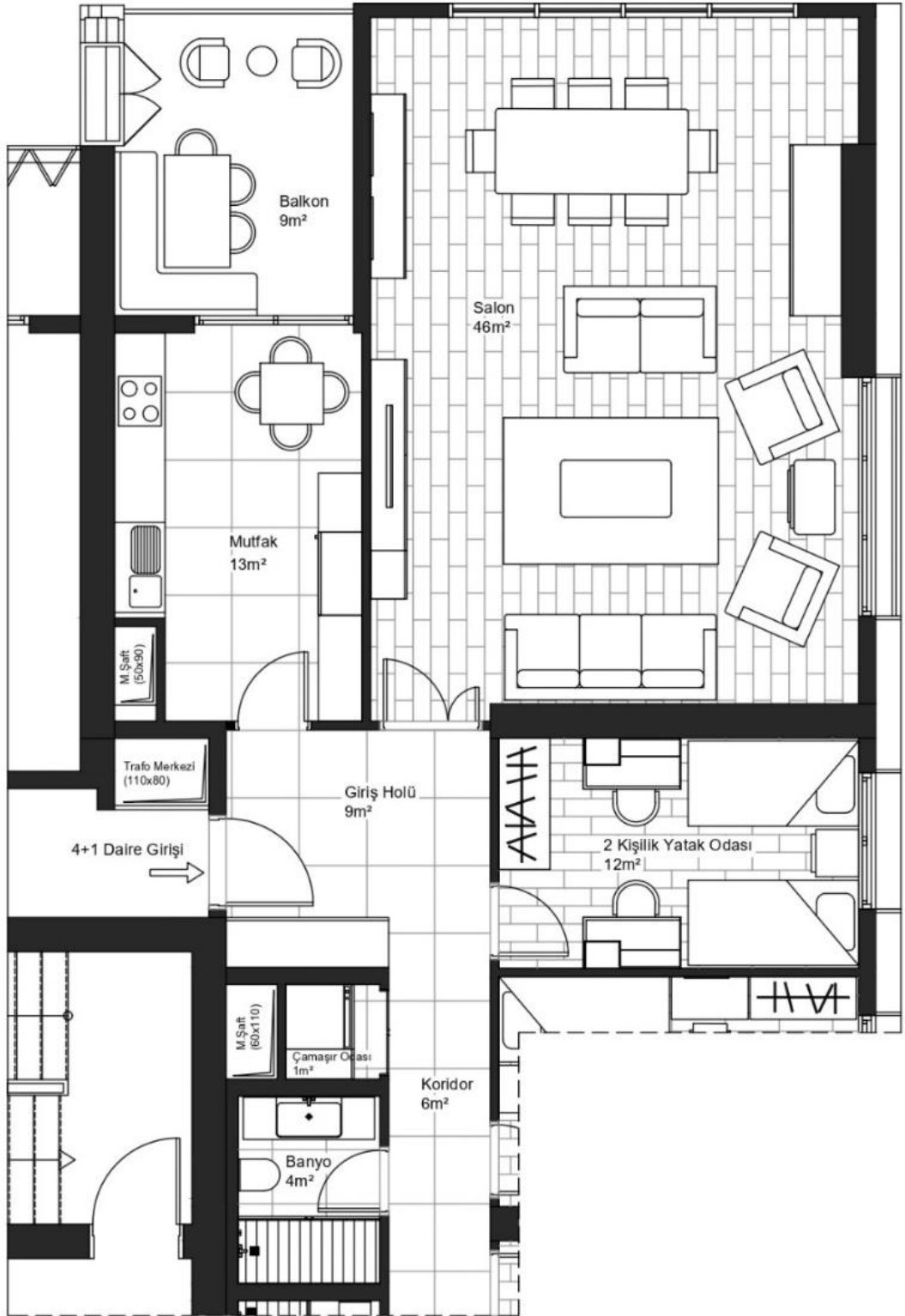
Bu bölümde, Bulvar Rezidans 4+1 dairenin giriş, salon, mutfak, balkon, iki kişilik yatak odası ve banyo iç mekanlarının mevcut durumu plan üzerinden incelenmiştir. Konutun mevcut planında, odaların düzeni, kullanım alanları, depolama alanları, genel yerleşim düzeni ve diğer detaylar incelenerek mevcut durum analizi yapılmıştır.

Yeniden tasarım sürecinde mevcut planın minimalist bir yaklaşımla ele alınması nedeniyle özellikle işlevsellik ve esneklik gibi önemli değerlerin varlık oranını bu incelemede gözlemlenmiştir. Bu sayede, yeniden tasarım sürecinde her ayrı mekan için farklı ve uygun tasarım kararları verilebilmiştir.

Konutun mevcut durum planı incelendiğinde, konvansiyonel ve dikdörtgen bir plan çözümünün tercih edildiği görülmektedir (Şekil 4.19). Dairenin planı, ortak yaşam alanı ve yatak alanı olmak üzere iki ana bölümden oluşmaktadır.

Bölücü duvar elemanlarıyla ayrı mekanlar halinde tasarlanan ortak yaşam alanları konutun giriş holüne açılmaktadır. Evde mahremiyet gerektiren yatak bölümü ise bir koridora açılmaktadır. Konutun giriş holü iç mekanın sirkülasyon merkezi olarak işlev görmektedir. Aynı zamanda kullanıcıların alanda farklı ihtiyaçlarını destekleyen vestiyer ve depolama dolabı gibi donatı elemanları yerleştirilmiştir.

Mutfak, dairenin giriş kapısına yakın bir konumda tasarlanmıştır. Dikdörtgen bir plan şemasına sahip olan mutfak, tezgahı alanın iki hizasına yerleştirilmiştir. Sol tarafta yer alan tezgah üzerinde evye ve ocak bulunurken, sağ tarafta buzdolabı ve fırın bulunmaktadır. Yemek hazırlama ve oturma eylemleri için dört kişilik küçük bir mutfak masası yerleştirilmiştir.

Şekil 4.13: Bulvar Rezidans Projesi, 4+1 Konutun Uygulama Alanının Mevcut Durum Planı

Evin balkonu mutfağa bağılı olarak tasarlanmıştır ve doğal ışık kaynağı balkondan geçerek mutfağın iç mekanına ulaşmaktadır. Balkonda alanın geniş olmasıyla iki farklı oturma alanı yerleştirilmiştir. Evdeki klima sistemi, motorlarının sıcak havası dış mekana aktarmak adına balkona bağılı olarak kurulmuştur ve klima motoru için özel bir alan tasarlanmıştır.

Salon ise, konutun en büyük alanına sahiptir ve geniş bir yaşam alanı sunmaktadır. Odaya giriş yapıldığında televizyon ünitesi ve oturma gurubu bulunmaktadır. İçerideki yemek alanında altı kişilik yemek masası, konsol ve depolama dolabı yerleştirilmiştir. Salonun doğal ışık kaynağı odanın iki duvarında yer alan büyük pencereler sayesinde sağlanmaktadır.

Konutun yatak bölümünde yer alan iki kişilik yatak odası dikdörtgen plan şeklinde tasarlanmıştır. Diğer odalar da aynı hizada olup koridora açılmaktadır. İki kişilik yatak odası mutfak ve salona yakın bir konumdadır. Odada donatıların yerleşimi, gardırop kapının sol tarafında, orta alanda duvara yaslanmış karşılıklı iki çalışma masası, pencere altında iki yatak ve ortalarında bir komodinin şeklindedir.

Son olarak, dairenin banyosunun düzeni ise, mekanın enine karşılıklı olarak lavabo ve duşakabin, iki donatının arasında kalan orta alanda klozet yerleştirilmiştir.

Konut planının incelenmesinde, genel olarak konutun tasarım dili, odaların yerleşimi, donatıların konumlandırılması ve mekanların birbiriyle bağlantısı gibi unsurların iki boyutlu olarak gözlemlenmiştir.

4.3.2. 3B İncelemesi

Bu alt bölümde, Bulvar Rezidans projesinde 4+1 dairenin seçilen iç mekanları mevcut durumu fotoğraf arşivi üzerinden incelenmiştir. Bu incelemede, tablo 3.1’de ele alınan minimalist iç mekan tasarım ilkelerini dikkate alarak konutun mevcut hacimsel ve işlevsellik özelliklerini, renk ve malzeme kullanımını, donatı elemanların nitelikleri ve diğer görsel unsurları detaylı bir şekilde değerlendirilmiştir. Bu sayede projenin mevcut durumu daha kapsayıcı bir şekilde ele alınmıştır.

Konutun ilk olarak giriş bölümü incelendiğinde, bölümde kullanılan malzeme ve renk tercihleriyle birlikte çeşitli nitelikler oluşturulmuştur. Malzeme olarak zeminde desenli mermer tercih edilmiştir. Kapı ve kapının sol tarafındaki depolama ve vestiyer dolabı

formika kaplı MDF ahşaptan üretilmiştir. Sıvalı duvarlar ve tavan kısmında ise orta derecede parlak bir duvar boyası kullanılmıştır. Renk açısından kahverengi, bej ve beyaz tonları tercih edilmiştir. Giriş bölümünün dikkat çeken bir niteliği, doğayla bir bağlantısı olmayan bir yapıya sahip olmasıdır. Alanda pencere veya bir açıklık bulunmaması doğal ışığın içeri girmesini engellemektedir. Bu nedenle aydınlatma ihtiyacı tamamen yapay ışık kaynaklarıyla karşılanmıştır (Şekil 4.14).

Şekil 4.14: Konutun Giriş Holü ve Yapay Aydınlatma

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Konutun mutfağı incelendiğinde, malzeme açısından giriş holün zemininde kullanılan mermer mutfak zemininde de tercih edildiğini görülmektedir. Aynı zamanda tavan ve duvarlarda da aynı beyaz ve bej boya, kapı ve süpürgelikte aynı formika kaplamalı MDF ahşap kullanılmıştır (Şekil 4.15).

Şekil 4.15: Mutfağın Zemini ve Mutfağın MDF Ahşap Kapısı

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Beyaz akrilik mutfak dolapları, mutfağın depolama işlevini yerine getirmek amacıyla tercih edilmiştir. Mutfak tezgahı Corian'dan yapılmış olup, evye alüminyumdan, ocak elektrikli siyah camlı ve bulaşık makinesi gri çelikten seçilmiştir (Şekil 4.16).

Şekil 4.16: Konutun Mutfak Dolapları ve Tezgahı

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

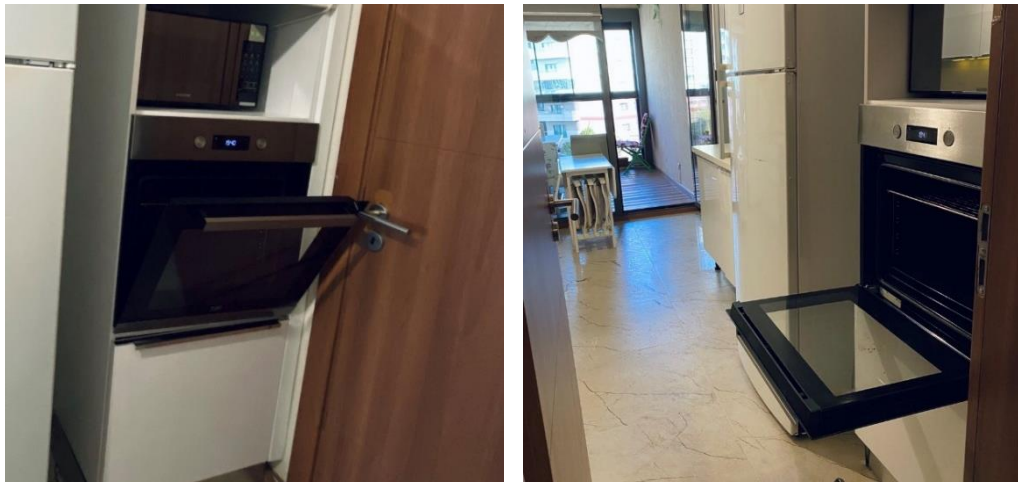
Evye ve ocak tezgahının karşısında akrilik dolaplar buzdolabı, fırın ve mikrodalga gibi donatıların konumlandırılmasını sağlamak üzere tasarlanmıştır. Buzdolabı beyaz, fırın ve mikrodalga camlı ve alüminyum aksamı siyah bir renge sahiptir. Aynı zamanda donatıların sol tarafında küçük bir tezgah alanı da eklenmiştir (Şekil 4.17).

Şekil 4.17: Mutfağın Buzdolabı, Fırın ve Mikrodalga Bölümü

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Mutfaktaki donatıların düzenlemesi adına bir alan oluşturulmuş olsa da donatının işlevine ve konumuna da göz önünde bulundurulmalıdır. Fırın kapının karşısında yerleştirilmesi, kapının kapalı olduğu durumlarda fırının açılmasını engellerken açık olduğunda da mutfak girişini daraltmaktadır (Şekil 4.18).

Şekil 4.18: Mutfağın Kapısı Açıkken ve Kapılıken Fırının Görünümü

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Donatıların yerleşimiyle ilgili bir başka problem ise mutfaktaki dört kişilik masa konumudur. Katlanabilen masa, katlanmış haldeyken herhangi bir sorun oluşturmamaktadır. Ancak kullanım için açıldığında mutfakla bağlantılı olan balkon girişini kapatmaktadır ve sirkülasyonu bölmektedir. Ayrıca mutfağın dar alanından dolayı kullanıcıların konforlu bir şekilde oturmaları sağlanmamaktadır (Şekil 4.19).

Şekil 4.19: Balkon Girişinin Kapanması ve Mutfakta Oturma Alanının Darlığı

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Genel olarak konutun mutfağında renk açısından beyaz, bej ve kahve renklerin hakim olduğu görülmektedir. Aydınlatma kaynakları olarak mekanın balkonla doğrudan ilişkili olmasına rağmen sabah saatlerinde bile doğal ışık ile yapay ışık kaynaklarına ihtiyaç duyulmaktadır. Bunun nedeni ise balkonun derinliği ve doğal ışığın mutfağa yeterince ulaşmamasıdır.

Konutun balkonu kapalı bir balkon tarzında tasarlanmıştır ve Rezidansın konumuna göre olarak ishakpaşa sokağına bakmaktadır. Balkon girişinin sağ tarafında büyük bir masa ve kenar oturma alanı bulunmaktadır. Girişin karşısında ve camın yanında ise iki kişilik oturma alanı yerleştirilmiştir. Mekanın zemin malzemesinde kahve rengi çizgili seramik blokları kullanılmıştır. Duvarlarda ise kaba sıva üzerinde bej rengine sahip bir boya tercih edilmiştir (Şekil 4.20).

Şekil 4.20: Balkonun Genel Görünümü ve Kenar Oturma Alanı

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

İncelenen konutun salonunda, kapının karşısında TV ünitesi ve aynı duvar hizasında konsol yerleştirilmiştir. Donatıların malzemesi giriş bölümünde olduğu gibi formika kaplı MDF ahşaptan yapılmıştır. Formika kaplama ise ahşap desenli kahve ve sade bej olarak tercih edilmiştir (Şekil 4.21).

Şekil 4.21: Salonda Televizyon Ünitesi Görünümü

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Salonun zemininde giriş ve mutfaktan farklı olarak ahşap parke tercih edilmiştir. Duvar ve tavanda ise sıva üzerine bej ve beyaz boya kullanılmıştır. Odanın diğer donatı elemanları olarak oturma gurubu TV ünitesi karşısında yerleştirilmiştir (Şekil 4.22).

Şekil 4.22: Salonda Oturma Gurubunun Görünümü

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Konutun salonu alan olarak en büyük alana sahip olmasıyla pencere açısında da en geniş açıklıklara sahiptir. Salonun giriş kapısının sağ tarafında bulunan oturma alanının arkasında fransız balkon tarzında bir pencere açıklığına yer verilmiştir. Aynı zamanda odanın diğer dış duvarında kare kasalı 8’li pencere açıklığı tasarlanmıştır. Bu pencere ise oturma gurubuna bağlı yemek bölümüyle ilişkilidir (Şekil 4.23).

Şekil 4.23: Yemek Bölümü ve Pencere Görünümü

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Oturma gurubuna bakan yemek yeme alanında altı kişilik yemek masası ve ona bağlı aynalı konsol bulunmaktadır. Bu yemek masası, büfe ve televizyon ünitesi ile aynı seriden üretilmiştir ve aynı renk ve malzemeye sahiptir (Şekil 4.24).

Şekil 4.24: Oturma Gurubuna Bağlı Altı Kişilik Yemek Masası

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Konutun salonunda iki ve geniş açıklığa sahip pencerelerin bulunması, iç mekana yeterli doğal ışık kaynağın ulaşmasına olanak tanımaktadır. Aynı zamanda şeffaf cam pencerelerin mekanda çevre ve doğa ile ilişki kurulmasını sağlamaktadır.

Konutun yatak bölümünden iki kişilik yatak odası incelendiğinde, odanın zemini salonda kullanılan aynı ahşap parke ile döşenmiştir. Duvarlar ise sıva üzerine bej rengi ile boyanmıştır (Şekil 4.25).

Şekil 4.25: İki Kişilik Yatak Odasının Zemini ve Duvar Görünümü

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Odanın pencere açıklığı doğal ışığın mekanda etkin bir şekilde yayılmasını olanak tanımaktadır. Yapay aydınlatma kaynağı ise, tavanın ortasında bulunan avizeden sağlanmaktadır. Odanın girişi karşısında donatı elemanı olarak yatak ve çalışma masası yerleştirilmiştir (Şekil 4.26).

Şekil 4.26: Yatak ve Çalışma Masası Yerleşimi

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Odanın karşı duvarında yatak, çalışma masası ve aynı seriden aynalı gardırop yerleştirilmiştir (Şekil, 4.27).

Şekil 4.27: Yatak, Çalışma Masası ve Gardırop Yerleşimi

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Genel olarak konutun iki kişilik yatak odasında beyaz formika kaplı MDF ahşap malzemesi kullanılmıştır. Mobilya aynı seriden seçilmiştir ve tekstil olarak beyaz, gri

ve pembe tonları tercih edilmiştir. Odanın depolama donatıları olarak sadece bir gardırop ve bir komodinin olması, işlevsellik ve depolama değerleri açısından yeterli olmadığını düşünülmektedir. Oda, minimalist iç mekan tasarım ilkelerini ve donatı özelliklerini benimseyerek yeniden tasarlanması daha işlevsel, esnek ve ferah olmasını sağlayabilmektedir.

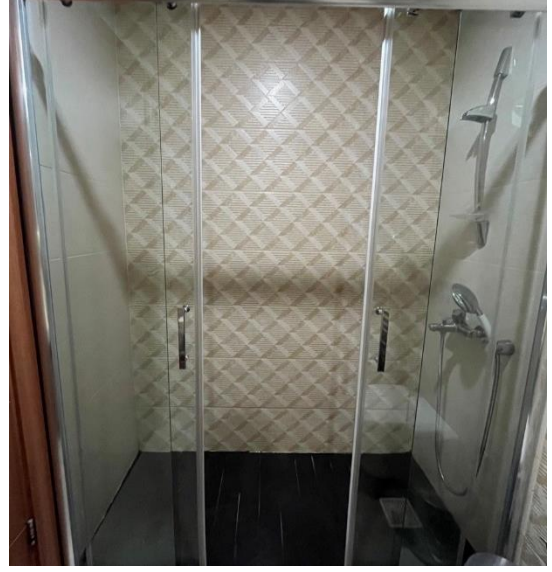
Konutun banyo ve çamaşır odası ise yatak odaların karşısında ve koridora açılır şekilde tasarlanmıştır. Çamaşır odasının kapısında, girişteki vestiyerde kullanılan aynı bej formika kaplı ahşap kullanılmıştır. Banyonun kapısı ise mutfak ve yatak odasıyla aynı modele ve malzemeye sahiptir (Şekil 4.28).

Şekil 4.28: Banyo ve Çamaşır Odasının Kapısı

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Banyo tasarımında malzeme olarak duvar ve zeminde bej tonlarına sahip mermer kullanılmıştır. Zemindeki desenli mermer banyonun bir duvarında kullanılmışken, diğer iki duvarda parlak ve sade bir seramik kullanılmıştır. Duşakabin ve klozet duvarlarında ise farklı ve kabartmalı bir seramik tercih edilmiştir (Şekil 4.29).

Şekil 4.29: Banyo ve Duşakabin Görünümü

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Banyoda donatı elemanların konumlandırılması ise, giriş hizasına göre sağ duvarda dolaplı lavabo, sol duvarda duşakabin ve karşı duvarda klozet ve havlupan yerleştirilmiştir (Şekil 4.30).

Şekil 4.30: Banyoda Dolaplı Lavabo ve Kapı Görünümü

Kaynak: Temimi Arşivi, 2023

Sonuç olarak, fotoğraf arşivi ile konutun incelenmesi projenin mevcut durumu hakkında detaylı bir görsel sunum sağlamıştır ve geliştirme potansiyeli olan alanları vurgulamıştır. Özellikle mekan düzenlemesi, iç mekan optimizasyonu ve estetik açıdan bazı iyileştirmelerin gerekliliği belirlenmiştir. Aynı zamanda bu incelemenin verileri minimalizm yaklaşımıyla yeniden tasarım sürecinde dikkate alınmıştır ve konutun işlevsel ve estetik açısından daha optimize edilmiş bir versiyonunun oluşturulmasında katkı sağlamıştır.

4.3.3. Mevcut Durum İncelemesi Sonucunda Değerlendirme

Bu bölümde, konutun iki boyutlu olarak plan üzerinde ve üç boyutlu olarak fotoğraf arşivi ile incelemesi üzerinde bir değerlendirme yapılmıştır. Aynı zamanda Tablo 3.1'deki minimalist iç mekan tasarım ilkelerin konutun mekanlarında yeterliliği Tablo 4.1'de yeterli-yetersiz şeklinde değerlendirilmiştir.

Bu değerlendirmede, konutun mevcut durumu işlevsellik ve estetik açısından çeşitli niteliklere vurgulanmıştır. İşlevsellik açısından; konuttaki salon, mutfak ve balkon ortak yaşam alanları olarak aynı bölümde bulundurulması uyumlu bir tercih olduğu gözlemlenmiştir. Ancak mutfağın alanı salonun geniş alanıyla kıyaslandığında, oran olarak mutfağın hacimsel alanı yetersiz olduğunu değerlendirilmiştir. Ayrıca salondaki yemek bölümü, mutfaktan uzak bir konumda yerleştirilmesiyle konutun işlevselliğini olumsuz bir şekilde etkilenmektedir.

Balkon ise derinlik açısından uzun olması, doğal ışığın mutfağa yeterli bir şekilde ulaşmasını engellemektedir. Mutfakta yeterli alanın bulunamamasıyla donatı elemanların bu şekilde yerleştirilmesi, mekanda bir çeşit sorunlara neden olmuştur. Fotoğraf arşivi ile mevcut durumu incelemesinde ele alınan bu sorunlardan kullanım sırasında mutfak masası ve fırın, mekanın sirkülasyonun engellemesidir.

Konutun iki kişilik yatak odasında aynı şekilde küçük bir alan sahip olmasıyla donatı elemanların bu şekilde yerleştirilmesi mekanın işlevselliğini düşürmektedir ve değerlendirilmemiş boş alanların oluşmasına olanak tanımaktadır. Aynı zamanda mekanda depolama donatılarının eksikliği tespit edilmiştir.

Banyodaki donatıların yerleşimi, mekanın alanına göre fonksiyonellik sağlamaktadır ancak tercih edilen kapı küçük alanlar için uygun olduğu düşünülmemektedir.

İşlevsellik açısından ele alınana bu sorunlardan yanı sıra estetik ve görsel algı açısından da bir çeşit nitelikler gözlemlenmiştir. Malzeme olarak evin genelinde mermer ve formika kaplı MDF ahşap malzeme kullanıldığı görülmektedir. Renk olarak ise kapı elemanlarında kahve rengi, donatı elemanlarında bej ve beyaz, tekstillerde beyaz, bej, gri ve pembe tonları, zeminde kahve ve bej tonları, duvarda ise bej boya tercih edilmiştir.

Konutun malzeme ve renk açısından oldukça çeşitli olmamasına rağmen mekanlarda ferahlık ve yalınlık değerleri sağlanmamaktadır. Beyaz ve bej gibi açık tonlardan oluşan renk paletine, kapılarda kullanılan parlak kahve rengin girmesiyle renk paletinde uyumun bölünmesi gibi tercihler bu değerlerin oluşmamasını sağlamaktadır. Bu durumda konutun tasarımı farklı ve minimalist bir yaklaşımla yeniden ele alınması, mekanlarda sadelik ve sessizlik gibi değerlerin var olmasına olanak tanınabilmektedir.

Giriş, mutfak ve koridorda tercih edilen seramiğin bej rengi üzerinde sert bir kahve desenlere sahip olması ve banyodaki seramiğin çeşitliliği, mekanların sadeleşini ve akıcılığını olumsuz etkilediğini düşünülmektedir. Aynı zamanda salon ve yatak odasında kullanılan ahşap parkenin işlenmiş ve doğal olmaması nedeniyle mekanlarda doğal ahşabın sağladığı etki yeterince elde edilememiştir. Kapılarda ve süpürgelikte kullanılan işlenmiş ahşap üzerindeki parlak kahve formika kaplaması, bej duvarlar üzerinde uyumlu bir görünüm sağlamamaktadır ve akışı bölmektedir.

Mevcut durum incelemesi sonucunda, konutun iç mekan düzenlemesi ve malzeme seçimlerinde bazı iyileştirmelerin yapılması önerilmektedir. Bu değişiklikler, daha dengeli bir yaşam alanı sağlamak, doğal ışık kaynaklarından yeterince faydalanmak ve işlevselliği artıracaktır. Ayrıca, renk ve malzeme seçimlerinde daha minimalist bir yaklaşım benimsenerek sade bir atmosfer oluşturulabilmektedir. Yeniden tasarım sürecinde bu önerilerin uygulanmasıyla konutun iç mekanları daha işlevsel, ferah, yalın ve sessiz olabilmektedir.

Aynı zamanda yeniden tasarım sürecini desteklemek ve bir yol haritası sunmak amacıyla Tablo 4.1'de konutun mevcut durumu minimalist tasarım ilkeleri üzerinden değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmede, Tablo 3.1'de ele alınan minimalist iç mekan tasarım ilkeleri konutun seçilen mekanlarında varlığı (Var) ve yokluğu (Yok) şeklinde gerçekleştirilmiştir.

Bu tabloda konutun seçilen mekanlarında en çok doğal malzeme kullanımı, malzemenin kendi rengi ve dokusu ile kullanımı, mekansal boşluk algısı ve fonksiyonelliğin yokluğu veya eksikliği görülmüştür. Diğer bir yandan, malzeme kategorisinin minimuma indirgenmesi ve yalın form tercihi ilkeleri konutun çoğu mekanlarında varlığı gözlemlenmiştir. Ele alınan mekanların yarısında varlığı, diğer yarısında yokluğu gözlemlenen ilkeler ise doğa ile ilişkili, doğal ışık kullanımı ve renk paletin sınırlılığı ve açık tonlar tercihidir.

Tablo 4.1: Mevcut Durum İncelemesi Sonucunda Değerlendirme Tablosu

Minimalist iç mekan tasarım ilkeleri	Giriş	Mutfak	Balkon	Salon	Yatak odası	Banyo
Doğa ile ilişkili	☒	☒	☒	☒	☒	☒
Doğal ışık kullanımı	☒	☒	☒	☒	☒	☒
Doğal malzeme kullanımı	☒	☒	☒	☒	☒	☒
Malzemenin kendi rengi ve dokusu ile kullanımı	☒	☒	☒	☒	☒	☒
Malzeme kategorisinin minimuma indirgenmesi	☒	☒	☒	☒	☒	☒
Renk paletin sınırlılığı ve açık tonlar tercihi	☒	☒	☒	☒	☒	☒
Yalın form tercihi	☒	☒	☒	☒	☒	☒
Fonksiyonellik	☒	☒	☒	☒	☒	☒
Mekansal boşluk algısı	☒	☒	☒	☒	☒	☒

4.4. Minimalist Yaklaşımla Yeniden Tasarım Süreci

Bu bölümde Bulvar Rezidans projesinin minimalist yaklaşımla yeniden tasarım süreci ele alınmıştır. Minimalist tasarım prensipleri doğrultusunda plan çalışması ve üç boyutlu çalışma gerçekleştirilmiştir.

Minimalist yaklaşımla yeniden tasarım sürecinin ilk adımı olarak plan çalışması yapılmıştır. Mevcut durum plan incelemesi sonucunda ele alınan hususları göz önünde bulundurarak, mevcut plan üzerinde minimalist bir yaklaşımla yeniden bir tasarım yapılmıştır.

Konutta seçilen mekanların plan çalışması ile yeniden tasarlanması, ikinci adım olarak geçen üç boyutlu çalışması için bir yol çizelgesi oluşturmuştur. Plan çalışmasında mekanların düzeni ve fonksiyon odaklı bir şekilde ilerlenmişken, üç boyutlu tasarımda görsel algı ve estetiğe yönelik tasarım yaklaşımlarına odaklanılmıştır.

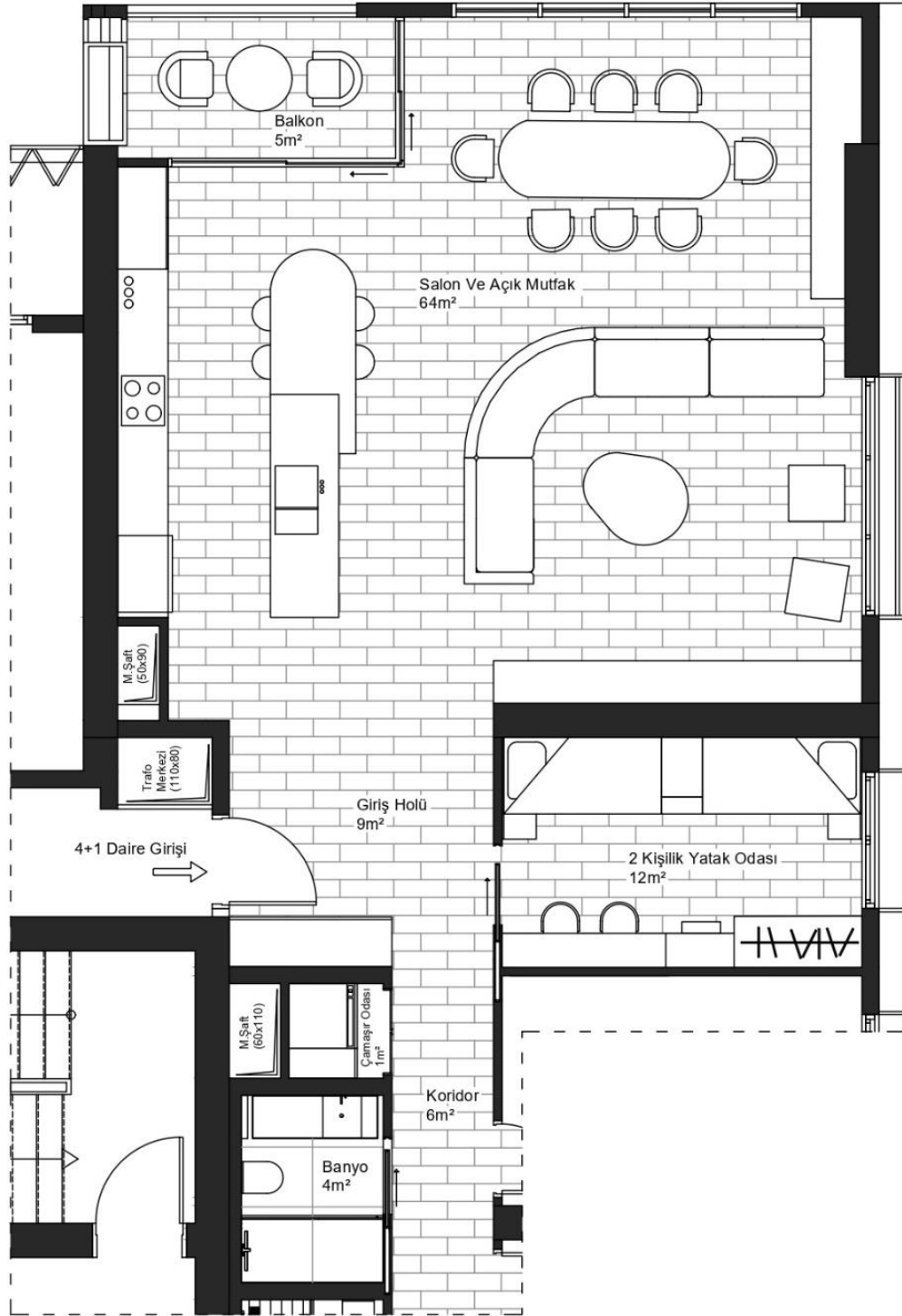
Aynı zamanda her iki çalışmada tezin ikinci ve üçüncü bölümünde ele alınan dinamik şehir ve konut, yaşam kalitesi, konut iç mekan tasarımında etki eden etmenler, minimalist yaklaşımın tasarım ilkeleri ve iç mekana kazandırdığı değerler gibi nitelikler tasarımın referansı olarak kullanılmıştır. Hem literatür taramasından elde edilen verileri hem de konutun mevcut durum incelmesinde ortaya konulan değerleri bağdaştırarak, yeniden tasarımın süreç planı, odak noktaları ve hedefleri tespit edilmiştir.

4.4.1. Plan Çalışması

Minimalist yaklaşımla yeniden tasarım sürecinde Bulvar Rezidans projesinin 4+1 dairenin seçilen alan planı üzerinde değişiklikler yapılmıştır. Yeniden tasarım süreci, odaların düzeni, kullanım alanları, depolama alanları, genel yerleşim düzeni ve diğer detaylar açısından yeniden değerlendirilmeyi içermektedir.

Planın yeniden tasarım sürecinde mevcut durum planı incelemesinde ortaya çıkan dezavantajları, eksiklikleri ve yaşam kalitesini olumsuz olarak etkileyen faktörleri minimalist bir yaklaşımla çözüm odaklı bir şekilde ilerlenmiştir. Aynı zamanda yaklaşımın mekana kazandırdığı değerleri yeniden tasarımla mekana kazandırılmaya çalışılmıştır.

Minimalist yaklaşımla yeniden tasarım sürecinin ilk adımı olarak plan çalışması incelediğinde mutfak, balkon ve salon olarak yaşam alanları bölümü açık plan haline dönüştürüldüğünü görülmektedir. Bu açık plan tercihiyle giriş ve koridor bölümleri de alana dahil olmuştur ve mekanlar bir bütün haline gelmiştir (Şekil 4.31).

Şekil 4.31: Bulvar Rezidans Projesi, 4+1 Konutun Uygulama Alanının Yeniden Tasarım Sonrası Durum Planı

Konutun girişinde mevcut planda bulunan vestiyer ve depolama dolabı aynı şekilde kullanılmıştır. Mutfağın tasarımı, geleneksel mutfak yerinde açık mutfak tercihi yapılmıştır. Mutfağın tasarımında işlevsellik ve estetik açısından önem taşıyan çalışma üçgeni, orta tezgaha evye, karşı tezgaha ocak ve buzdolabı yerleştirilmesiyle elde edilmiştir. Orta tezgaha bağlı olarak mutfak masası tasarlanmıştır böylece mekanda tüm fonksiyonel ihtiyaçların karşılanmasını olanak tanınmıştır.

Mutfakla ilişkili balkon, mevcut durum planından farklı olarak bir kısmını mutfak ve salon alanına eklenmiştir. Balkon, teras tarzında olan yeni tasarımına uygun oturma donatıları da eklenmiştir. Aynı zamanda konutun klima sistemi için tasarlanana alanın korunmasına özen gösterilmiştir.

Konutun oturma alanında, oturma donatıları olarak yalın L koltuk ve iki kare puf yerleştirilmiştir. Donatıların karşısında orta sehpa ve televizyon ünitesi eklenmiştir. Aynı zamanda mevcut durum planın salonunda bulunan pencere açıklıklarında biri bu oturma gurubuyla bağlanmasıyla doğal ışık kaynağı sağlanmıştır.

Son olarak ortak yaşam alanının yemek bölümü ise oturma gurubu arkasında, mutfak ve balkonla ilişkili olacak şekilde konumlandırılmıştır. Bu alanda sekiz kişilik yemek masası, konsol ve depolama donatıları tasarlanmıştır. Salonun ikinci ve geniş pencere açıklığı ise bu alana doğal ışık kaynağı olmuştur.

Konutun yatak bölümünde bulunan iki kişilik yatak odasında donatıların tasarımı ve düzeni minimalist yaklaşımın ilkelerini benimseyerek ele alınmıştır. Odanın kapası, alan kazanmak adına sürgülü kapı olarak tercih edilmiştir. Kapının sol tarafında iki yatak ve ortak bir kitaplık tasarlanmıştır. Sağ tarafında ise iki kişilik çalışma masası, makyaj masası ve gardırop yerleştirilmiştir.

Yatak bölümünü destekleyen ıslak hacim olarak banyo, donatı düzenlemesi açısından mevcut durum planıyla aynı şekilde kalmıştır ancak, mekanın dar bir alana sahip olması nedeniyle sürgülü kapı tercih edilmiştir ve böylece mekanda sirkülasyon esnekliği artırılmıştır.

Sonuç olarak yeniden tasarım sürecinden elde edilen planının incelenmesinde, mevcut durum üzerinde yapılan değişikliklere değinmesiyle fonksiyon odaklı bir şekilde konutun tasarım dili, odaların yerleşimi, donatıların konumlandırılması ve mekanların birbiriyle bağlantısı gibi unsurlar iki boyutlu olarak sunulmuştur.

4.4.2. 3B Çalışması

Minimalist yaklaşımla yeniden tasarım sürecinde Bulvar Rezidans projesinin 3B tasarımını da güncellenmiştir. Üç boyutlu tasarım süreci konutun hacimsel özelliklerini, malzeme kullanımını, renk tercihleri, ışık kaynakları ve diğer görsel unsurları yeniden değerlendirilerek minimalist yaklaşımla güncel bir üç boyutlu modeli oluşturulmuştur. Bu modelin incelemesinde mekanların çeşitli tasarım yönleri değerlendirilmiştir.

Minimalist yaklaşımla yeniden tasarım sürecinde ele alınan giriş ve koridor bölümünde malzeme olarak zeminde açık tonlu doğal masif ahşap parke kullanılmıştır. Doğal ahşabın zeminde kullanılması mekana sıcak ve dingin bir atmosfer kazandırmıştır. Duvar ve tavanda kırık beyaz mat bir boya tercih edilmiştir. Aynı zamanda süpürgelik elemanı duvarla aynı renk ve hizada olmak üzere tasarlanmıştır ve bu yaklaşım, tavadan zemine kadar uzanan duvar akışımın bölünmesine engellemiştir (Şekil 4.32).

Şekil 4.32: Minimalist Yaklaşımla Yeniden Tasarım Sonucunda Elde Edilen Giriş ve Koridor Görünümü

Giriş kapısı ve diğer kapı elemanların duvarlarla aynı renk tonuna ve gizli kasaya sahip olması ortamın ritimli ve sade olmasına olanak tanımıştır. Girişte donatı elemanı olarak beyaz bir vestiyer ve depolama dolabı yerleştirilmiştir.

Minimalist yaklaşımla yeniden tasarım öncesi doğal ışık, giriş bölümüne ulaşma olasılığı yoktu ancak yeni tasarımda açık plan yaklaşımıyla ve doğal ışığı engelleyen duvar elemanların kaldırmasıyla salon ve balkon pencerelerinden giriş ve koridor

bölümüne doğal ışık kaynağı ulaştırılmıştır. Aynı zamanda yapay ışık kaynağı olarak tavanda gizli aydınlatma ve spotlar kullanılmıştır.

Açık planlı ortak yaşam alanının zemininde ve duvarlarında, giriş ile uyumlu olacak şekilde aynı malzeme kategorisi aktırılmıştır. Bu tercihin odak noktası iç mekanın bir bütün halinde algılanmasını sağlamaktır (Şekil 4.33). Aydınlatma kaynağı ise giriş bölümünde olduğu gibi esas olarak doğal ışığı ve ek olarak tavanda gizli yapay aydınlatma kullanılmıştır.

Şekil 4.33: Ortak Yaşam Alanında Salon ve Açık Mutfak

Ortak yaşam alanları bölümünde yer alan açık mutfak tasarımında işlevsellik ön planda tutulmuştur. Alan, iki ana tezgah ve bir oturma alanı şeklinde tasarlanmıştır. Düzenleme ve depolama amaçlı bölmeli, beyaz ve orta derecede parlak lake kaplamalı masif ahşap dolapları tercih edilmiştir (Şekil 4.34).

Şekil 4.34: Ortak Yaşam Alanında Açık Mutfak

Açık mutfağın duvara yaslanan tezgahı, depolama dolaplarının ortasında olacak şekilde konumlandırılmıştır. Tezgahın üzerinde donatı elemanı olarak elektrikli ocak, altında çekmeceler ve depolama dolapları, üstünde depolama dolapları, sol tarafında buzdolabı, sağ tarafında da fırın, mikrodalga ve buzluk dolabı yerleştirilmiştir. Aynı zamanda tezgahın işlevselliğine katkıda bulunan led ışık eklenmiştir (Şekil 4.35).

Şekil 4.35: Açık Mutfağın Ön Bölümü

Mutfağın diğer orta tezgahı üzerinde ise evye, altında evye dolabı, çekmeceler ve bulaşık makinesi yerleştirilmiştir (Şekil 4.36). Mutfak elemanlarının tasarımında fonksiyonellik ilkesi yanına özenle ele alınan diğer bir husus, görsel algılama ve estetik

açısından yalınlık ve sadelik sağlanmasıdır. Örneğin, mutfak dolaplarına uyum sağlanması adına ankastre buzdolabı ve bulaşık makinesi kullanılmasıdır. Böylece mekanda görsel algıdaki yalınlık ve sadelik elde edilebilmektedir.

Şekil 4.36: Açık Mutfağın Orta Tezgahı

Orta tezgahla birleşik olarak tasarlanan mutfak masası, bar masası yüksekliğinde ve doğal masif ahşap malzemesine sahiptir. Bu masanın etrafında beyaz sandalyeler tercih edilmiştir böylece mutfağın ana rengi ile uyum sağlanmıştır (Şekil 4.37).

Şekil 4.37: Açık Mutfağın Masası ve Oturma Donatısı

Konum olarak mutfak masanın karşısında olan balkon, ince, siyah ve çelik çerçeveli geniş sürgülü kapılarla çevrilmiştir. Bu kapıların açık halinde balkon, mutfak ve diğer yaşam alanın bölümleriyle bir bütün halinde algılanabilmektedir. Aynı zamanda ortak alanın zemininde kullanılan masif ahşap malzemesi balkonun zemininde de devam etmektedir. Donatı elemanları olarak iki minimal tasarımlı oturma donatıları tercih edilmiştir (Şekil 4.38).

Şekil 4.38: Açık Mutfağa Bağlı Balkon

Ortak yaşam alanının oturma bölümü ise, mutfağa ve yemek alanına bağlı olarak planın bir köşesinde konumlandırılmıştır (Şekil 4.39).

Şekil 4.39: Ortak Yaşam Alanında Oturma Bölümü

Bu bölümde kullanılan L koltuk kullanıcıların oturma ve dinlenme ihtiyaçlarını bölücü elemanlara ihtiyaç duyulmadan diğer alanlardan ayrı olarak karşılamalarına olanak tanımaktadır. Aynı zamanda bu seçim iç mekanın esneklik değerini de olumlu yönde etkilemektedir (Şekil 4.40).

Şekil 4.40: Oturma Bölümünde L Koltuk ve Orta Sehpa

Bu bölümde yer alan köşe koltukğunu destekleyen iki kare puf ve bir orta sehpa eklenmiştir. Bu oturma gurubun karşında duvarına yasalanmış bir TV ünitesi de tasarlanmıştır (Şekil 4.41).

Şekil 4.41: Oturma Donatısı ve TV Ünitesi

Ünitenin tasarımında yalın form tercihi, işlevsellik ve depolama gibi minimalist tasarım nitelikleri ön planda tutulmuştur (Şekil 4.42).

Şekil 4.42: Oturma Bölümünde TV Ünitesi

Oturma bölümünde kullanılan malzeme açısından bakıldığında, koltukta keten tekstil, puflarda deri, orta sehpa doğal masif ahşap ve TV ünitesinde parlak lake boyalı doğal ahşap kullanılmıştır. Alanın renk paleti ise beyaz, kırık beyaz ve bej tonları tercih edilmiştir. Bölümün malzeme ve renk tercihleri ortak yaşam alanındaki diğer donatı elemanlarıyla aynı kategorinin içinde olması, mekanın görsel algılamasında oluşabilecek karmaşıklığı önlenmiştir.

Ortak yaşam alanının son bölümünde ise sekiz kişilik yemek masası, konsol ve depolama dolabı yerleştirilmiştir. Yemek masanın mutfak ile doğrudan ilişkili olması, mekanın fonksiyonelliğine esneklik kazandırmıştır (Şekil 4.43).

Şekil 4.43: Oturma Bölümüne Bağlı Yemek Bölümü

Donatı malzemeleri olarak yemek masasında, sandalye iskeletinde ve konsolda orta sehpanın aynı doğal masif ahşabı, sandalye minderlerinde de L koltuğun keten bej tekstili tercih edilmiştir. Alanın köşesinde bulunan depolama dolabında, TV ünitesi ve mutfak dolaplarında kullanılan aynı lake boyalı masif ahşap tercih edilmiştir. Bölümün renk paleti kırık beyaz ve bej renklerinden oluşmaktadır (Şekil 4.44).

Şekil 4.44: Yemek Masası ve Konsol

Genel olarak ortak yaşam alanında bulunan açık mutfak, oturma ve yemek bölümünde malzeme, renk ve tasarım yaklaşımları sınırlı bir kategori içinde tutulmuştur. Bu sınırlılık alanın sade, yalın ve bir bütün halinde algılanmasını sağlamaktadır.

Alan çalışmasında ele alınan iki kişilik yatak odası ise yatma, çalışma, kişisel bakım ve depolama gibi eylemlere yönelik tasarlanmıştır. Özellikle de mekanın mevcut durum incelmesinde gözlemlenen depolama donatılarının eksikliğine odaklanmıştır. Yeniden tasarım sürecinde ele alınan donatı elemanları, odanın geniş duvarlarına yerleştirmek üzere tasarlanmıştır. Odanın giriş kapısına göre sağ duvarda çalışma masası, makyaj masası ve gardırop yerleştirilmiştir (Şekil 4.45).

Şekil 4.45: İki Kişilik Yatak Odasında Donatı Görünümü

Aynı zamanda odanın alanını maksimum seviyede değerlendirmek adına çalışma masanın sağ tarafında gizli kasalı sürgülü kapı kullanılmıştır (Şekil 4.46).

Şekil 4.46: İki Kişilik Yatak Odasında Çalışma Masası ve Sürgülü Kapı

Odanın diğerk geniş duvarında ise uyku eylemine karşılamak üzere karşılıklı iki yatak ve her yatağın başında esnek bir komodinin yerleştirilmiştir. Aynı zamanda yatak altlarındaki boşluğu değerlendirmek amacıyla geniş ve bölmeli depolama çekmeceleri tasarlanmıştır (Şekil 4.47).

Şekil 4.47: Yatak Odasında İki Yatak ve Komodin

Yerleştirilen iki yatağın arasında hem bölücü elemanı kullanmak hem de boşluğun değerlendirilmesi için dolap destekli bir kitaplık tasarlanmıştır. Yatak odasının alanına göre doğal ışık kaynağı olarak pencere açıklığı yeterli olduğu düşünülmüştür ancak, konutun mevcut durumunda kalın ve bölmeli pencere çerçevesi yerine ince ve bölmesiz bir çerçeve tercih edilmiştir. Böylece hem doğal ışığın iç mekana yayılması hem de konutun çevresinde doğal öğelerle bir ilişki kurma potansiyeli artırılmıştır. Mekanda doğal ışık kaynağını destekleyen ve evin diğer bölümlerinde kullanılan tavanda gizli led aydınlatması da eklenmiştir (Şekil 4.48).

Şekil 4.48: İki Yatak Arasında Kitaplık, Pencere ve Tavanda Gizli Led Aydınlatması

Kullanılan malzeme açısından donatılarda doğal masif ahşap ve lake boyalı masif ahşap tercih edilmiştir. Odanın zemininde, konutun yaşam alanında ve holündeki aynı doğal ahşap parke kullanılmıştır. İç mekanın renk paletinde ise kırık beyaz ve ahşabın doğal açık bej rengi bulunmaktadır. İki kişilik yatak odasının tasarımında minimalist yaklaşımın ilkeleri benimsenmesi ferahlık, yalınlık, esneklik ve işlevsellik gibi değerlerin var olmasına olanak tanımıştır.

Yatak bölümünü destekleyen ıslak hacim olarak banyo, minimalist yaklaşımla yeniden tasarlanmasında estetik ve görsel algılama değerlerini etkileyen değişiklikler yapılmıştır.

Banyo girişine göre sağ duvarda dolaplı ve aynalı lavabo, karşı duvarda ise klozet ve havlupan yerleştirilmiştir (Şekil 4.49). Girişin sol tarafında ve lavabo karşısında ise sürgülü camlı duşakabin alanı tasarlanmıştır. Giriş kapısını bulunduğu duvara lavabo ve duşakabin yaslanmaktadır. Banyonun küçük bir alana sahip olmasıyla, mekanın tümünü değerlendirmek adına gizli kasalı sürgülü kapı tercih edilmiştir (Şekil 4.50).

Şekil 4.49: Banyoda Klozet, Havlupan, Aynalı Lavabo ve Depolama Dolapları

Şekil 4.50: Banyoda Sürgülü Camlı Duşakabin ve Gizli Kasalı Sürgülü Kapı

Malzeme olarak zemin ve duvar elemanlarında afyon mermer, asma tavanda mat boya, lavabo tezgahı ve dolaplarında lake kaplamalı MDF ve duşakabin kapısında şeffaf cam kullanılmıştır.

Banyonun renk paleti ise kırık beyaz ve metal elemanlardaki siyah renginden oluşmaktadır. Malzemede sınırlılık ve beyaz renk hakimiyeti mekanın küçük alanını daha geniş ve ferah olarak algılanmasını sağlamaktadır.

Sonuç olarak, 3B çalışması bölümü Bulvar Rezidans projesinin minimalist yaklaşımla yeniden tasarım sürecinden elde edilen tasarımın görsel bir rehberini oluşturmuştur. Bu çalışma sayesinde mevcut durum analizi ve plan çalışmasının sonuçları görsel olarak somutlaştırılarak, tasarımın nasıl bir görünüme sahip olacağı net bir şekilde ortaya konulmuştur. Bu bölümde ele alınan görselleştirme materyalleri, mekanların düzenlenmesi, malzeme seçimleri, aydınlatama düzenlemeleri ve mobilya yerleşimleri gibi detayları içermiştir ve projenin bütüncül bir tasarım vizyonunu sunmuştur.

Bu çalışmanın sonucunda, Bulvar Rezidans projesinin minimalist yaklaşımla yeniden tasarım sürecinde elde edilen üç boyutlu görseller, yeni tasarım kararlarının daha iyi anlaşılmasını sağlamasıyla birlikte projenin estetik ve fonksiyonel değerlerinin vurgulanmasına yardımcı olmuştur. 3B çalışması, kullanıcı deneyimini iyileştirmeye yönelik tasarım çözümlerinin görsel olarak sunulmasına olanak sağlamıştır ve aynı zamanda, tezin alan çalışmasında hedeflenen yüksek yaşam kalitesini sağlamak adına kapsamlı bir minimalist konut iç mekan önerisini sunmuştur.

4.5. Bölüm Sonucu

Bu çalışmanın bulgularına göre, Bulvar Rezidans Projesi çevresindeki dinamik şehir ortamına rağmen çeşitli kamusal hizmetlere ve doğal öğelere erişim sağlayarak, konut kullanıcılarına olumlu bir yaşam kalitesi sunmaktadır. Ayrıca, projenin konumu minimalist konut yaklaşımını desteklemektedir ve seçilen konutun çevresi yaşam kalitesini olumlu yönde etkilemektedir. Ancak iç mekanda tespit edilen dezavantajlar kullanıcının yaşam kalitesini düşürebilmektedir.

Mevcut durum incelemesi sonucunda, Bulvar Rezidans 4+1 konutunun planı ve 3B görselleri incelenmiştir. Doğal ışık, doğa ile ilişki, fonksiyonellik, ferahlık ve mekansal boşluk algısı gibi değerleri olumsuz yönde etkileyen faktörler tespit edilmiştir.

Örneğin, mevcut durum incelemesinde tespit edilen bazı sorunlar şunlardır: geniş pencere açıklıklarının bölücü duvar elemanlarıyla çevrilmeleri, bu durum diğer konut mekanlarında doğal ışığın yetersiz kalmasına ve doğa ile ilişkinin korunmamasına neden olmuştur. Ayrıca, doğal malzemelerin işlenerek kendi renkleriyle kullanılmaması, mekanlarda doğal malzeme kullanımının sağladığı etkinin kaybolmasına yol açmaktadır. Renk paletinde açık tonların yanı sıra koyu tonların kullanıldığı kapılar gibi unsurlar, mekanlarda ferahlık ve yalınlık etkisini olumsuz yönde etkilemiştir. Bunun yanı sıra, donatı tasarımlarında ve yerleşimindeki hatalar, yeterli depolama alanlarının eksikliği, geniş alanların bölünmesi gibi sorunlar da gözlemlenmiştir.

Bu sorunlara çözüm olarak, minimalist yaklaşımla yeniden tasarım süreci başlatılmıştır. Yeniden tasarım sürecinde mevcut durum incelemesinden elde edilen veriler doğrultusunda ilerlenmiştir ve Tablo 3.1’de yer alan minimalist yaklaşımın tasarım ilkeleri benimsenmiştir.

Tablo 3.1’de yer alan minimalist iç mekan tasarım ilkelerinden doğa ile ilişkili ve doğal ışık kullanımı, mevcut durum incelemesinde mutfak ve giriş mekanlarında eksikliği tespit edilmiştir. Güncel tasarımda ortak yaşam alanının açık plana dönüştürülmesi ile, salon ve balkonun geniş pencere açıklıklarından doğal ışık ve doğa ile ilişki girişi ve mutfağa aktarılmıştır ve böylece bu ilkeler tasarımda sağlanmıştır.

Kullanılan malzeme açısından doğal malzeme kullanımı, malzemenin kendi rengi ve dokusu ile kullanımı ve malzemenin kategorisinin minimuma indirgenmesi ilkeleri, konutun donatı elemanlarında doğal masif ahşap ve sınırlı malzeme kullanımıyla sağlanmıştır ve bu sayede konuta doğal ve zamansız bir estetik kazandırılmıştır.

Renk açısından minimalist tasarım ilkeleri olarak renk paletinin sınırlılığı ve açık tonlar tercihi, yeni tasarımın renk paletini beyaz, kırık beyaz ve bej tonları tercihi ve sınırlandırılmasıyla sağlanmıştır.

Tabloda yer alan diğer tasarım kriterlerinden yalın form tercihi, güncel tasarımda iç mekan elemanlarının ve donatıların formları yalınlık niteliğine sahip olmasıyla elde edilmiştir.

Fonksiyonellik veya işlevsellik ilkesi, konutun yeniden tasarımında iç mekanın sirkülasyonu dikkate alınması, donatıların az ve işlev odaklı yerleştirilmesi ve kapı

elemanlarının geleneksel kapı yerine sürgülü kapı tercih edilmesi gibi adımlarla sağlanmıştır.

Son olarak, mekansal boşluk algısı ilkesi konutun minimalist yaklaşımla yeniden tasarımında ortak yaşam alanlarının açık plana sahip olması, doğal ışık yeterli bir şekilde kullanılması ve açık tonların hakimiyeti ile sağlanmıştır.

Minimalist yaklaşımın iç mekanda kazandırdığı değerlerden ferahlık, doğa ile ilişkili, doğal ışık kullanımı, renk paletin sınırlılığı ve açık tonlar tercihi ve mekansal boşluk algısı olarak tasarım ilkelerin kullanılmasıyla elde edilmiştir. Yalınlık değeri, güncel konut tasarımının temelinde ve donatılarında yalın form tercihi ile sağlanmıştır. İç mekanın atmosferine yansıyan sessizlik değeri, güncel tasarımda kullanılan malzemelerinin kategorisinin minimuma indirgenmesi ile konuta kazandırılmıştır. Zamansızlık değeri ise, doğal malzeme kullanımı, malzemenin kendi rengi ve dokusu ile kullanımı ile sağlanmıştır.

Sonuç olarak, Bulvar Rezidans Projesi konum ve çevre analiziyle birlikte minimalist yaklaşımla yeniden tasarım sürecini birleştirerek yüksek yaşam kalitesi olanakları sunmaktadır. Bu çalışma, mevcut durumdaki dezavantajları tespit ederek bu sorunlara çözüm önerileri sunmuştur. Yeniden tasarım sürecinde minimalist yaklaşımın ilkeleri ve doğal malzeme kullanımıyla konutun iç mekanlarına işlevsellik, estetik ve kullanıcı deneyimi açısından olumlu bir değer kazandırılmıştır.

Minimalist konut iç mekan tasarımının sonuçları göz önüne alındığında, aşağıdaki öneriler minimalist yaklaşımı benimseyen konut iç mekanlarının tasarımında dikkate alınabilmektedir:

a) Doğa ile bağlantının güçlendirilmesi: Doğa ile ilişkili unsurların kullanımı, bitkilerin yerleştirilmesi veya doğal malzemelerin tercih edilmesi gibi yöntemlerle iç mekanı dış mekanla bütünleştirmek önemlidir. Ayrıca, doğal ışık kullanımını artırmak için geniş pencereler, açık plan düzenlemeleri ve yansıtıcı yüzeyler gibi öğelerin tasarımda yer alması gerekmektedir.

b) Yalın form ve modüler donatılar tercihi: Minimalist konut iç mekan tasarımında yalın form tercihi ve modüler donatıların kullanımı önemlidir. Gereksiz detaylardan kaçınılarak temiz ve sade çizgilerin tercih edilmesi, mekanda yalınlık hissi yaratmaktadır. Modüler donatılar ise kullanıcının ihtiyaçlarına göre özelleştirilebilir ve değiştirilebilir parçalardan oluşarak işlevsellik ve kullanım kolaylığı sağlamaktadır.

c) Malzemenin sadeleştirilmesi: Minimalist konut iç mekanlarda malzeme seçimi önemlidir. Gereksiz detayların ve süslemelerin ortadan kaldırılmasıyla sadeleştirilen malzeme kullanımı, mekanda sakinlik ve dinginlik hissi oluşturmaktadır.

d) Doğal malzemelerin kullanımı: Dinamik şehirlerde minimalist konut iç mekan tasarımında doğal malzemelerin tercih edilmesi önemlidir. Ahşap, taş veya doğal dokulu yüzeyler gibi doğal malzemeler, mekana doğal bir karakter kazandırmaktadır ve zamansız bir estetik yaratmaktadır. Malzemelerin kendi rengi ve dokusuyla kullanılması, onların özgünlüğünü ve doğallığını korumaktadır.

e) Fonksiyonellik ve işlevsellik değerlerine önem verilmesi: Minimalist tasarımın fonksiyonellik ve işlevsellikle desteklenmesi gerekmektedir. Ensek donatılar, depolama çözümleri ve çok amaçlı mobilyalar gibi öğeler, mekanın kullanım alanını artırarak daha işlevsel bir yaşam alanı sunmaktadır.

Bu öneriler, minimalist konut iç mekan tasarımında temel ilkeleri uygulayarak kullanıcıların rahat, ferah ve sakin bir yaşam alanına sahip olmalarını desteklemeyi amaçlamaktadır. Tasarımcı veya mimar, bu yönergeleri kullanarak minimalist bir yaklaşımla tasarım yapabilmektedir ve mekanın kullanıcılara en iyi şekilde hizmet etmesini sağlayabilmektedir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ

Minimalist tavır mekan tasarımında reddetme, eksiltme ve basitliği koalamaktan daha fazlasını hedefleyen bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım mimarlığın temel konsepti olan mekan tasarımında ışık, form ve malzeme kullanarak yalınlaşmayı amaçlamaktadır. Temel amaç süslemeyi ortadan kaldırmak değil, form ve mekan özelliklerini süslemenin altında kaybetmemek ve bu sayede yalın çözümlerin estetiğini yakalamaktır. Minimalist yaklaşımla ortaya çıkan azaltma kavramı, mekanın özüne ve temeline ulaşmaya hedeflemektedir (Irmak, 2002).

Minimalist mekanlar mimari tasarımın temel unsurları açısından incelendiğinde, minimalist felsefenin en önemli özelliği olan doğaya verilen önemin her alanda kendini gösterdiği görülmektedir. Doğal ışığın kullanımıyla ilgili olarak minimalist mekanlarda doğal ışığın tercih edilmesi, malzemelerin seçimiyle ilgili olarak doğal malzemelerin kullanımı ve fonksiyonellik açısından bakıldığında doğada olduğu gibi minimalist mekanlarda her şeyin bir işlevi olduğu düşüncesi ön planda tutulmaktadır. Mekan kavramı açısından ise minimalist mekanın içerisindeki süreklilik hissi iç ve dış mekanların birbiriyle uyumlu bir şekilde bütünleşmesiyle elde edilmektedir. Minimalist mekanların tasarım özellikleri ve görsel nitelikleri sayesinde mekanlarda ferahlık, yalınlık, sessizlik ve zamansızlık değerleri oluşmaktadır (Nergiz, 2005).

Bu bölümde çalışmanın sonuçları ve bulgularıyla, günümüzdeki konut iç mekanında dinamik şehirlerde minimalist yaklaşımın uygulanabilirliği ve değeri üzerine bir değerlendirme yapılmıştır. Aynı zamanda, araştırmanın ana hedeflerini ve amaçlarını gözden geçirerek elde edilen sonuçların ne gibi katkılar sağladığını ve nasıl bir öneme sahip olduğunu vurgulanmıştır.

Bu tez çalışması, günümüzdeki dinamik şehirlerde konut iç mekanında minimalist yaklaşımın kullanılabilirliğini incelemek ve Bulvar Rezidans örneği üzerinde bu yaklaşımı uygulamakla çeşitli sonuçları elde etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Çalışmanın ilk dört bölümünde giriş, dinamik şehir ve konut kavramları, minimalist iç mekanın tanımı ve özellikleri, üç farklı minimalist konut örneği ve incelemesi, Bulvar Rezidans projesinden seçilen 4+1 dairenin mevcut durumu analizi ve dairenin minimalist yaklaşımla yeniden tasarım süreci ele alınmıştır.

Bulvar Rezidans projesi üzerinde yapılan analizler, mevcut 4+1 dairenin iç mekanının daha iyi kullanılabilir ve minimalist bir tasarımla yeniden düzenlenebileceğini göstermiştir. Yeniden tasarım süreci, mevcut planın ve fotoğraf arşivi ile dairenin seçilen uygulama alanının incelenmesi ve minimalizm ilkelerine uygun olarak yeni bir düzenlemenin yapılmasını içermiştir. Aynı zamanda iki ve üç boyutlu çalışmalarla bu yeni düzenleme görselleştirilmiştir.

Yeniden tasarım sonrası durum analizi, minimalist yaklaşımla yapılan düzenleme sonucunda dairenin daha ferah, düzenli ve işlevsel hale geldiğini göstermiştir. Minimalist iç mekan özellikleri, daireye yalın bir atmosfer ve dinginlik katmıştır. Daha az eşya kullanımı, temiz çizgiler, yalın formlar, nötr ve sınırlı renk paleti, doğal ışık, doğal malzeme ve geniş alanlarla elde edilen mekansal boşluk algısıyla minimalist tasarım daireye işlevsel ve yalın bir değer sağlamıştır.

Sonuç bölümü, minimalist iç mekan tasarımının dinamik şehirlerde konut açısından nasıl bir potansiyele sahip olduğunu ortaya koymaktadır ve gelecekteki tasarım projelerine yön verecek önemli bir çıktı olmaya hedeflemektedir.

Minimalist yaklaşımla tasarlanan konut iç mekanın kazandığı değerler ve tez 'de ele alınan kapsamlı araştırmanın sonuçları aşağıdaki bulguları ortaya koymaktadır:

a) Konut iç mekanında minimalist yaklaşım doğa ile ilişkili unsurları kullanarak, doğal ışık kullanımını vurgulayarak, sınırlı ve nötr renk paletini benimseyerek ve mekansal boşlukları koruyarak mekanda ferahlık değerini oluşturmaktadır. Bu yaklaşım, minimalist tasarımın temel ilkelerini yansıtırken aynı zamanda insanların iç mekanda huzur bulmalarına yardımcı olmaktadır. Doğayla ilişkili unsurlar, geniş açıklığa sahip pencere tasarımı, bitkilerin iç mekanda kullanımı ve doğal malzemelerin tercih edilmesi gibi şekillerde kendini gösterebilmektedir ve iç mekanı dış mekana bütünleştirmektedir. Doğal ışık kullanımı, geniş pencereler, açık plan düzenlemeleri ve yansıtıcı yüzeyler aracılığıyla mekana giren ışık miktarını artırarak mekanı daha aydınlık ve ferah olmasını sağlamaktadır. Sınırlı ve nötr renk paleti ise minimalist estetiği vurgulayarak gözleri dinlendirmektedir ve sakin bir atmosfer oluşturmaktadır.

Ayrıca, mekansal boşlukların korunması, minimalist iç mekanlarda rahatlatıcı bir ortam sağlayacak genişlik ve açıklık hissi yaratmaktadır. Depolama donatıları da minimalist tasarımın önemli bir unsuru olarak düşünülmektedir. Çeşitli ve işlevsel depolama çözümleri kullanılarak mekanın düzeni korunabilmektedir ve temiz bir görünüm elde edilmektedir.

b) Minimalist yaklaşımla tasarlanan konut iç mekanında yalın form tercihi ve modüler donatıların kullanılması, mekanda yalınlık oluşmasına olanak tanımaktadır. Yalın form tercihi gereksiz detaylardan arınmış, temiz ve sade çizgilerin kullanılması anlamına gelmektedir. Bu yaklaşım, mekanda karmaşadan uzak bir estetik yaratmaktadır ve kullanıcıya dinginlik hissi vermektedir. Modüler donatılar ise, mekanın işlevselliğini artıran, çeşitli ihtiyaçlara göre farklı şekillerde düzenlenebilir parçalardan oluşmaktadır. Bu tür modüler donatılar mekanın daha verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamaktadır. Minimalist yaklaşımla tasarlanan konut iç mekanlarında yalın form tercihi ve modüler donatılar bir araya geldiğinde, mekanlarda gereksiz karmaşadan kaçınılarak işlevsellik ön planda tutulmaktadır.

c) Minimalist konut iç mekanında malzemenin kategorisi minimuma indirgenmesi, mekanda sessizlik hissinin oluşmasını sağlamaktadır. Bu yaklaşım, gereksiz malzeme kullanımından kaçınarak mekanı sadeleştirmektedir ve karmaşıklığı azaltmaktadır. Malzemenin kategorisi minimuma indirgenmesi, gereksiz detayların ve süslemelerin ortadan kaldırılması anlamına gelmektedir. Bu sayede mekanda sakinlik ve dinginlik hissi oluşmaktadır. Minimalist yaklaşımda kullanılan malzemeler genellikle düz ve yalın yüzeylere sahiptir, böylece gözleri rahatlatılmaktadır ve zihinsel bir sessizlik yaratmaktadır. Az sayıda malzeme kullanılması, mekanın genel tasarımında bir bütünlük ve uyum sağlamaktadır. Bu minimalist yaklaşım, mekanda gereksiz görsel uyarıcıları ortadan kaldırarak, sessiz bir atmosferde kullanıcının zihinsel olarak rahatlamasına ve odaklanmasına olanak tanımaktadır.

d) Minimalist iç mekan tasarımında doğal malzeme kullanımı ve malzemenin kendi rengi ve dokusuyla kullanılması, fonksiyonellik veya işlevsellekle desteklenerek mekanda zamansızlık oluşturulmaktadır. Doğal malzemelerin tercih edilmesi, ahşap, taş veya doğal dokulu yüzeyler gibi unsurlarla mekana doğal bir karakter kazandırılmaktadır. Malzemenin kendi rengi ve dokusuyla kullanılması, onun özgünlüğünü ve doğallığını koruyarak mekanın zamansız bir estetiğe sahip olmasını sağlamaktadır. Ayrıca minimalist tasarımın işlevsellekle desteklenmesi, kullanıcıların

konut iç mekanlarını daha etkili bir şekilde kullanmalarını sağlamaktadır. Ensek donatılar, depolama çözümleri ve çok amaçlı mobilyalar gibi unsurlar, mekanın kullanım alanını artırarak daha işlevsel bir yaşam alanı oluşturmaktadır. Minimalist iç mekan konut tasarımında bu yaklaşımların bulunması mekanın zamansızlık niteliği ile geçici trendlere bağlı olmadan uzun vadede kullanıma uygun hale getirebilmektedir.

Bu sonuçlar konut iç mekanında minimalist yaklaşımın doğa ile ilişkili unsurların kullanımını vurgulayarak, yalın form tercihi ve modüler donatılarla yalınlığı destekleyerek, malzemenin kategorisini minimuma indirgeyerek ve doğal malzeme kullanımıyla zamansızlık oluşturarak mekanda ferahlık, yalınlık, sessizlik ve zamansızlık değerleri sağladığını ortaya koymaktadır.

Bu yüksek lisans tezi, minimalist iç mekan tasarımının dinamikleşen şehirlerdeki konut tasarımına yönelik önemli bir adımı temsil etmektedir. Mevcut çalışmanın sınırları içerisinde minimalist iç mekan tasarımının temel ilkeleri ve özellikleri detaylı bir şekilde incelenmiştir ve Bulvar Rezidans örneği üzerinden pratiğe dökülmüştür.

Ancak ileriki çalışmalarda minimalist iç mekan tasarımının daha fazla derinleştirilmesi ve farklı bağlamlarda uygulanması gerektiği düşünülmektedir. Bu doğrultuda, gelecekteki çalışmalarda minimalist tasarımın dinamikleşen şehirlerdeki konut tasarımı üzerindeki etkilerini daha kapsamlı bir şekilde karşılaştırmalı analizlerle ele almayı, tasarımın sürdürülebilirlikle entegrasyonunu araştırmayı, kullanıcı deneyimi ve psikolojisi açısından daha derinlemesine çalışmalar yapmayı, farklı şehir modellerindeki adaptasyonunu araştırmayı, minimalist iç mekan tasarımının konut bağlamının ötesine geçerek diğer yapı türleri üzerinde de geniş bir perspektif sunmayı amaçlanmaktadır. Bu şekilde, minimalist iç mekan tasarımının dinamikleşen şehirlerdeki konut tasarımı ve diğer yapı türleri üzerindeki rolünü daha iyi anlayarak gelecekteki tasarım uygulamalarını daha da zenginleştirilebilmektedir.

KAYNAKÇA

- Akbulak, D.Z. (2019). Günümüz Tüketim Toplumunda Minimalizm ve Mikro Evler (Yüksek Lisans Tezi). *Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü*, Mimarlık Anabilim Dalı, İç Mimarlık Programı.
- Akcan, E. (1997). “Rasyonalizm”, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Yem Yayınları, İstanbul, Cilt 3, Sy 1535-1538.
- Alp, T. (1977). “İç Mekanda Renk Kuramları”, MSÜ Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü İç Mekan Düzenleme Bilim Dalı Konferansları, 1976-77, İstanbul.
- Alparslan, G. U. (2019). Platoncu Mimesis ve Kübizm. *International Journal Of Interdisciplinary And Intercultural Art*, 4(9), 141-151.
- Ambrose, G. & Harris, P. (2012). Görsel Moda Tasarım Sözlüğü. İstanbul: Güncel.
- Arcan, E.F., & Evcı, F. (1987). Bina Bilgisi Çalışmaları, Mimari Tasarım Yaklaşımı, İstanbul.
- Ateş, A. Y. (2023). Evrensel Tasarım İlkelerine Uygun Konut ve Konut Çevresi Tasarlama Kılavuzu Önerisi: Kapalı Konut Yerleşikleri Üzerinden Bir Değerlendirme (Doktora Tezi). *Konya Teknik Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü*, Mimarlık Anabilim Dalı.
- Atılğan, D. (2000). Minimalizm mimarlık ve sanat ilişkileri (Yüksek Lisans Ödevi). *Denizli Üniversitesi, Mimarlık Bölümü*, İzmir.
- Balkan, E. (1980). Mekan ve Mekan Düzenlemesine Yeni Boyutlar, (Doktora Tezi). YTÜ, İstanbul.
- Bayram, Z. (2011). İşlevsellik ve Esneklik Bağlamında Konut İç Mekan Tasarımında Mobilya Kullanımı (Yüksek Lisans Tezi). *Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*, İç Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Blaser, W. (1972). Ludwig Mies Van Der Rohe Works And Projects. Almanya: Studio Paperback.
- Canbazoğlu, N. (2022). Minimalizm Akımının Günümüzdeki ve Gelecekteki İç Mekân ve Mobilya Tasarımı Üzerindeki Etkisi (Yüksek Lisans Tezi). *Fatih Sultan*

Mehmet Vakıf Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İç Mimarlık Anabilim Dalı, İç Mimarlık Programı, İstanbul.

Civelek, E. (2021). Konutlarda Minimalist Yaklaşım; Konya Örneği (Yüksek Lisans Tezi). *KTO Karatay Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Mimarlık Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Programı.*

Çevik, A. (1999). Peter Eisenman Tadao Ando: Batı ve Doğu Kültürlerinde İnsan-Mekan-Doğa İlişkileri. İzmir: Mimarlar Odası İzmir Şubesi Yayınları.

Desagis, M. (2006). Konut Alanı- Yaşam Alanı İlişkisi Açısından Küçük Konutlar (Yüksek Lisans Tezi), *İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul.*

Dunster, D. (1990). Key Buildings Of The Twentieth Century Volume II Houses. London: The Architectural Press.

Erdem, T. (2007). Mobilya Tarihine Genel Bakış ve Art Deco (Yüksek Lisans Tezi). *İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Ana Bilim Dalı, İç Mimarlık Programı.*

Erdoğan, S. (2009). Hacim Tasarım Kriterlerinin İşlevsellik Bağlamında Araştırılması (yüksek Lisans Tezi). *Marmara Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, İç Mimarlık Ana Sanat Dalı, İstanbul.*

Ertürk, M. (2011). Minimalizm 'İN Doğuşu ve Mimaride Biçim Açısından Minimalizm Değerlendirmesi (Yüksek Lisans Tezi). *İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İç Mimarlık Ana Bilim Dalı, İç Mimari Programı.*

Franklin, M. W. (2000). "Minimalism; A Fatih İn Simplicity", NCSU Master Of Architecture Thesis.

Germaner, S. (1997). 1960 Sonrası Sanat. İstanbul: Kabalcı Yayınları.

Güler, B. (2000). Mimari-Doğa İlişkisi ve Doğayla Uyumlu Mimari Tasarım Yaklaşımlar Üzerine Bir İnceleme (Yüksek Lisans Tezi). *İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.*

Gür, Ş.Ö. (2000). Doğu Karadeniz Örneğinde Konut Kültürü, Yem Yayın, İstanbul.

Güven, A. (2017). Kent, Kentleşme ve Kentsel Yönetim İhtiyacı. Journal Of International Management, Educational And Economics Perspectives. 4 (1) (2016) 21-30.

- Hasol, D. (1998). Mimarlık ve Yapı Terimleri Sözlüğü. İstanbul: YEM Yayınları.
- Haydaroglu, D. (2022). Konutlarda Minimalizm Kavramının Örnekler Üzerinden İrdelenmesi (Yüksek Lisans Tezi). *Türkiye Cumhuriyeti Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı*.
- Irmak, C. H. (2002). Mimarlıkta Yalınlık ve Minimalist Tavır (Yüksek Lisans Tezi). *İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Ana Bilim Dalı, İstanbul*.
- Islakoğlu, P. M. (2006). Minimalizm Kavramı ve Mimarlıkta Minimalist Yaklaşımlar (Yüksek Lisans Tezi). *Dokuz Eylül Üniversitesi, Fen Bilimler Enstitüsü, Mimarlık Bölümü, Bina Bilgisi Anabilim Dalı*.
- İmamoğlu, V. (1987). “İç Mekan Tasarımı, Donatımı ve Ferahlık”, İç Mekan Donatım Elemanları ve Tasarımı Sempozyumu, 1987, *Hacettepe Üniversitesi, Ankara*.
- Johnson, P. (1950). Mies Van Der Rohe. New York: The Museum of Modern Art.
- Kahya, L. (2017). Modernizm Bağlamında Günümüz Türk İç Mekan Tasarımına Bir Yaklaşım (Yüksek Lisans Tezi). *Hacettepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Anabilim Dalı, Ankara*.
- Karaaslan, S. (2011). Etrafını Kuşatan Heykeller: Richard Serra. Çukurova Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitim Bölümü, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 20, Sayı 2, 2011, Sayfa 63-76.
- Karahan, Ç. İ. (2015). Sanatta Çağdaş Bir Dönüm Noktası: Minimal Sanat. On Dokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı.
- Kavasogulları, A. (2021). Konut İç Mekân Tasarımında Renk Ve Aydınlatma Sisteminin Kullanıcı Konforuna Etkileri (Araştırma Makalesi). *Mimarlık Ve Yaşam Dergisi*, 6(2), 2021, (583-593).
- Kazmaoğlu, A. (1997). Minimalizm; Sanat, Tasarım, Mimarlık. *Maison Française*, (1997/10), 18 Aralık 2005.
- Knopek, N. (2016). Modular Spa Complex. Aalborg: Aalborg University.

- Murray, P., Silvestrin, C. And Fretton, T. (1999). Royal Academy And AD International Forum: Something Or Nothing: Minimalism In Art And Architecture, Architectural Design, May-June, 9-17.
- Neal, J., Uysal, M. ve Sirgy, M. (2007). The Effect of Tourism Services on Travelers' Quality of life, Journal of Travel Research, 46: 154-163.
- Nergiz, F. (2005). Minimalist Mekanların Tasarım Özellikleri ve Görsel Niteliklerinin Mimarlığın Bazı Temel Öğeleri Aracılığıyla Konut Tipolojisi Kapsamında İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi). *Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü*, FBE Mimarlık Anabilim Dalı Mimari Tasarım Programında Hazırlanan, İstanbul.
- Ortaç, B. (2004). Mimarlıkta Yalınlık ve Karmaşa (Yüksek Lisans Tezi). *Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü*, FBE Mimarlık Anabilim Dalı, Bilgisayar Ortamında Mimarlık Programı, İstanbul.
- Ökem, H.S. (1998). Minimal konutlarda mobilya tasarımı üzerine bir inceleme: Yatak odası örnekleme (Yüksek Lisans Tezi) *İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü*, İstanbul.
- Ökem, S. (2001). Minimal Konutlarda Mobilya. *Mimarist Dergisi* (2), 19-28.
- Özberk, M. E. (2002). Mimarlıkta Yalınlık (Yüksek Lisans Tezi). *İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü*, Mimarlık Ana Bilim Dalı, Bina Bilgisi Programı.
- Özel, Y. (2021). İç Mekân Kurgusunda Mobilya ve Mekân Kompozisyonu İlişkisi (Araştırma Makalesi). *Avrupa Bilim ve Teknoloji Dergisi*, Sayı 25, S. 94-104, Ağustos 2021.
- Özer, B. (1986). "Yorumlar Kültür Sanat Mimarlık", Yem Yayınları, İstanbul.
- Özsavaş, N. (2016). İç mekan tasarımında renk algısı. *Güzel sanatlar fakültesi sanat dergisi*, kasım/aralık' 16. Cilt:9, Sayı:18.
- Pamir, H. (2001). Malzeme, XXI,7,18-22.
- Pawson, J. (1996). Minimum, Phaidon Yayınları, İtalya.
- Pawson, J. (1998). "Minimum", Phaidon, Hong Hong.
- Pawson, J. (2000). Minimum. Phaidon Yayınevi, İtalya.

- Pawson, J. (2004). "Minimalism", The Guardian, April 2004.
- Porwal, T. (2014). The Ironic Exploration From Abstract Expressionism To Minimalism. International Journal Of Research–Granthaalayah, 1(2), 38-47.
- Schulz, N. (1958).: Ltd in "Ein Gespräch Mit Mies Van Der Rohe," Baukunst And Werkform, Vol. 11 No. 11, Pp. 615 (It Is Based On The Article "Talks With Mies Van Der Rohe," L'architecture D'aujourd'hui, Vol. 29, No. 79, P. 100.
- Sırmalı, F. (1969). Mimarlıkta Bir Tasar Anlayışı, Doktora Tezi, İstanbul.
- Stevanovic, V. (2013). A Reading Of Interpretative Models Of Minimalism In Architecture. METU Journal Of The Faculty Of Architecture, 30(2), 181-194.
- Şeker, M. (2010). "İstanbul Yaşam Kalitesi Araştırması", İTO Yayınları, Yayın no:2010-103, İstanbul, 2010, s.34.
- Tanyeli, U, (1993). Mies van der Rohe: Orta Çağ'la Modernizm Arasında, Arredamento Dekorasyon, sayı:44, The Thames and Hudson Dictionary of 20th Century Architecture,
- TDK, (2022). Türk Dil Kurumu Sözlükler 15.11.2022 Tarihinde Türk Dil Kurumu <<https://www.tdk.gov.tr/>> Adresinden Alındı.
- TDK, (2023). Türk Dil Kurumu Sözlükler 30.04.2023 Tarihinde Türk Dil Kurumu <<https://www.tdk.gov.tr/>> Adresinden Alındı.
- Tekeli, İ. (1991). Kent Planlaması Konuşmaları, Ankara: TBMOB Mimarlar Odası Yayınları.
- Topal, A. K. (2004). "Kavramsal Olarak Kent Nedir ve Türkiye'de Kent Neresidir?", Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6/1 (2004), 276-294.
- Üst, S. (2015). Konutlarda İç Mekan ile Mobilya Etkileşimi Bağlamında Mobilyaya Dair Özelliklerin İncelenmesi. STD 2015 Haziran- Sayfa 103-118.
- Veenhoven, R. (2000). The Four Qualities of Life, Ordering Concepts and Measures of the Good Life, Journal of Happiness Studies, 1: 1-39.
- Yalur, R. (2019). Minimalist Sanat Akımının Türk Afiş Tasarımına Etkisi (Sanatta Yeterlilik). İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Grafik Tasarımı Ana sanat Dalı, Grafik Tasarımı Sanatta Yeterlik Programı, İstanbul.

- Yamamoto, T. (1995). "Tadao Ando", Çağdaş Mimarlar 1, Yem Yayınları, İstanbul.
- Yıldız, H.T. (2007). Kentsel Yaşam Kalitesi: Kuram, Politika ve Uygulamalar, Mimarlık Dergisi, 335: 27.
- Yinelek, M. (2014). Minimalist Sanat Akımının Moda Tasarımcılarını Etkileme Durumu (Yüksek Lisans Tezi). *Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Giyim Endüstrisi ve Moda Tasarımı Eğitimi Ana Bilim Dalı.*

İNTERNET BAĞLANTILARI

- Url-3.1: < [https://en.wikipedia.org/wiki/Black_Square_\(painting\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Black_Square_(painting)) >, Son erişilen tarih 04.11.2022.
- Url-3.2: < <https://www.archdaily.com/109135/ad-classics-barcelona-pavilion-mies-van-der-rohe> >, Son erişilen tarih 26.11.2022.
- Url-3.3: < <https://birinindunyasi.wordpress.com/2016/10/04/tadao-ando-bir-mimari-dehasi/> >, Son erişilen tarih 29.11.2022.
- Url-3.4: < <https://www.arkitektuel.com/isik-kilisesi/> >, Son erişilen tarih 29.11.2022.
- Url-3.5: < <https://www.themodernhouse.com/journal/the-modern-house-podcast-john-pawson/> >, Son erişilen tarih 01.12.2022.
- Url-3.6: < <https://www.designboom.com/architecture/tadao-ando-152-elizabeth-luxury-residential-building-new-york-06-05-2019/> >, Son erişilen tarih 03.12.2022.
- Url-3.7: < <https://www.claudiosilvestrin.com/portfolio/esplanade-apartments/> >, Son erişilen tarih 08.12.2022.
- Url3.8:<https://fr.m.wikipedia.org/wiki/Fichier:Farnsworth_House_by_Mies_Van_De_r_Rohe_-_exterior-8.jpg >, Son erişilen tarih 09.12.2022.
- Url-3.9: < <https://design-milk.com/sensei-by-claudio-sibille/> >, Son erişilen tarih 10.12.2022.
- Url-3.10: < <https://tr.pinterest.com/pin/710020697524665829/> >, Son erişilen tarih 11.12.2022.
- Url-3.11: < <https://tr.wikipedia.org/wiki/Mod%C3%BClerlik> >, Son erişilen tarih 14.12.2022.
- Url-3.12: < <https://tr.pinterest.com/pin/268879040246327086/> >, Son erişilen tarih 14.12.2022.
- Url-3.13: < <http://www.johnpawson.com/works/pawson-house> >, Son erişilen tarih 16.12.2022.

- Url-3.14: < <http://www.johnpawson.com/works/pawson-house-1> >, Son erişilen tarih 16.12.2022.
- Url-3.15: < <https://www.metalocus.es/en/news/row-house-sumiyoshi-azuma-house-tadao-ando> >, Son erişilen tarih 14.03.2023.
- Url-3.16: < <http://courtyard-house.blogspot.com/2010/06/azuma-house-by-tadao-ando.html?m=1> >, Son erişilen tarih 15.03.2023.
- Url-3.17: < <https://sgustokdesign.com/tadao-ando-azuma-house> >, Son erişilen tarih 18.03.2023.
- Url-3.18: < <https://www.archilovers.com/projects/244317/farnsworth-house-gallery?2342318> >, Son erişilen tarih 20.03.2023.
- Url-3.19: < <https://www.arkitektuel.com/farnsworth-evi/> >, Son erişilen tarih 25.03.2023.
- Url-3.20: < <http://www.midcenturymodernhudsonvalley.com/farnsworth-house/> >, Son erişilen tarih 27.03.2023.
- Url-3.21: < <https://shennie.cgsociety.org/w7su/farnsworth-house-kit> >, Son erişilen tarih 28.03.2023.
- Url-4.1: < <https://webgis.basaksehir.bel.tr/keos/> >, Son erişilen tarih 04.06.2023.

ÖZGEÇMİŞ

Nevin Temimi

A. EĞİTİM

Yüksek Lisans: İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Mimarlık Anabilim Dalı
Mimari Tasarım Bölümü, 2023, İstanbul

Lisans: İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Mimarlık Bölümü, 2021, İstanbul

B. MESLEKİ DENEYİM

2021- Temmuz Özel bir şirkette mimar

2023- Ocak Özel bir şirkette iç mimar